

ISSN 1987-5355

#49
2014

May, June, July

STYLE

ARCHITECTURE

INTERIOR

DESIGN

GROHE GRANDERA™
WELCOME HOME

GRANDERA

SIDO
GORGIA
EVERYTHING FOR CONSTRUCTION AND REFURBISHMENT

Timeless elegance comes from purity and harmony - GROHE Grandera™ blends square and circular elements into one harmonious shape. The collection, with its smooth geometric lines and classic simplicity, has been created to combine effortlessly with a wide range of bathroom furnishings, with the choice between chrome and a chrome and gold finish adding the perfect finishing touch.

VISIT GROHE.COM

FORUM

FAB COLLECTION BY VONDOM - MADE IN SPAIN

www.newlight.gr | 300936606200 6303360 83-12 88 | Λ 220 24 24

100% ප්‍රතිඵල
නිවේදනය කළ වාසුදානුව

හෝර්
ප්‍රතිඵලකාරී

මාලාලා තුළනාන්තඩිස් මැල්ට්‍රො ගතාච්චේඩිසාත්‍රිස්

Alpina

ඇල්පිනා තුළනාන්තඩිස් යා නිවේදනය
නිවේදනය කළ වාසුදානුවයි

- ප්‍රාග්ධන තුළ ප්‍රතිඵල
- ප්‍රාග්ධන තුළ ප්‍රතිඵල
- ප්‍රාග්ධන තුළ ප්‍රතිඵල

ඇල්පිනා තුළනාන්තඩිස් මැල්ට්‍රො පාතලා

AAG

Association of Architects of Georgia

www.archias.ge

გამოსახით - საქათველოს აუტოკარის პლატფორმა

ეს ლიტერატური მოსულიშვილი

հաջորդաբան - ճշնակ ըստով

ብንቃዣካውያኑ - ንብረት በተመሳሳይ, የአገልግሎት ተግባራዎች,

ጥንካኤልና - የጊዜ አገባብናበት

የኢትዮ - ሪፖርት ከፋይ በመስቀል ተከተል ይችላል

PUBLISHER - ASSOCIATION OF ARCHITECTS

OF GEORGIA & Dimitri Mosulishvili

EDITOR - Nino Laghidze

INFORMATION - Nino Laghidze, Bezhan Zeikidze.

TRANSLATION - Nata Kurtanidze

COMPUTER GRAPHIC - Tamaz Chkhaidze

ADVERTISEMENT - STYLE Ltd. Director Eka Javakhishvili

0160 თბილისი, შახავავას 4.#35/37

ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ: 237-52-97. ԹԵՂԻ: 593 42-74-73; 577 44-86-00

35/37 Shartava Str., 0160 Tbilisi, Georgia.

Tel/fax: (+995 32) 237-52 97

Mob: (+995 593) 42-74-73; (+995 577) 44-86-00.

<http://www.archias.ge>

<http://www.archiaward.com>

E-mail: laghidze.n@gmail.com

ప్రాణవిషయము తిథితీర్మానములు

ରୋଡ଼୍ୟୁକ୍ତିବା ପ୍ରକାଶନକୁ ଧରିବାରେ

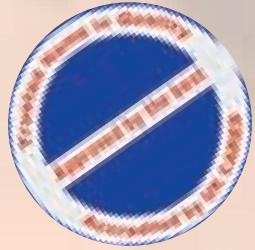
არქიტექტორებისა და დიზაინერების საკურადღებოდ!

საქართველოს აზისუკამხთა ასოციაციის მართვის უზრუნველყოფის სამსახური

გათხოვთ, მოგვაწოდოთ თქვენს მიერ ჩატარებული აქტების საფუძველზე და მიმღები მათ შორის საკუთრესობი განთავსებული იქნება უქნარი "საკირის" მომენტი ნომისამართის, ჩინონისა და ნინასა განხილვის მართვასას.

ეუქნარის ხევაკუი იყოვებს კულტურულ გაცნობით მასალის მომზადებისა და პერიოდულისათვის აუცილებელი პირი - ეუქნარში გამოსაქვეყნებელი ობიექტი წარმოდგნილი იქნას მისი ამსახველი ფორმ-მასალის მაღარმხატველი ხასისხით - ავტორი უზრუნველყოფს მობიჭირებული პოსტონარიანობა.

բաზեսնարես տաճապահութա զոնառնա!

World of Steel Quality

GEOSTEEL

შპს "ჯორგი გეოსტელ" მსოფლიო ხასისხის ფორმის პრივატული

Radioactive Radiation free World Class Re-bar
არარადიაციული მსოფლიო კლასის არმატურა

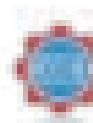
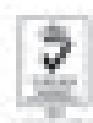
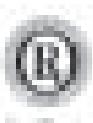
**Only Accredited Company in Entire Caucasus Region by world's prestigious
Certification Authority [UK CARES](#)**

მთელს კავკასიის რეგიონში ერთადერთი კომპანია, რომელიც აკრედიტებულია
მსოფლიოს პრესტიული სასერტიფიკატო წარმომადგენლობის "[UK CARES](#)"-ის მიერ

- ▲ Extra Bonding - მეტად მყარი
- ▲ Extra Strength - მეტად გაძლევებული
- ▲ Extra Elongation - მეტი დრეკადობა
- ▲ Extra Weldability - მეტი შედარების უნარიანობა
- ▲ Extra Corrosion Resistance (Antirusting Properties)
- მეტად მდგრადი კოროზიის მიმართ
- ▲ Seismic (Earthquake) Resistance - სეისმური გაძლევობა
- ▲ Ultimate Quality Guarantee - უმაღლესი ხარისხის გარანტი

Ø8mm to Ø32mm. Grade B500B as per BS4449:2005

შპს "ჯეოსტილი" მსოფლიო ხარისხის ფორაცის პროდუქცია

Geosteel Specification of Billet Chemistry: ჯეოსტილის ნამზადის ქიმიური შემადგენლობა:

Attributes	%C	%Mn	%Si	%P	%S	%Ni	%Cr	%Cu	%Mo	%V	N ₂ (PPM)	CE
Min.	0.15	0.50	0.10	0	0	0	0	0	0	0	0	0.30
Max.	0.24	0.7	0.20	0.045	0.045	0.30	0.30	0.30	0.10	0.05	120	0.42
AIM	0.20-0.22	0.55-0.65	0.12-0.18	0.035M ax	0.035M ax	-	-	-	-	-	-	-

This chemistry satisfying following international standards of rebar...

აღნიშნული ქიმიური შემადგენლობა აკმაყოფილებს მსოფლიოს შემდეგ სტანდარტებს:

BS4449:2005	GRADE B500B
BS4449:2005	GRADE B500C
EN10080:2010	GRADE B500B
DIN 488-2:2009-08	GRADE B500B
ASTM A615/615M	GRADE 60
GOST R52544:2006	GRADE A500C
GOST 10884:94	GRADE At500C
GOST 10884:94	GRADE At400C
DSTU 3760:06	GRADE A500C
TST08:2010	GRADE B420C
TST08:2010	GRADE B420B
TST08:2010	GRADE S420
IS 1786:2008	GRADE FE500D

Less variation of chemical composition
leads more uniform and stable
mechanical properties

პროდუქციის ქიმურ
შემადგენლობაში ნაკლები
ცვლილება ანიჭებს მას
მეტ სიმყარეს და მექანიკურ
მდგრადობას

ჯეოსტილის პროდუქციის თვისებები

- მაქსიმალურად სუფთა ფილადი ქიმიური შემადგენლობის და ნახშირბადის ეფექტურობის მქაცრი კონტროლით.
- EAF (ელექტრო-რკალური ლუმელი) და LRF-ში (ციცხვის ლუმელი) ორმაგი დამუშავების პროცესი ეფექტურად აშორებს ფოსფორს "P" და გოგირდს "S".
- მოწინავე TMT (თერმო-მექანიკური დამუშავება) ხაზი "თერმაქსი" უზრუნველყოფს ეფექტურ გაციების და თვით-წროთობის (QST) პროცესს.
- დამატებითი დენადობის ზღვარი (R_e) და წელვადობა (Agt).
- დამატებითი ჭიმვადობის ზღვარი (R_m).
- საერთაშორისოდ მიღებული სპეციფიკაცია უზრუნველყოფს წიბოების ზომას და განლაგებას, რაც უზრუნველყოფს უფრო მეტ მოჭიდების ფართობს (f_R).

ჯეოსტილის ხარისხის გარანტია

- თანაბარი მექანიკური თვისებები არმატურის ლეროს მოქმედებები.
- დამატებითი შედულებითი თვისებები.
- დამატებითი ანტიკოროზიული თვისებები.
- თანაბარი მექანიკური და მეტალურგიული თვისებები არმატურის ლეროს თითოეულ მეტრში.
- დამატებითი დენადობის ზღვარი (R_e) და წელვადობა (Agt).
- დამატებითი ლუნვადობა.
- უზრუნველყოფს მაღალ სეისმომედუგობას.
- უზრუნველყოფს კონსტრუქციის სიცოცხლის მაქსიმალური ხანგრძლივობისთვის ფოლადის მინიმალურ გამოყენებას.
- უზრუნველყოფს ძლიერ მოჭიდულობას ფოლადის არმატურასა და ბეტონს შორის (დამატებითი მოჭიდება).
- ხარისხის გარანტია.

უახლესი ტექნოლოგიებით
აღჭურვილი ხარისხის
უზრუნველყოფის ლაბორატორია
უზრუნველყოფს პროდუქციის
ხარისხის მქაცრ კონტოლს.

QUALITY ASSURANCE PROCESS...

პროცესი, რომელიც უზრუნველყოფს ხარისხს

- ▲ Quality Assurance - Ensure uniform chemistry during steel making
ხარისხის უზრუნველყოფა ფოლადის ჩამოყალიბების დროს საჭირო ქიმიური შემადგენლობის მისაღებად
- ▲ Modern ARL 3460 ADV spectrometer
თანამადეროვე ARL 3460 ADV სპექტრომეტრი
- ▲ 26 Channel (26 element can analyzed at a time)
26 არხი (26 ელემენტის ერთდროული ანალიზის ფუნქცია)
- ▲ One complete analysis took 36 seconds
ერთ სრულ ანალიზს სჭირდება 36 წამი
- ▲ Online feedback to EAF during production.
EAF ელეტრო-რკალური ღუმელის მუშაობის შედეგების ონლაინ რეჟიმში მიღება.
- ▲ 1 to 3 sample analysis per heat to ensure effectiveness of clean steel
1-დან 3-მდე საცდელი ანალიზი დწობის შესაბამისად სუფთა ლითონის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.
- ▲ Quality Assurance - Ensure uniform Mechanical Properties During Rolling
ხარისხის უზრუნველყოფა გლინვის პროცესში მექანიკური მდგრადობის უზრუნველსაყოფად.

UNIQUE TESTING PROCEDURE TO ENSURE UNIFORM MECHANICAL AND METALLURGICAL PROPERTIES...

შემოწმების უნიკალური საშუალება საჭირო მექანიკური და მეტალურგიული თვისებების უზრუნველსაყოფად.

- Tensile Testing
წელვადობის განსაზღვრა
- Bend and Rebend Testing
მოხრის უნარის გასაზღვრა
- Elongation (%A_{gt} and A₅) measurement
დრეკადობის (%A_{gt} and A₅) გაზომვა
- Rib geometry measurement.
წიბოს გეომეტრიული განსაზღვრა
- Relative rib area measurement.
შედარებითი წიბოს ფართობის განსაზღვრა
- Determination of actual cross sectional area.
არმატურის კვეთის განსაზღვრა
- Determination of mass per unit length.
ერთეულის მთლიანი გრძივი წონის განსაზღვრა
- Macro examination of metallurgical structure
მეტალურგიული სტრუქტურის მაკრო განსაზღვრა

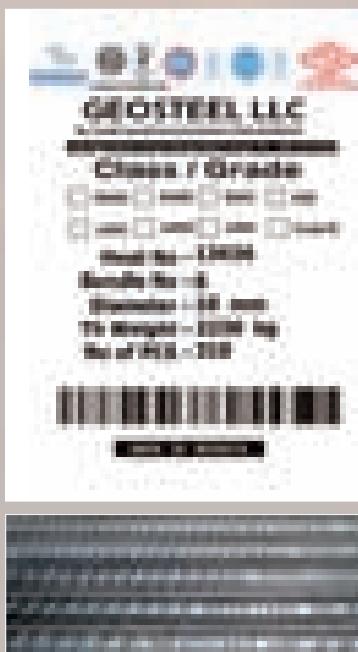
CUSTOMER CARE...

მომხმარებლის ინტერესებზე ზრუნვა

- ▲ Uniform 12 meter length each bundle.
თითოეული შეკვრაში გათვალისწინებულია 12 მეტრიანი სიგრძის პროდუქტის ზუსტი ზომა.
- ▲ Each bundle five equidistance wire/rebar tighten to avoid loose bundling.
თითოეულ შეკვრას მჭიდროდ ამაგრებს 5 თანაბარი დისტანციით დაშორებული გლიცერინი.
- ▲ Two bundles are tied together and two wire rod hooks are provided for easy and safe handling and storage.
ორი შეკვრა ერთად მაგრდება, ხოლო ორ ადგილზე მიმაგრებული დამჭერი (ხამუტი) საჭიროა შეკვრებზე მარტივად მოსაჭიდებლად და მათი შენახვისთვის.
- ▲ Each bundle having FIXED number of pieces by theoretical calculation to ensure GURANTEED number of pieces to our esteemed customer.
თითოეულ შეკვრაში არის თეორიული კალკულაციით დათვლილი ღერების ფიქსირებული რაოდენობა.
- ▲ Fast delivery cycle to ensure minimum inventory at customer end.
სწრაფი მიწოდების მექანიზმით პროდუქტის მიწოდება მომხმარებელთან ხდება დროულად და დაუყოვნებლივ.

Ø	ნომინალური წონა (Kg/m) Nominal Weight	წონა შეკვრაში (Kg/m) Boundle Weight	ღერების რაოდენობა No of PCS
8	0.395	2000	422
10	0.620	2000	270
12	0.890	2000	188
14	1.210	2000	138
16	1.580	2000	106
18	2.000	2000	84
20	2.470	2000	68
22	2.980	2000	56
25	3.850	2000	44
28	4.830	2000	34
32	6.310	2000	26

თითოეულ 2000 კგ.-იან შეკვრაში გარანტირებულია 12 მეტრიანი ღერების ზუსტი რაოდენობა
Guaranteed Number of 12 meter rebar
in each 2000kg Th. Weight.

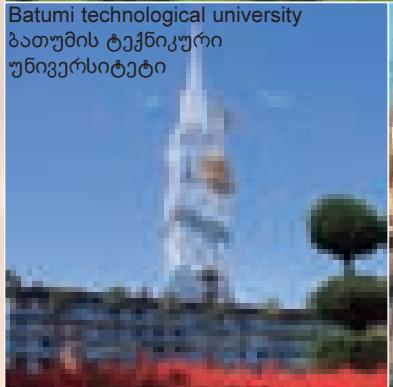

Our Projects. ჩვენი პროექტები

Parliament of Georgia, Kutaisi
საქართველოს პარლამენტი, ქუთაისი

Batumi technological university
ბათუმის ტექნიკური
უნივერსიტეტი

Bridge, Gori
გორის ხიდი

Orbi residence, Batumi
ორბი რეზიდენცია, ბათუმი

M² Tbilisi / თბილისი

Hotel Hilton, Batumi
სასტუმრო ჰილტონი, ბათუმი

Port Baku Residences
პორტი, ბაქო

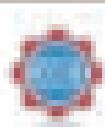
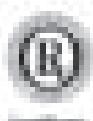
Absheron JW Marriott Hotel, Baku
სასტუმრო აფშერონ მერიონი, ბაქო

Airport, Kutaisi
ქუთაისის აეროპორტი

Heydar Aliyev Cultural Centre, Baku
ჰეიდარ ალიევის კულტურის ცენტრი, ბაქო

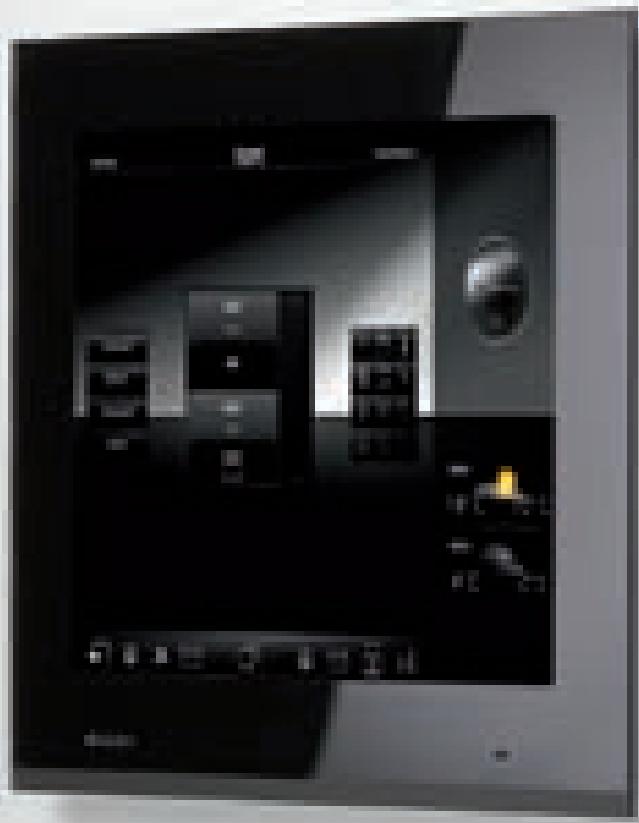
www.archias.ge

www.archias.ge

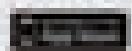
593 427 473

JUNG

insto
Electronics & Components

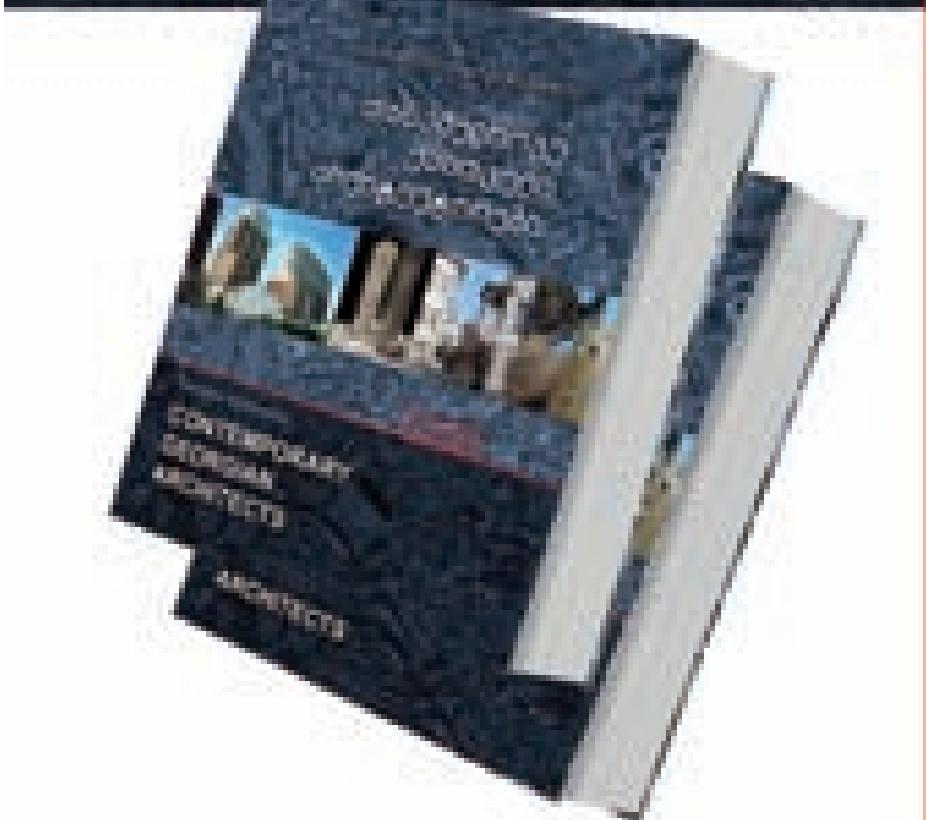
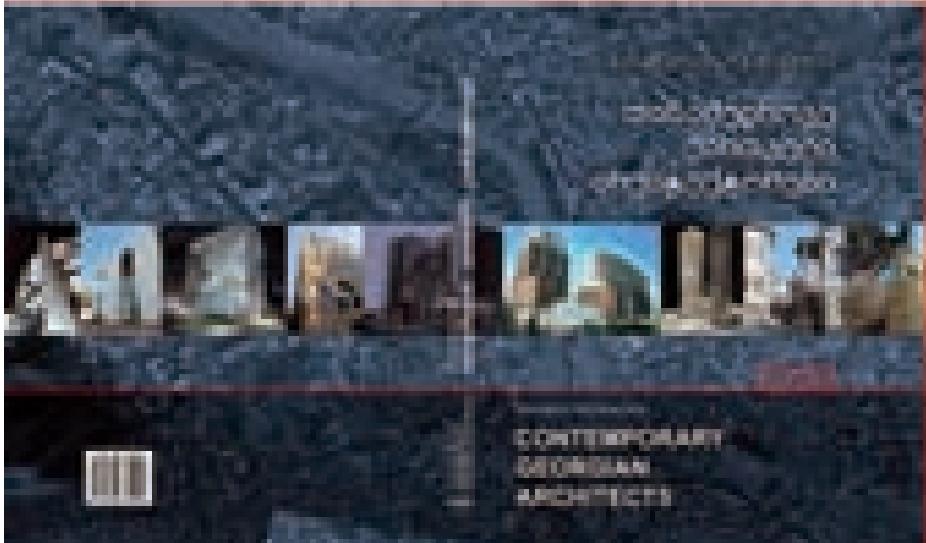
EUROPE

"კუნძული" სახლი

„კუნძული“ სახლი მდგრადი და ეფექტური აღჭრის მიზნით მომზადებული არქიტექტურული კონცეპციაა. მის შემსრულებელი იყო მეცნიერებული სამსახურის მიერ. სახლი მდგრადი და ეფექტური აღჭრის მიზნით მომზადებული არქიტექტურული კონცეპციაა. მის შემსრულებელი იყო მეცნიერებული სამსახურის მიერ.

ერთგული
მუშაობა

ქართული დიზაინის წიგნი

ქართული დიზაინის წიგნი
არქიტექტორთა კონკურსი
2008 წელი

e-mail: laghidze.n@gmail.com

„არქიტექტორთა კლუბის“ და ქურნალი
STYLE -ს ეგიდით გამოიცა წიგნი -
"საქართველოს არქიტექტურა &
თანამედროვე ქართველი არქიტექტორები".
გამოცემა გაყიდვაშია თბილისის წიგნის
მაღაზიებში.

წიგნის - "საქართველოს არქიტექტურა &
თანამედროვე ქართველი არქიტექტორები"
- გამოცემა, პროექტის პირველი ეტაპია.

დაწყებულია წიგნის II ნაწილზე მუშაობა.
დაგეგმილი გვაქვს, იგი, კვლავ საინტერე-
სოდ განვავრცოდ, მითუმეტეს, რომ ინტერე-
სი პროფესიონალების მხრიდან მზარდია.

დაგვიკავშირდით მისამართზე:
შარტავას ქ. 35/37
ტელ./ფაქსი: +995 32 237 52 97.
მობ: +995 593 42 74 73
E-mail: laghidze.n@gmail.com
[www. archias.ge](http://www.archias.ge)

"Georgian Architecture & Contemporary Georgian Architects" - Book

Project organizers: STYLE Magazine,
Architects' Club

"Georgian Architecture & Contemporary
Georgian Architects" is only the beginning
of our project. We started work on the sec-
ond volume of the book, in which we hope
to further explore the past and present of
Georgian art, especially considering that
the professionals already start to show
increasing interest toward our activity.

please contact us at the following address:
35/37 Shartava Street, Tbilisi, Georgia;
Tel/fax: +995 32-2375297
Mobile: +995 593-427473
E-mail: laghidze.n@gmail.com
[www. archias.ge](http://www.archias.ge)

"MOOD DECO" COLLECTION:
NATURAL EXTENSION OF THE BRAND GIORGIO PIOTTO.

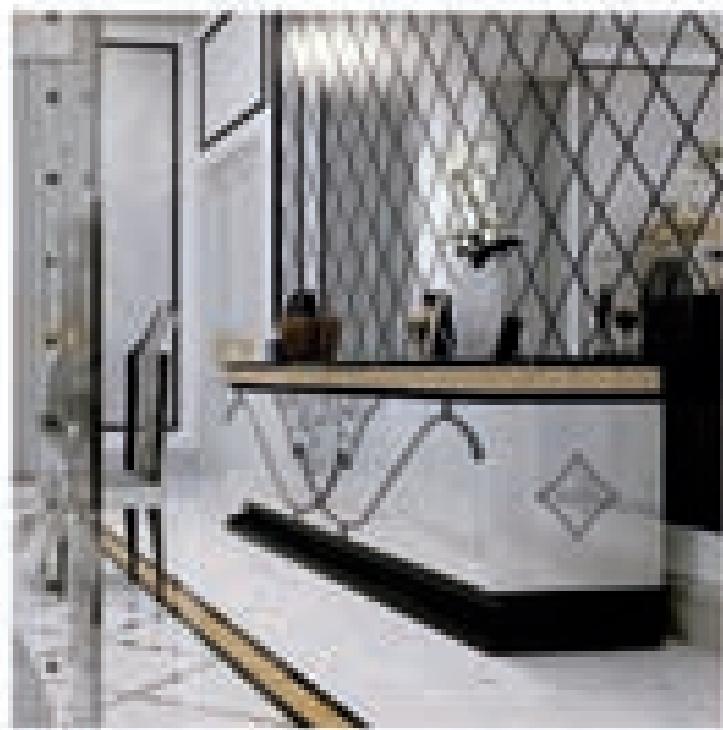

REPRESENTS THE VALUES AND THE STYLISTIC CODES TYPICAL OF THE BRAND ITSELF, WITHOUT OVERLOOKING THE ARTISAN KNOWLEDGE WHICH HAS ALWAYS CHARACTERISED ITS DETAILS.

A monographic setting, characterised by a classic-contemporary connoted identity and by a language with strong personality. As an inflected architect, understood the space that he is about to dress, outlining the main features and the elements, in the same way Giorgio Potti has been able to interpret and read the highest expression of a refined and advanced classicism with ancient luxury and the elegance suggestions, an authentic expression of the style in Italy. Highest extension of the brand Giorgio Potti, "Wood Box" represents the style and the stylistic codes typical of the brand itself, without overlooking the artisan knowledge which has always characterised its details.

The palette of the volumes of the exhibition space proposes a project of minimalist architecture, dressed with sophisticated materials inclined to soft tones like grey, beige, brown and black ... inspired by the colours of the earth. Protagonists are the precious woods such as Ebony Mahogany, Canadian Walnut, Clear Maple and Black Teakwood, leather inserts and wood finishes involving the furniture in a continuous dialogue. Each substance is a corner-of-taste that draws a map of inspiration for Architects and Interior Designers.

A table of emotions paved racing ceramic, refined lines and exclusive design, destined to stimulate creativity ... to tell a story.

GIORGIO PIOOTTO

LUXURY HOME FURNISHINGS

**MOOD DECO
COLLECTION**

Giorgio Piootto S.p.A.
Avio (Brescia) - +39 035 391300
www.giorgiopiootto.com
info@giorgiopiootto.com - Fax: +39 035 391301

„საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციის ეგიდით“, არქიტექტორთა კლუბის“ და ურნალი STYLE-ს მხარდაჭერით ტარდება არქიტექტურის მესამე საერთაშორისო ფესტივალი

29-30 სექტემბერი

ფესტივალის მიზანია საუკეთესო პროექტების წარმოჩენა და იმ არქიტექტორებისა თუ დიზაინერების დაფიქსირება, რომელთაც თავისი წვლილი შეაქვთ არქიტექტურის განვითარების საქმეში.

არქიტექტურის მესამე საერთაშორისო ფესტივალის ფარგლებში (29-30 სექტემბერი):

2014 წლის 29 სექტემბერს:

საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარბაზში 14:00 საათზე, გაიხსნება არქიტექტურისა და დიზაინის საერთაშორისო გამოფენა. გამოფენაში მონაწილეობას იღებენ, როგორც ქართველი, ასევე უცხოელი არქიტექტორები და დიზაინერები, აგრეთვე უმაღლესი არქიტექტურული სკოლების სტუდენტები.

გამოფენის სივრცეში (29 სექტემბერს) პროფესიონალები (არქიტექტორები, დიზაინერები, სამშენებლო კომპანიები) ჩაატარებენ სემინარებს, მასტერ-კლასებს არქიტექტურისა და დიზაინის თემებზე.

2014 წლის 30 სექტემბერს:

საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარბაზში 17:00 საათზე გაიმართება მე-9-ე საერთაშორისო კონკურსში - „არქიტექტურული პრემია 2014“ გამოვლენილი საუკეთესო არქიტექტურული და დიზაინერული ნამუშევრების დაჯილდოების საზეიმო ცერემონიალი.

საერთაშორისო კონკურსი "არქიტექტურული პრემია 2014" საცხოვრებელი თუ საზოგადოებრივი სივრცის, შენობების, ინტერიერის და დიზაინის სფეროს მოიცავს.

საერთაშორისო კონკურსი 2006 წლიდან ტარდება არქიტექტურისა და დიზაინის სფეროში მოღვაწე პროფესიონალთათვის (<http://www.archiaward.com/>)

საერთაშორისო კონკურსში მონაწილეობისათვის განიხილება რეალიზებული და სარეალიზაციო პროექტები და იდეები.

საერთაშორისო კონკურსზე ნამუშევრები შეფასდება შემდეგი ნომინაციების მიხედვით:

- ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლი (რეალიზებული)
- მრავალბინანი საცხოვრებელი სახლი ან კომპლექსი (რეალიზებული)
- საცხოვრებელი ინტერიერი (რეალიზებული)
- საზოგადოებრივი ნაგებობა (რეალიზებული)
- საზოგადოებრივი ინტერიერი (რეალიზებული)
- რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია (რეალიზებული)
- საპარკო არქიტექტურა (რეალიზებული)
- სტუდენტური პროექტი
- არქიტექტურული პროექტები
- ინტერიერი (პროექტი)

ინფორმაცია ჩვენი საქმიანობის შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ:

<http://www.archias.ge>

<http://www.archiaward.com>

PRADA
EYEWEAR

бүтөнжүүл R Roniko

Сүүрүүн бүтөнжүүлүүк магазин түйнүүдүүнүүн дарбазасы.
Артадан кийртүүгө 8 түйнүү!

სიცუმფიცხამლა მიყვანილი ნახაბორვანი ღიზაბინი

ჟოლექია GROHE SPA: ონკანების ახალი ხაზი Allure Brilliant

როგორც არქიტექტურაში, ისე მრეწველობაში მზარდი პოპულარობით სარგებლობს წახნაგოვანი ფორმები. იქნება ეს თანამედროვე შენობის, ფუტურისტული ავეჯის თუ უახლესი ელექტრონული ხელსაწყოს დიზაინი, ავტორები უპირატესობას ანიჭებენ წახნაგოვან დიზაინს. მოულოდნელი კუთხეები და სივრცეში უჩვეულო განლაგება უნიკალურ და თვითმყოფად ეფექტს ქმნის. ეს თავდაჯერებული სტილი ჩვენს აბაზანებშიც შემოიჭრა GROHE-ს ონკანების ახალი ხაზის - Allure Brilliant-ის წყალობით.

შემოქმედვითი თვითმყოფადობა

მკვეთრი კუთხოვნი ფორმების წყალობით, სააბაზანო გარნიტურის ხაზი Allure არაორაზროვნად განსაზღვრავს კოლექცია GROHE SPA-ს სტილს. თუ გაქვთ სურვილი სტანდარტული სააბაზანო ოთახი კერძო სპად აქციოთ, Allure Brilliant საუკეთესო არჩევანია. ექსტრა-კლასის დიზაინისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების კრცელი სპექტრის წყალობით, Allure Brilliant-ის ხაზის ონკანები მაქსიმუმდე მიიყვანს თქვენი სააბაზანო ოთახის შესაძლებლობებს, უნიკალურ და ექსკლუზიურ აურას შემატებს მას.

Allure Brilliant-ის ონკანების ხაზი სრულყოფილების განსახიერებაა. მას გამოარჩევს უმაღლესი სტანდარტის დიზაინი და საათივით აწყობილი მექანიკა. მკვეთრი წახნაგები და ჭრილები ჭეშმარიტად უნიკალურ იერს ანიჭებს GROHE-ს ამ პროდუქციას. მრავალფეროვან წახნაგებში სინათლე ისე ირკვლება, როგორც კარგად დამუშავებულ ძვირფას ქვებში. მთელი კოლექცია თანმიმდევრული, პარმონიული დიზანერული ფილოსოფიით გამოიჩევა.

სიზუსტისა და დეტალებისადმი სათუთად დამოკიდებულების წყალობით, GROHE-ს დიზაინერულმა სტუდიამ ჭეშმარიტად უნიკალური ინკანი შეიმუშავა. ყველაზე გამორჩეული მისი მახასიათებელია წყლის სადინარი, რომელიც GROHE-ს ოსტატობის ნამდვილი განსახიერებაა. მისი ოთხეუთხა ღილი "Aqua Window" ფუნქციურობისა და დახვენილი დიზაინის შესანიშნავი ნაზავია, რომელიც წყლის ჭავლს ონკანის დიზაინის ორგანულ ნაწილად აქცევს. წყლის სადინარის ინოვაციური ღილი კიდევ უფრო მსუბუქ და ელეგანტურ იერს აძლევს ისედაც დახვენილი ფორმის ონკანებს.

GROHE
GROHE

თვალისმომჭრელია რელიეფური, წახნაგოვანი სიბრტყეების მქონე წყლის მოსაშვები ბერკეტიც, რომელიც ზუსტად შვიდგრადუსიანი კუთხითა აცდენილი შემრევის ძირითად სიბრტყეს. კრცელი კომფორტის ზონის წყალობით, GROHE-ს ე.წ. "დიზაინერული დნმ"-ის ეს ელემენტი კიდევ უფრო სასიამოვნოს და სახალისოს ხდის Allure Brilliant-ის ონკანების მოხმარებას.

ფართო არჩევანი უნიკალურობისთვის
Allure Brilliant-ის ონკანების უზადო დიზაინი ასახავს თანამედროვე ტექნოლოგიებს, რომელითაც ეს წაწარმი დამზადდა. GROHE EcoJoy® უზრუნველყოფს წყლის სასიამოვნო, მაგრამ ეკონომიურ მოხმარებას. წყლის მოსაშვები ბერკეტის შეუფერხებელი მუშაობის გარანტიას იძლევა ტექნოლოგია GROHE SilkMove®. ხოლო ზედაპირების დამუშავების სპეციალური ტექნოლოგია GROHE StarLight® გულისხმობს იმას, რომ ყველა ქრომირებული ზედაპირი მრავალი წლის განმავლობაში არ დაკარგავს ბზინვარებს.

Allure Brilliant-ის ასორტიმენტი აკმაყოფილებს თანამედროვე არქიტექტურისა და ინტერიერის დიზაინის ყველა მოთხოვნას. ეს უნიკალური კოლექცია მოიცავს როგორც ცალკეულ ონკანებს აბაზანებისთვის და წყლის ნიუკალისთვის, ისე აბაზანაში ჩასამონტაჟებელი გარნიტურის რთულ კომპინაციებს. ერთბერკეტიან შემრევები სხვადასხვა სიმაღლის სადინარებით, ორსახელურიანი ონკანები, სხვადასხვა სიგრძის კედელზე დასამონტაჟებელი სადინარები, თერმოსტატები და ა.შ. - პროდუქციის ეს ხაზი მართლაც ყოვლისმომცველია. მის ასორტიმენტს ავსებს ახალი ხელის შესაძლებელი სამაგრები, გადამორთველები, სასაპნეები და საპნის დისპენსერები.

სახლი იქაა, სადაც GROHE SPA გვაქვს მოწყობილი.

საჭართველო, თბილისი, 0105
მარჯავანი სანაპირო, 9 მარტის სახელობის ბალის მიმდებარე ტერიტორია

საჭართველო, თბილისი, 0159.
დ. აღმაშენებლის ხეივნის მე-9 კმ.

საჭართველო, თბილისი, ა. წერეთლის გამზ. 140.

საჭართველო, თბილისი, ბელაშვილის ქ. 8.
საჭართველო, თბილისი, წერილოს გამზ. 116.
საჭართველო, თბილისი, აღლაძის 7ა.
საჭართველო, თბილისი, გამრეკელის ქ. 19.

GROHE Blue®

გაზიანი, საშუალო, უგაზო - სისტემა GROHE Blue® სთავაზობს მომხმარებელს ცივი და ჩაციებული დასალევი წყლის ფართო არჩევანს. მისი მიღება შესაძლებელია არა მარტო GROHE Blue®-ს ონკანებიდან, არამედ სამზარეულოს სპეციალური ონკანებიდან „Minta“ და „K7“. მომხმარებლებს დამატებით შეუძლიათ აირჩიონ ვარიანტი „Pure“ (სუფთა), რომელიც მხოლოდ ფილტრს მოიცავს, ან სრული პაკეტი, რომელშიც ასევე შედის ქულერი და სატურატორი. სახლში თუ ოფისში დამონტაჟებული ონკანიდან ნებისმიერ დროს გემრიელი და სუფთა წყლის დალევის შანსი დაგავიწყებთ, რომ ოდესებე გიყიდიათ ჩამოსახმელი მინერალური წყლის მძიე შეკვრები, დაგიზოგავთ ფულს და თან ხელს შეუწყობს გარემოს დაცვას. შესაბამისად, GROHE Blue®-ს სისტემების შეძენა კომფორტული, უპრობლემონ და უსაფრთხო გადაწყვეტილებაა. ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი ამ სისტემების წარმატებაში გახლავთ გროვს თანამშრომლობა წყლის ფილტრაციის ტექნოლოგიებში ალირებულ ევროპულ ლიდერთან - BWT-სთან (Best Water Technology). ამ კომპანიის მიერ დამზადებული ფილტრები ჩვეულებრივი ონკანის წყლის დალევას ნამდვილ სიმოვნებად აქცევს. GROHE-ს და BWT-ს ურთიერთობა უაღრესად წარმატებული თანამშრომლობის მაგალითია.

კომპილირებადი დიზაინი თავისუფალი

არჩევანის პირობები

იმისდა მიუხედავად თუ რა მოგწონთ უჭრო - ახალი „Minta“-ს ნატიფი ცილინდრული ფორმები, „K7“-ის მკაცრი და წარმოსადეგი იერი, ქრომი თუ უჟანგავი ფოლადი, GROHE Blue® ახლა უკვე ყველანარ გემოვნებას აკმაყოფილებს. საბაზო კომპლექტი The GROHE Blue® Pure შეიცავს ერთბერეცეტიან შემრევს (ფორმის არჩევანი თქვენზე) ფილტრის ფუნქციით, ლამაზ მინის სურას და შესაბამის წყლის ფილტრს. მათ, ვისაც ჩაციებული და მინერალური ონკანის წყალიც უნდათ, უნდა დაამატონ საბაზო ასორტიმენტს GROHE Blue®-ს ქულერი და ნახშირორჟანგის ცილინდრი, რომელიც გაფილტრულ ჩაციებულ წყალში ნახშირმჟავის წვრილ ბუშტუკებს უშვებს. ონკანის სახელური არეგულირებს სატურაციის დონეს. GROHE Blue®-ს სისტემის ყველა ონკანში წყლის მიწოდების ორნაირი სისტემა გათვალისწინებული: ერთი განკუთვნილია გაუფი-

GROHE Blue® ვარიანტების ფართო აჩვენა

მძღვანილი პარტნიორი გაფილტრული საჭიროები

ლტრავი ცხელი ან ცივი წყლისთვის, ხოლო მეორე - ახლად გაფილტრული და ჩაციებული სასმელი წყლისთვის.

GROHE Blue® Mono - კომპონულობა აპტომატური გადახვეტილება

GROHE Blue®-ს ინოვაციური სისტემის კიდევ ერთი კომპონენტია GROHE Blue® Mono. ეს მოწყობილობა შეიძლება დამონტაჟდეს სამზარეულოში უკვე არსებულ ონკანზე ან GROHE Red®-თან (პირდაპირ ონკანიდან მდულარე წყლის მიმწოდებელი სისტემა) კომბინაციაში. ამ დანამატის წყალობით, შეგიძლიათ გააგრძელოთ სარგებლობა თქვენი სამზარეულოს ონკანის ყველა უპირატესობით, და ყოველივე ამას დაემატება დღე-ლამის ნებისმიერ მონაკვეთში უგმერილესი სასმელი წყლის მიღების შესაძლებლობა. ეს ავტონომიური სისტემა ისეთივე მოსახერხებელია მოხმარებაში, როგორც GROHE Blue®-ს სხვა მოდიფიკაციები. შემრევის

დახვეწილი ბერკეტი 180-გრადუსიანი ბრუნით, რომელიც ფიქსირდება 90 და 45-გრადუსიან პაზიციებზე, განსაკუთრებით მარტივი ხდის უგაზო, ზომიერად გაზიანი და გაზიანი წყლის ჭავლის ინტენსივობის რეგულირებას.

გემრიელი სასმელი წყალი დღისა თუ ღამის ნებისმიერ მონაკვეთში - GROHE Blue®-ს ახალი პროდუქცია თითქმის უსასრულობამდე ზრდის თანამედროვე სამზარეულოს შესაძლებლობებს.

საქართველო, თბილისი, 0105
მარგანი საბაკორი, 9 მარტის სახელობის ბალის მიმდებარე ტერიტორია

დ. აღმაშენებლის ხეივნის მე-9 ქ.მ.
საქართველო, თბილისი, ა. წერეთლის გამზ. 140.

საქართველო, თბილისი, ბელაშვილის ქ. 8.
საქართველო, თბილისი, წერეთლის გამზ. 116.
საქართველო, თბილისი, აგლაძის 7-ა.
საქართველო, თბილისი, გამრეკელის ქ. 19.

ინოვაციური ელემენტი ესპერიენციის უზრუნველყოფის შეხედულის ნიუობი

ახალი თაობის თერმოსქაცა
Grohtherm 2000 New

ისედაც წარმატებული პროდუქტის - თერმოსტატის განახლებული ვერსიის გამოშვებისას, GROHE-მ საფუძვლიანად იზრუნა ცელა საჭირო ფუნქციების და მახასიათებლის გაუმჯობესებაზე. განახლებული ტექნოლოგია, მეტი უსაფრთხოების ზომები, ეფექტურობა და კომფორტი, ერგონომიული და მაღალესორტიული დიზაინი და მოსახრებელი სამართავი პანელი, Grohtherm 2000 New-ს საშაპე-საბაზანოს შეცვლელ კომპიუტრულ აქცენტს. ეს ელეგანტური, ზედმეტ ზიზილ-პიპილობებს მოკლებული ხელსაწყო ნებისმიერ საბაზანო ოთახს დაამშვენებს. Grohtherm 2000 New-ს დახვეწილი.

შეაპი - ღიათარება, ეპონომიურობა და

გარემოს დაცვა

ამ თერმოსტატის ძლიერი მხარეებია უსაფრთხოება, მოხრებულობა, ეკონომიურობა და გარემოსდაცვითი თვისებები. GROHE CoolTouch® ტექნოლოგიით აღჭურვალი ლითონის გარსა გამორიცხავს ცხელ ქრომირებულ ზედაპირებზე შეხებით დათუთქვით რისკს. ახალი ტექნოლოგია GROHE Aquadimmer Eco ხელს უწყობს წყლის დაზოგვას აპაზატის აპაზანის გაცემის რეჟიმიდან შეაპის რეჟიმში გადართვისას. მარტივი პიტოგრამები განმარტავს შეაპში წყლის ჭავლის ინტენსივობის

მარეგულირებელი ღილაკის პოზიციებს. თერმოსტატის მექანიზმი აღჭურვილია ტექნოლოგიით GROHE TurboStat®, რომელიც უზრუნველყოფს წყლის სასურველ ტემპერატურამდე სწრაფად გაცემების და შეაპის მიღების პროცესში ამ ტემპერატურის შეარჩევნებას.

სრულად გადახალისებული დიზაინი

მაქსიმალური პრაეტიკულობისა და დახვეწილი სტილის უზრუნველსაყოფად, GROHE-ს დიზაინერებმა გადაწყვიტეს სადა, ესთეტიური დიზაინის ერგონომიულ თვისებებთან შერწყმა. ინოვაციური ბერკეტები, რომლებიც ტრადიციულ მრგვალ სახელურებს ცვლის, უზრუნველყოფს მაქსიმალურ კომფორტს და გამორიცხავს სრიალს. მათი განსაკუთრებული დიზაინის წყალბით, მომხმარებელი უმაღლეს აფეთქერებს იმ მომენტს, როდესაც წყლის ტემპერატურა 38°C -იან ზღვარს დღება. სახელურებზე დატანილ სამართავი ღილაკების დიზაინი GROHE-ს ეს. დიზაინერული დნბ-ის ტიპიური ნიმუშია. ფირმის სავარიორო სტილში ჩამჯდარი ამ და სხვა დიზაინერული ნიუანსების წყალბით, თერმოსტატი კარგად ეხამება GROHE-ს სხვა საშაპებსა და ონგანებს, რაც ამარტივებს მის ჩართვას საბაზანო ოთახის დეკორში.

კორპო ჩანჩქერი როგორც

დიზაინერული ობიექტი

აპაზანის ჩამქერით თვალისმომჭრელი დიზაინერული დეტალია. ფართო ონგანი თითქოსდა შეუმჩნევლად გამოყოფა აპაზანის შემრეცველი და წყლის ფართო ჭავლს აფრეცევს. ამ შიამბეჭდავ კონცეფციას საფუძლად უდევს ბუნე-

ბასთან პარმონიული თანაცხოვრების იდეა. შეაპის თარო GROHE EasyReach™, რომელიც საბაზო კომპლექტში არ შედის, შეიძლება დამონტაჟდეს კედლის როზეტებზე, თერმოსტატისა და კედელს მორის ღიობის შესანიღბად. მისი გლუვი ზედაპირი მაღალი კიდეებს და შეერთებებს, და აქცევს თერმოსტატის თვითმყოფად დიზაინერულ ობიექტად.

სერია არჩევანი ცავისმიზანი

გაყიდვაშია Grohtherm 2000 New-ს არაერთი მოდიფიკაცია როგორც შენიდბული, ისე შეუნიდაბავი მონტაჟისთვის. განსაუთრებით მოსახერხებელია შენიდბული ვარიანტები, რომელსაც გამოაჩენება იდენტური სამართავი ღილაკები და სრიალისგან დაცული სპეციალური ზედაპირი GROHE ProGrip. თუ გსურთ შეაპის ყრველი მიღება დაუკიდურ გამოცდილებად აქციოთ, GROHE-ს ამ თერმოსტატისთან ერთად დაამონტაჟეთ საშაპე კომპლექტი GROHE Power&Soul™, ან უბრალოდ შეარჩიეთ შეაფერისი დაკიდული და ხელის შეაპები.

თერმოსტატი Grohtherm 2000 საუკეთესოა GROHE-ს პროდუქტებს შორის.

 საქართველო, თბილისი, 0105
მარჯანი სანაპირო, 9 მარტის სახელობის ბალის მიმდებარე ტერიტორია

 საქართველო, თბილისი, 0159.
დ. აღმაშენებლის ხეივნის მე-9 კმ.

 საქართველო, თბილისი, ა. წერეთლის გამზ. 140.
 საქართველო, თბილისი, ბელაშვილის ქ. 8.
საქართველო, თბილისი, წერეთლის გამზ. 116.
საქართველო, თბილისი, აგლაძის 7ა.
საქართველო, თბილისი, გამრეკელის ქ. 19.

მოაშვით ღა დაიმუსათ ახალი ცნებით შეაკმი

GROHE-ს შხაპები
Power&Soul™
დაპატიჟურებული
ჟუქნოლოგიით

რუტინისგან თავის დასაღწევად ყოველთვის არაა სავალდებულო უქმებების განსაკუთრებულად გატარება ან სამოგზაუროდ წასვლა - ახლა უკვე საკმარისია შეხვიდეთ სააბაზანოში, სადაც გელოდებათ ინოვაციური შხაპი, რომელიც მზადაა თქვენი ნებისმიერი სურვილი შეასრულოს. შხაპი მიესადაგება სხვადასხვა პირობებს, მას შეუძლია განსხვავებულად იმუშავოს დღე-ღამის ამათუ იმ მონაცემთში, შეუძლია დამტებოს მომხმარებელი ენერგიით ან დაეხმაროს მას დაძაბულბის მოხსნაში. **GROHE-ს შხაპი Power&Soul™** შხაპის მიღებას აქცევს უაღრესად პირადულ განცდად, რომელსაც ძალუძს სხეულისა და გონიერის ჰარმონის აღდგენა.

სიამოხვა ღილაპზე თითოს მრთი დაზრდით

შხაპის მიღება მართლაც ღილაპზე თითოს ერთი დაჭერითაა შესაძლებელი - უბრალოდ აირჩიეთ წყლის ჭავლის სასურველი ნაირსახეობა შხაპის „ტელეფონზე“ მოთავსებული ოთხი ღილაპიდან ერთ-ერთის დაჭერით, დაუკვირდით საკუთარ სხეულს და მიხვდებით რა გაჭირდებათ - ახალი ენერგია თუ დასვენება. ჭავლები **GROHE Bokoma Spray™** და **Jet**

ააქტიურებს და აცოცხლებს, ხოლო **GROHE Rain O²** და **Rain** პირიქით - ადუნებს. გარდა ამისა, ოთხი ძირითადი ნაირსახეობის შერევით შეგიძლიათ შვიდი განსხვავებული ჭავლის შექმნა.

თუ შხაპი ბოლომდე მოდუნების სურვილი გაქვთ, მაგრამ ინტენსიური, უხვი წყლის ჭავლი გინდათ, მაშინ საუკეთესო არჩევანია პარიტ გამდიდრებული **GROHE Rain O²**. თუ წყლის ნაზი, ახალი ენერგიის მომგვრელი წკარუნი გირჩევინათ, ჯობია დააჭიროთ ღილაკს „Rain“ (წვიმა). ინოვაციური ჭავლი **GROHE Bokoma Spray™** დაგეხმარებათ სტრესის მოხსნაში და ენერგიის რეზიუმების გააქტიურებაში. ამ რეჟიმის არჩევით და კანზე შხაპის წრიული მოძრაობით, თქვენ ჩაიტარებთ აგსტრალიელ აბორიგენზში ცნობილ წყლის მასაჟს. წყლის მძლავრი მასტიმულირებელი ჭავლი **Jet** მოაღწებს დაძაბულ კუნთებს, რაც განსაკუთრებით საინამოვნოა ინტენსიური ფიზიკური დატვირთვის შემდეგ. ამ ოთხი საბაზო რეჟიმის შერევით შეგიძლიათ შექმნათ წყლის ჭავლის დამატებითი სახეობები, რომლებიც იმატიმაღურად შეესაბამება თვეებს საჭიროებებს დროის ამათუ იმ მონაცემთში.

ფორმისა და ფუნქციის საუკეთესო პოპინგით

უნიკალური დიზაინის წყალობით, **GROHE Power&Soul™**-მა უკვე მოიგო 2012 წლის კონკურსები „iF product design“ და „red dot award“. **GROHE** სთავაზობს მომხმარებელს სამისხვადასხვა დიამეტრის (115, 130 და 160 მმ)

და ორნაირი დიზაინის **Power&Soul** შხაპებს. „Cosmopolitan“-ის სადა ელეგანტურობა იმეორებს თანამედროვე არქიტექტურის გეომეტრიულ ფორმებს; მასში იდეალურადაა შესამებული დიზაინი და ფუნქციურობა. მოდაფიცაცია „Contemporary“ გამოირჩევა ეფექტური, სასიამოვნო და მიმზიდველი დიზაინით და პრაქტიკულობით.

ტექნოლოგია **GROHE DreamSpray®**, რომელიც საფუძვლად უდევს **GROHE** შხაპის ნებისმიერ მოდელს და გულისხმობს შხაპის „ტელეფონის“ მთელ სიბრტყეზე წყლის წნევის თანაბარ განაწილებას, უზრუნველყოფს წყლის ჭავლის მაღალ სიზუსტეს და ხარისხს. ხოლო თანამდევი ტექნოლოგია **GROHE EcoJoy®** ამცირებს წყლისა და ენერგიის მოხმარებას მაქსიმალური კომფორტის და სიამოვნების პირობებში.

GROHE Power&Soul™ - მსოფლიოში ყველაზე ინოვაციური შხაპი; ხარისხის, დიზაინის, თანამედროვე ტექნოლოგიის და ეკონომიურობის საუკეთესო კომბინაცია.

საქართველო, თბილისი, 0105
მარგალი საბაზორ, 9 მარტის სახელობის ბალის მიმღებარე ტექიტორი

საქართველო, თბილისი, 0159.
დ. ალმაშენებლის ხეივნის მე-9 კმ.

საქართველო, თბილისი, ა. წერეთლის გამზ. 140.
SIDO საქართველო, თბილისი, ბელაშვილის ქ. 8.
საქართველო, თბილისი, აგლაძის 7ა.
საქართველო, თბილისი, გამრეკელის ქ. 19.

სარჩევი Content

ცხრილი ქართული
FOREIGN ARCHITECT

Golden Mile -
სოჭლი სიჯანსალე

26

ბიენალი
BIENNIAL

შეუმდგარი ქართული
პავილიონის ისტორია

56

თქვენი საოცნებო მარანი

THE WINE CELLAR OF
YOUR DREAMS

30

სახლი
HOUSE

ფორუმი ახალი წათებისგან
Forum By New Light

60

კულტურული შორის
სხვაობების მოგერიება

DEALING WITH DIFFERENCES
BETWEEN CULTURES

34

დამზადებულია
საქართველოში

64

პოზიტიური და
ავანგარდული
Positive and Modern

38

ცალკეული
HISTORY

ტანსაცმლის მოხმარების
თავისებურების 90-იანი
წლების თბილისში

Specifics of Dress Styles
in Tbilisi of the 1990's

68

ვერნისაჟი
VERNISAGE

სოთხის საუკციონო სახლის
ყოველწლიური გამოფენა
"განახარედინებები"

Sotheby's Auction House

72

პროექტები აზერბაიჯანის
არქიტექტორების მიერ

42

ქალაქი
CITY

თბილისის ბალ-ბარკების
ექსპანსიის პროცესები
საბაზრო-ეკონომიკურის პირობებში
Problems landscape gardening
expansion of Tbilisi in
the economic conditions

48

გიგა ბათიაშვილის წიგნი
"ჩემი ცხოვრება თბილისური
არქიტექტურაში"

52

www.pietravive.it

www.pietravive.it

www.pietravive.it

www.pietravive.com

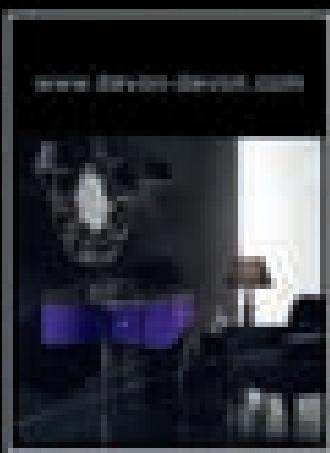
HERBOVITAL2

THE FANTASTIC WAY TO LIVE

www.pietravive.it

www.pietravive.com

www.pietravive.com

33 Chavchavadze ave.

0179 Tbilisi Georgia

Tel/Fax: +995 32 242 6666

www.herbovital2.ru

e-mail: info@herbovital2.com.ge

www.pietravive.com

www.pietravive.com

www.pietravive.com

www.pietravive.com

სარჩევი Content

სტუდენტობიდან
პროფესიონალამდე

74

SKIA 2014 - ოთა
არქიტექტურული
კონკურსი

94

ინტერიერი
INTERIOR

პროფესიონალური
კალიგრაფიული

Professional Kaleidoscope

76

უჯრედები
The Cells

96

იდეიდან - კონკრეტულ
მატერიალდე

From idea
to specific materia

80

"ფერადი სიზმრები -
20 წლის შემდეგ"

98

ფუნქციურობა და კომფორტი
Functionality and
comfort

84

ჟურნალი „სტილის“
48-ე ნომრის პრეზენტაცია

99

ინდივიდუალური სახლის
ინტერიერი

86

კიდევ ერთი ახალი
სიცოცხლე

88

სიახლეები
NEWS

თითოეული მატერია
შესაძლებელია იქნა ხედვის
საშუალება ხელოვნებაში...
In art, everything can
serve as a way to see...

90

სტუდია D73

Marco Vismara

Andrea Vigant

STUDIO D73

Studio D73 by Marco Vismara and Andrea Vigant is specialized in architectural and design projects in a wide international dimension. Studio D73 deals with interior design, different commercial and private projects, from analysis to production, and carries out the project phases thanks to a very efficient team of professionals based in the headquarter in Italy and the three other offices in Moscow, Tunis and Tbilisi. Within the past few years, Studio D73 has grown and reached many countries abroad, mainly in Russia, East Europe and North Africa, with the aim of keeping growing in new countries in the near future. State-of-the-art design project solutions by Studio D73 include Spa, hotel, showroom, and residential buildings.

Golden Mile - სრული სიჯანსაღე

ადგილმდებარეობა: მოსკოვი

ფართობი: 4500 კვ.მ.

წელი: 2013

ავტორი: სტუდია D73

Park Palace გახსავთ ელიტური საცხოვრებელი კომპლექსი მოსკოვის ცენტრში; 2013 წელს მის ტერიტორიაზე გაიხსნა ექსკლუზიური გამაჯანსაღებელი ცენტრი "Golden Mile".

"Golden Mile" მხოლოდ კლუბი კი არაა, არამედ ცხოვრების სტილია! პროექტზე მუშაობის საწყისი სტადიოდანვე, ყველა ნიუანსის, ყველა დეტალის გათვალა თრ-

იენტირებული იყო სტუმრებისთვის მაქ-სიმალურად მოსახერხებელი სივრცის შექმნაზე. "Golden Mile" ის ადგილია, სადაც ადამიანს შეუძლია ივარჯიშოს ან მოეშვას და დაისვენოს საუკეთესო პირობებში, გამოცდილი პროფესიონალების დახმარებით.

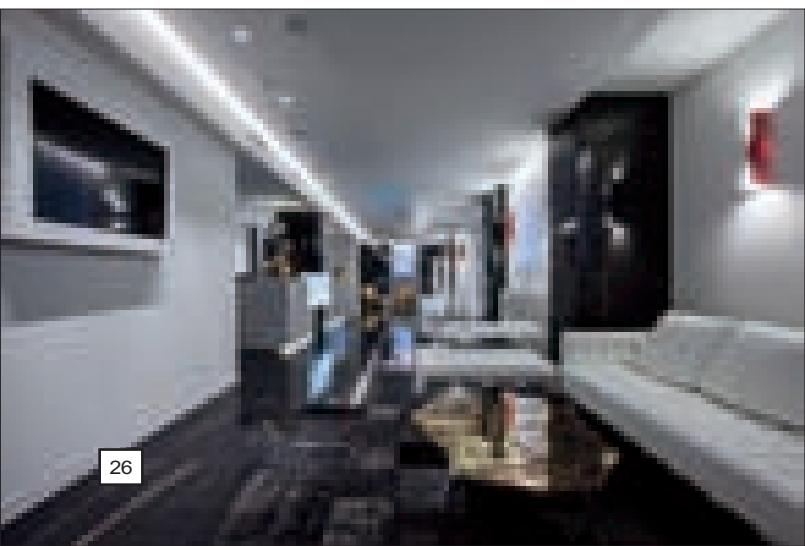
"Golden Mile"-ს ჯამური ფართობია 4500 კვ.მ.; ეს ჭეშმარიტად ელიტური გამაჯანსაღებელი ცენტრი განლაგებულია ახალთახალ ორსართულიან შენობაში, რომელსაც თამამად შეიძლება დაეკრას ნიშანი "დამზადებულია იტალიაში".

პირველი სართული

პირველ სართულზე მოწყობილია ვრცელი ვესტიბული სტუმრების მისაღებად. აქვე განლაგებულია სხვადასხვა ფუნქციის მქონე სივრცეები - საპარიკმახერო, გასახდელი და ადმინისტრაციული ბლოკი.

ესთეტიკის ზონა

ესთეტიკის ზონა წარმოადგენს სივრცეს 600 კვ.მ. ფართობით, რომელიც მოიცავს 15 კაბინეტს და ორ იზოლირებულ სპა-კომპლექსს (თითოეულ მათგანში გაერთიანებულია თურქული აბანო, საუნა, სამასაჟე საწოლი და ჯაკუზი).

ჭითლესის ზონა

900 კვ.მ. ფართობის მქონე ფიტნესის ზონაში არის დიდი სატრენაჟორო და რბაზი და იოგასა და პილატესისთვის განკუთვნილი ორი მცირე დარბაზი.

საერთო ზონები

საერთო ზონების დანიშნულებაა ე.წ. "შშრალი" და წყლის ზონების გამიჯვა. სპეციალური კვლევის შედეგად, გადაწყდა საერთო სივრცეებში განათების სისტემების ფარდების უკან დამონტაჟება, რაც ოთახებს უფრო ნათელს ხდის და ვიზუალურად ზრდის სივრცეს.

ცელის ზონა

ერთი დიდი ზონა საგანგებოდ წყლისა და წყლის პროცედურებისთვის გამოიყო. აქ გაერთიანებულია ვრცელი აუზი ცურვისა თუ ფიტნეს-ვარჯიშებისთვის, ბარი, ორი ჯაკუზი, საუნა, თურქული აბ-

ანო, კნაიპის ბილიკი და ფერადი შხაპი არომათურაპით. წყლის ზონას ამშვერებს ოქროსფერი ბიზაცას მოზაიკით და სანათიანი სარკეებით დეკორირებული დიდი სვეტები.

საფუძვლინი კვლევა ჩატარდა გამაჟანსაღებელ კომპლექსში აკუსტიკის საკითხთან დაკავშირებით. შედეგად, სტუდია "D73"-მა დაამზადა დაკიდული ჭერები, რომლებიც აკავებს ზედმეტ ხმაურს.

დღესდღეობით, "Golden Mile" ყველაზე ელეგანტური და ექსკლუზიური ადგილია მოსკოვის ცენტრში, სადაც შეგიძლია ჭეშმარიტად დაისვენოთ და მიიღოთ დაუკინარი სიამოვნება.

Studio d73
relazioni@d73.it
www.d73.it

Wellness Today - Happy Sauna Group
marketing@happysauna.it
www.wellnesstoday.it

Golden Mile

PROJECT SHEET

Name of the project: Golden Mile
Place: Moscow
Year: 2013
Area: 4,500 square meters
Author: Studio D73

Park Palace is a luxury estate in Moscow city centre and it hosts Golden Mile, an exclusively wellness center which opened to public in December 2013.

Golden Mile is not only a club, it's a lifestyle! From the beginning of the project to its realization, every detail and every choice has been made to create a place entirely dedi-

cated to the guests. Golden Mile is a place where you can train or relax yourself, assisted by the most experienced professionals and by the best services.

It covers a surface of 4,500 square meters on two floors and is a real luxury and wellness pantheon. This brand new building is characterized by a complete "Made in Italy" process: from project to realization and furniture. Golden Mile has been realized by Wellness Today – Happy Sauna Group who turned to Studio D73 for design.

Golden Mile has five areas and two large zones: a wet zone and a dry one. In every area Studio D73 made deep studies to find out which elements – from furniture to flooring, from lighting to acoustic system – were more suitable for the area.

GROUND FLOOR

On the ground floor there is a big space to welcome guests in a large reception hall. Here you can also find some of the main services of the building, such as the hairdresser, the cloakroom and the offices. From the ground floor it is possible to go downstairs where you can find the core of Golden Mile.

BEAUTY AREA

The beauty area counts an exclusive esthetic zone of 600 square meters with fifteen beauty treatment rooms and two private Spa. Each private Spa includes: Turkish bath, sauna, massage bed and a whirlpool where guests can relax for the whole day in total privacy.

FITNESS AREA

The 900 square meter fitness area includes a large gym and two rooms employed only for yoga and pilates sessions. A big central dome lights up the gym from sunshine and includes a 3 meter diameter "big circle" light, especially made by Flos exclusively for this project.

COMMON AREAS

The common areas' purpose is to clearly distinguish between the dry and the wet zone. A particular study about lightning has been made in the common areas. The corridors have lighting behind curtains to make the rooms brighter and give the impression of a larger space.

WET AREA

A big area is dedicated to water. It includes a large swimming pool for swimming or fitness sessions, a bar, two whirlpools, sauna, Turkish bath, a Kneipp path and an emotional colored shower with aromatherapy. The big pillars of the wet zone has been wisely valued thank to the gold Bisazza mosaic employed and mirrors with lights on them. In this area there is also a snow cabin, completed with a waiting room where guests can stay at a temperature of 7-8 °C before entering the 0 °C zone, which is regularly cooled down by snow jets. Here you can also find the "water para-

dise", a corridor with water jets from the ceiling and the walls around.

Golden Mile spaces stand out for the incredible contrast between the black and white marble, for the Bisazza mosaic, for the gold finish touch to pillars, sinks, chairs and whirlpool ceilings in the swimming pool area: every detail has been exclusively designed and created for Golden Mile.

A very long study has been dedicated to the sound in the area: Studio D73 made false-ceilings to absorb the noise and allow guests complete relax. The gummed gym floor has also a soundproof layer to soften bangs and noise. The sound study takes into consideration the different areas and took different solutions for the wet and the dry zone.

A deep study was also made about lighting and height of the structure: the ceilings were covered with "specchiopiuma", a real high quality light mirror that gives the impression to widen the spaces and the heights. Lighting creates a completely different environment in each room, by changing its color and intensity.

Today Golden Mile is the most elegant and exclusive place in Moscow city center, where you can you're your time to relax and enjoy it.

Info
Studio d73
relazioni@d73.it
www.d73.it

Wellness Today - Happy Sauna Group
marketing@happysauna.it
www.wellnesstoday.it

თქვენი საოცნებო მარანი

შ0-17 საუკუნის მარილიან - კომპოზიცია და დახვევილი დიზაინის განსახიერება

პრემიუმის სახელმოება: იქალიუჟი ვილა

აღიღილებასახეობა: იქალია

ჩეარიზაციის წელი: 2011

ავტორი: სტეფანი დ73

სურათებიდან ვერაფრით მიხვდებით,
რომ 1700 წლით დათარიღებული და ელ-
იტურ კერძო საცონივრებლად გადაკეთე-
ბული ეს შესანიშნავი ნაგებობა ოდესაც
ღვინის მრავანი, საწყობი და ბედელი იყო.

მარნის აღდეგნამ მთელი წელი წაი-
ლო და არც ისეთი მარტივი გამოიდგა, როგორც
შეიძლებოდა ყოფილიყო. მთავარ პრობლემას
წარმოადგენდა მიწისქვეშა წყლების სიახლო-
ვით გამოწვეული მასალი ტერინობა, რომელ-
მაც თითქმის 50 წლით შეაფერება აღდეგნითი
სამუშაოების მიმდინარეობა - ასე აგვისენს ბრუ-
შიაში, იტალიაში არსებული სტუდია „D73“-ის
არქიტექტორებმა მარკო ვისმარამ და ანდრეა
ვიგაბორი. თუმცადა, მრავალწლიანი კვლევის შე-
დეგად, მათ მიანენა ადევნატურ გადაწყვეტი-
ლებას - შენობის ყველა ზედაპირზე დამონტა-
ჟდა სპეციალური ბარიერები, რომლებმაც შე-
ზღუდეს წესტის გამოიდინება.

დიდი რუდულებით შეირჩა კარ-ფანჯრების
დიზაინი: მათი დამზადება დაევალა გამო-
ცდილ ხარატებს, რომლებმაც კარგად იციან
თანამედროვე ინტერიერში ძველებური კულ-
ტურის ელემენტების შესამება.

სტუდია „D73“-მა პროექტზე მუშაობა ნო-
ლიდან დაწყო. ფაქტორივად, შენობა ხახვი-
ვით გაიუცემანა: უასლესი სარესტავრაციო ტე-

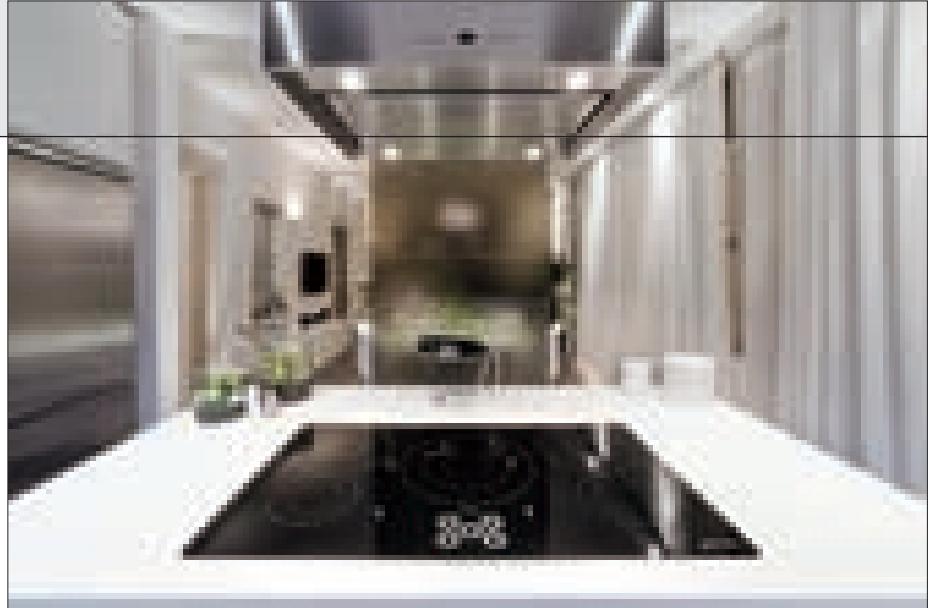
ქოლოგიების წყალობით, შესაძლებელი გახ-
და იატაკის და ბათქაშის ფენების მოშორება.

სამუშაოებში ჩართული ყოველი მუშაკის-
თვის დიდ სამოვნებად იქცა შენობის თავდა-
პირველი სახით ხილვა, მისა ზედმეტი შრეები-
სგან გათავისუფლება ისე, როგორც ადამიანი
დამე, დაწოლის წინ, ტანსაცმელს რომ იხდის.

პროექტის პირველ ეტაპზე მოხდა ქვების
ქვიშით განმენდა და კედლებიდან თეთრი კი-
რის საღებავის ჩამორცხვა.

რაც შეეხება განათებას და ავეჯას, ეს პრო-
ექტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილი გახ-
ლდათ. ამ თემს მრავალი კვლევა მიეძღვნა,
ვინანდან მიწეულია, რომ განათების ხარი-
სმა შეიძლება საგრძნობი გავლენა მოახდინ-
ოს ჩვენი ცხოველების ხარისხზე.

სტუდია „D73“-ს სპეციალისტებთან კონსუ-
ლტაციის საფუძველზე, არქიტექტორებმა გა-
დანყვიტეს მე-17 საუკუნის მარნის ინტერიე-
რის ხასხასა ფერის და თანამედროვე დიზაი-
ნის მქონე ავეჯით გაფორმება, რათა მკაფიოდ
გაემიჯნათ სახლის ისტორიული და თანამედ-
როვე ნაწილები, შეემზნათ კონტრასტი სიძვე-
ლის ატმოსფეროსა და თანამედროვეობის შო-
რის და ხაზი გაესვათ ინტერიერის კომფორ-
ტულობასა და სიმუდროვების სფეროს, რომელიც
თთქმის დავიწყებულია 21-ე სუკუნეში.

კარ-ფანჯარა, განათება, ავეჯი შეიქმნა ექ-
სკლუზიურად ამ პროექტისთვის, რაც სტუდია
„D73“-ის ჩვეული ხელნარაა.

მისაღებ ოთახში გვაოცებს დიზაინის სრუ-
ლყოფილება; არანაკლებ მიმზიდველია კორი-
ანით მოპირკეთებული სამზარეულოც, შუაში
კუნძულივით თავმოყრილი მაგიდით და ელე-
ქტრო ხელსაწყობით. იგივე სტილშია შესრუ-
ლებული წითელ ფერში გადაწყვეტილი საა-
ბაზინო ოთახიც: აბაზანა დგას ცენტრში და
აღჭურვილია ჭერზე დამონტაჟებული, წვიმ-
ის ეფექტის მქონე შხაპით.

ვრცელ და ნათელ მისაღებ ოთახში ჭერი
ქვისაა, ხოლო იატავი - მინის; იატავში დატა-
ნილია 10 მეტრი სიღრმის ღრმული ხელოვ-

ნური განათებით, რომელიც ამხელს შენობის
ძეგლ საძირკველს. მინით გადახურული ასე-
თივე ღიობი, რომელიც დატანილია საძირებ-
ლების წინ არსებული დერეფნის იატავში,
გვაჩვენებს პირველი სართულის საძირკველ-
ში ჩაბალულ კიდევ ერთ ისტორიულ აღმოჩე-
ნას - მე-16 საუკუნის გრილ საკუჭნაოს, სად-
აც წელინადის ცხელ დროში ინახებოდა სუ-
რსათ-სანოვაგე.

Studio d73
relazioni@d73.it
www.d73.it

Wellness Today - Happy Sauna Group
marketing@happy sauna.it
www.wellnesstoday.it

THE WINE CELLAR OF YOUR DREAMS

Name of the project: Private Italian Villa

Place: Italy

Year: 2011

Author: Studio D73

From an ancient wine cellar that dates back to the Seven century to a masterpiece of comfort and design.

The pictures don't make you recognize the original function of this superb building that dates back to the 1700 and has been rearranged to a

luxury private residence. It used to be a wine cellar, an historic stockroom used as a warehouse and as a shelter for the harvest.

It took an entire year to restore it and it was not as easy as it could seem. High humidity due to a close underground river was the main problem that blocked the restora-

tion works for more than 50 years - explained architects Marco Vismara and Andrea Vigan? from Studio D73 based in Brescia, Italy. But after many years of studies and research, the solution was found: some special barriers that are able to block humidity to come out again have been attached to every surface of the building.

Doors and windows have been chosen with extreme attention and great taste: they are all handmade by wood craftsmen who know very well this kind of art which combines ancient culture to elegance in a modern place.

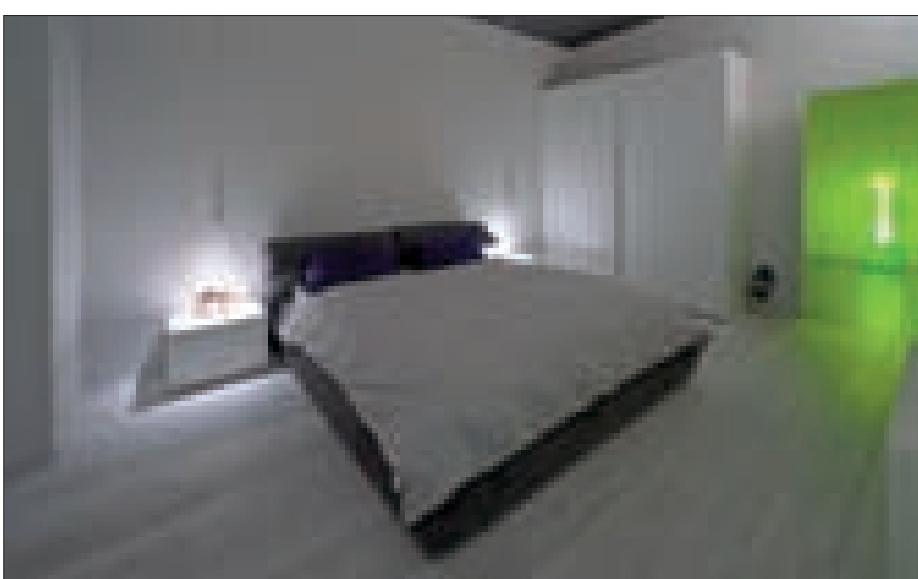
The Studio D73 started from nothing, but keeping deep in mind the project. The building, in fact, has been taken back to the origin: tanks to the most innovative and finest techniques in restoration field, floors and plasters have been removed.

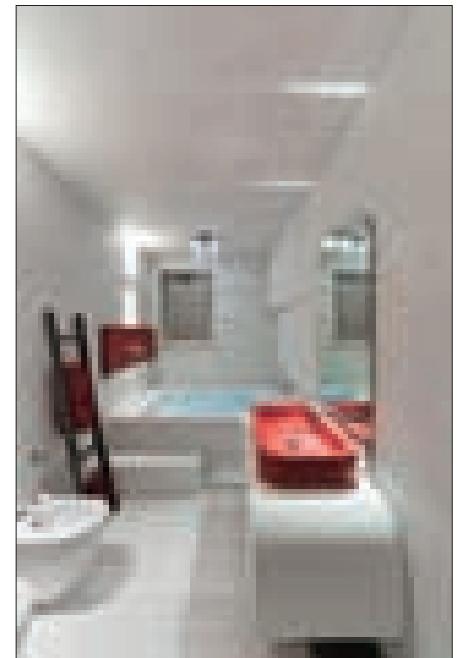
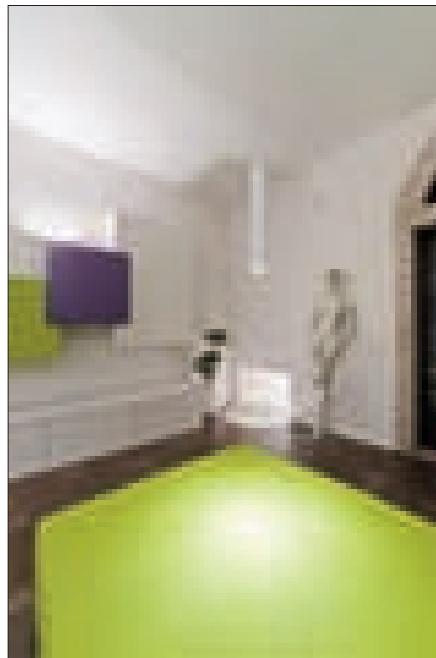
For all the workers it was a great pleasure to see the building just like it was born, in its original phase, back to the substance origin. The building has then been "night dressed", making the most of it in any possible way.

The first project step ended with the sandblasting of the stones and the coloring of the walls, which were white washed.

Let's move to the lighting and furniture world, a delicate and very important part. Many studies and research have been made about this topic: they say quality of light is able to influence quality of life, by changing even our behavior and emotions.

Studio D73 works with one of the best team in this field and is well aware of what we are talking about. So, architects chose vivid color and modern design for the furniture of the ex Seventeen centu-

ry wine cellar. Their aim was to create a clear separation between the historical and neutral part of the house and the modern time we are living in, to give a sense of wellness and comfort we miss in our century.

From doors to windows, from bathrooms to lighting, furniture has been designed especially for this project, just like in every other work by Studio D73.

In the living room we are astonished by the perfection of it: the kitchen is one of the brightest jewel of

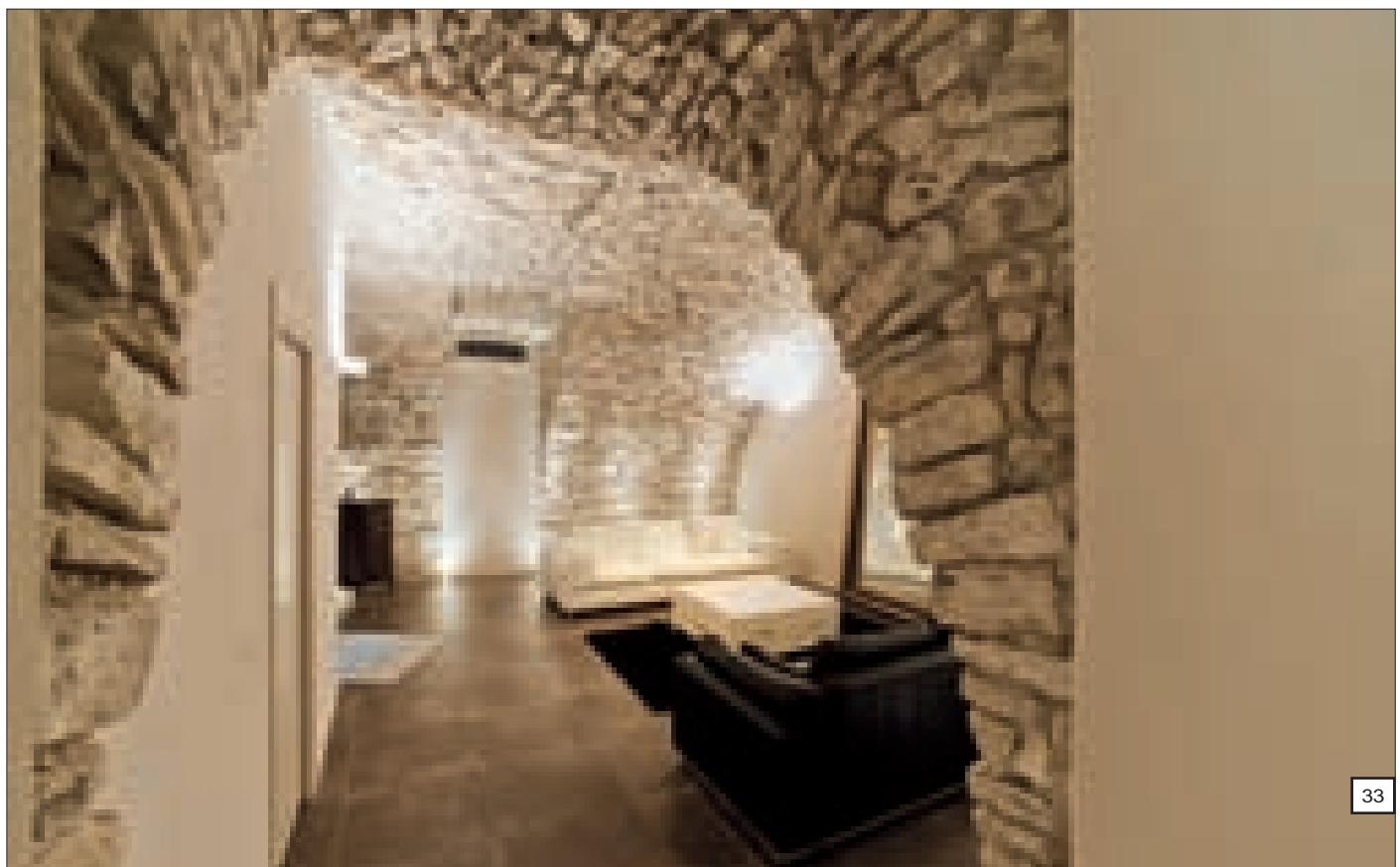
the entire building: made in corian material, it has a central island and electrical appliances in white glass. The same material has been used for the red bathroom sink. In the middle, there is a big central bath tub with a rain filler system from the ceiling which guarantees moments of relax.

In the great and bright living room, with natural stone ceiling, there is a glass on the floor that lights up the ancient 10-meter-deep pit. A second glass, before the bedrooms, opens a slice of history hidden in the

lower level: it's a 1500 century icebox totally well conserved, that was used to store food in the hottest seasons.

Studio d73
relazioni@d73.it
www.d73.it

Wellness Today - Happy Sauna Group
marketing@happysauna.it
www.wellnesstoday.it

ანდრეა ბრუნო კულტურათა შორის სხვაობების მოგერიება

ინტერვიუ ანდრეა ბრუნოსთან
ავტორიმი:

ნიკოლოზ ლევაცევიშვილი
ალექსი ჯავახიშვილი

ანდრეა ბრუნო დაიბადა ტურინში, იტა-
ლიაში, 1931 წელს. 1956 წელს მან დაამთავ-
რა ტურინის ოლიმპიური უნივერსიტეტის
არქიტექტურის ფაკულტეტი და ნამოინ-
ყო აკადემიური კარიერა რესტავრაციის და-
რღვში. დღესდღეობით, ანდრეა ბრუნო გახლ-
ავთ ტურინის ოლიმპიური უნივერსიტე-
ტის არქიტექტურის ფაკულტეტის რესტავრა-
ციის პროფესიონალის სამეცნი აკადემი-
ის წევრი და ბელგიის ლევენის კათოლიკური
უნივერსიტეტის „არქიტექტურული და ურბა-
ნული მემკვიდრეობის კონსერვაციის საკვლე-
ვი ცენტრის“ თავმჯდომარე. 1974 წლიდან ან-
დრეა ბრუნო უწევს კონსულტაციებს იუნეს-
კოს მსატერიული და კულტურული მემკვიდრე-
ობის რესტავრაციის დარგში. მან როგორც
იუნესკოს კონსულტანტამ მონაწილეობა მიი-
ღო არაერთ მფლობელურ მისამი, მეტნილ-
ად შუა აღმოსავლეთის ქვეყნებში და ჩრდი-
ლოეთ აფრიკაში.

ანდრეა ბრუნომ პირველმა დაინტე-
ნის ველის კვლევა, მან ააშენა ისლამური ხე-
ლოვნების მუზეუმი დაზიანიში და აღადგინა ჰე-
რათის მონუმენტური კომპლექსი და ჯამის მი-
ნარეთი. 2002 წელს ანდრეა ბრუნო გახდა იუნ-
ესკოს კულტურული განუყოფების მრჩევე-
ლი ავადნების საკითხებში.

ანდრეა ბრუნოს პროექტებს შორის, შეგ-
ვიძლო გამოყოფოთ თანამედროვე ხელოვნების
ცენტრი „პრივიტინები“ (ბრიუსელი, ბელგია),

წყლის მუზეუმი (პონ-ან-რუაიანი, საფრანგე-
თი), თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმი რი-
ვოლის სასახლეში (ტურინის პროვინცია, იტ-
ალია) და სულ ბოლო პროექტი - აღმოსავლუ-
რი ხელოვნების მუზეუმი პალაცო მაცონიში
(ტურინი, იტალია).

მადლობას მოვახსენებთ პროფესორ მარი-
ნა მოლინს და ფრანჩესკო ლენცინის პროფე-
სორ ანდრეა ბრუნოსთვის ჩევრი გაცნობის გა-
მო, რომაც მოგვცა საშუალება აგველო ეს ინ-
ტერიულ ქართული არქიტექტურული შურნა-
ლი „სტილისთვის“.

1. ჰერათის მონუმენტური კომპლექსისა და
ჯამის მინარეთის აღდგენის შემდეგ, თქვენ და-
ინიშნეთ იუნესკოს კულტურული განყოფი-
ლების მრჩევლად ავღანეთის საკითხებში. ხომ
ვრ გვაწყობთ, რა პრობლემებს აწყდებით
ამ რთულ რეგიონში მუშაობისას და რა მნი-
შენელობას ანიჭება ავღანური საზოგადოება
კულტურულ მემკვიდრეობას?

ავღანეთში პირველად ჩავედი 27 წლის ას-
აკში. მას მერე, თითქმის ყოველზორად
ვსტუმრობდი ამ ქვეყანას. ჩევრი პირველი
პროექტი უკავშირდებოდა ჯამის მინარეთის
აღმოჩენას; ზუსტად 6 დღე დაგჭირდა ამ სა-
ქმისთვის. იმ დროს არ არსებობდა ამ არქი-
ტექტურულ ქეგლთან მისასვლელი გზა, ჯერ

კიდევ არ გვქონდა Google earth-ის მსგავსი ტე-
ქნოლოგიები; დახმარების ერთადერთ წყაროდ
გვაყვადა ადგილობრივი გილი, და მასაც სში-
რად ებნებდა გზა-კვალი. მინარეთი ძველი სა-
კულტო კომპლექსის ერთადერთ შემორჩენი-
ლი ნაწილი გახლდა; ისიც უკვე განადგურე-
ბის პირას იყო მისული. დეტალური მოკლე-

ვის შედეგად, განხორციელდა გასამაგებელი
სამუშაოები, რამაც საშუალება მოგვცა გადა-
გვერინა ეს ქეგლი. დღესდღეობით, ჯამის მი-
ნარეთი ავღანეთის ერთ-ერთი ძირითადი ლი-
რშესანიშნაობაა.

როდესაც ჰერათის ციტადელის აღდგენა-
ზე ვმუშაობდი, მოხვევს ნაგებობის გადახუ-
რვისა და ფრანჩესკო ლენცინის პროფე-
სორ ანდრეა ბრუნოსთვის ჩევრი გაცნობის გა-
მო, რომაც მოგვცა საშუალება აგველო ეს ინ-
ტერიულ ქართული არქიტექტურული შურნა-
ლი „სტილისთვის“.

თავდაპირველი კონსტრუქციისგან განსხ-
ვავებით, მიშენება არაა დეკორირებული ტრა-
დიციული ისლამური ორნამენტებით, და კო-
მპლექსის ამ ორ ნაწილს შორის სხვაობა აშ-
კარა. მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ მიშე-
ნება ისტორიული ნაგებობის გაგრძელებას
არ წარმოადგენს, მნახველს შეუძლია წარმო-
იდგინოს როგორი იერი უნდა ჰქონდა თრ-
იგინალს.

ცნობილია, რომ ავღანელები ისლამურ
მემკვიდრეობას უფრო დიდად აფასებენ, ვა-
დრე რეგიონში არსებულ სხვა პერიოდის კუ-
ლტურულ ქეგლებს, თუმცადა, მოსახლეობის
გარკვეულ ნაწილს განსხვავებული დამკიდე-
ბულება აქვს. როგორც უკვე გითხარი, ავ-
ღანეთში პირველად რომ მოგვხდი ძალიან ახ-
აგაზრდადა ვიყადები; მაშინ განსაკუთრებულად
შემიყვარდა ბუდას ქანდაკება: მასხოვე, მის თა-

ვზე ვძანაკდებოდი და მზის ასვლა-ამოსვლას ვაკვირდებოდი ხოლმე. ჩემის აზრით, დასავლურმა მას-მედიამ მიახვედრა ავღანელ მებრძოლებს, თუ რამდენად ძირიფასია ეს მონუმენტი ჩვენთვის და უბიძგა მათ მისი განადგურებისაკენ. ახლა ბუდას ეს ქანდაკება აღარ არსებობს.

2. თქვენი ერთო-ერთი შევლაზე ცნობილი პროექტია რიცოლის სასახლის რესტავრაცია. ამ ნაშუშევარში თქვენ განგებ დალოვოთ ისტორიული ცვლილებების კვალი, რათა მთელი სისახლით წარმოეგერინათ სასახლის ყოფა. ხომ არ მოგვიყებოდით ცოტა მეტს ამ პროექტის შესახებ? რატომ არჩიეთ ასეთი მიღომა და არ აღადგინეთ ეს ნაგებობა ენ. პირვანდელი სახით?

აღბათ გეცოლინებათ - რიცოლის სასახლე დაზიანდა და ნაწილობრივ განადგურდა მეორე მსოფლიო ომის დროს. მისი რესტავრაცია ორ ეტაპად შესრულდა. პირველი ეტაპის სამუშაოები განხორციელდა 1961 წელს; ბიუჯეტი მეტად შეზღუდული იყო და მხოლოდ ძირითადი კონსტრუქციის შეკეთებას ეყო. აღდგენითი სამუშაოების მეორე ეტაპი დაიწყო 1979 წელს; შედეგად, 1984 წელს რიცოლის სასახლე მუშებუძმდ იქცა. მართალია ჩემს განკარგუნებაში იყო შენობის ომამდელი სახით აღდგენისთვის საჭირო ყველანარი ინფორმაცია, ჩვენ გადავწყვიტოთ წარმოეგერინა მისი ისტორიული შედეგით ახალი ცვლილებით. რომელი ცვლილები მოხდებია მათ შორის შედეგით ახალი ცვლილებები, რომელი მაცხამაც სასახლის დღვევანდელი იერსახე განსაზღვრა. რესტავრაციის პროცესში ხელუხლებელი დაგტოვეთ რამდენიმე დაზიანება და გავითვალისწინეთ სხვადასხვა ზონების ახალი ფუნქციები - მუზეუმი, საგამოფენი დარბაზები, ფოიე, ყოველივე ამან გადახალისა შენობა ისე, რომ არ აღირდვა მისი ფუნქციურობა და გეომეტრია.

3. ერთ-ერთი ბოლო პროექტისთვის - ბაგრატის საკათედრო ტაძრის რეკონსტრუქციისთვის, თქვენ 2013 წელს დაჯილდოვდით დომუსის ოქროს მედლით რესტავრაცია-რეკონსტრუქციის დარგში. ქართულმა საზოგადოება

ბაზ ეს პროექტი მწვავე დებატების საგნად აქცია. ხომ ვერ მოგვიყებოდით მეტს ბაგრატის აღდგენის შესახებ? რა იყო მისი ყველაზე დიდი გამოწვევები, როგორ უპასუხეთ თქვენ მათ?

ყველაფერი დაიწყო იმით, რომ დამიკავშირდა საქართველოს კულტურის მინისტრი ნიკა რუჩუა და მთხოვა რომში შეცვედრა. შესვედოს დროს მან მითხრა, რომ ნაახი ჰქონდა რიცოლის რესტავრაციის პროექტი და უნდოდა, რომ ბაგრატის ტაძრის აღდგენა მსგავსი კონცეციით მომხდარიყო.

როგორც მე ჩავერთო პროექტში, ტაძრის უკვე ოჯახერ ჰქონდა ჩატარებული რესტავრაცია - რამდენიმე ათწლეულის წინ ჩატარებული პირველი ეტაპის სამუშაოები ნაწილობრივ დაგეგმა ვ-ცონცახებ, ხოლო მეორე ეტაპი მომზადა ი.გრიმელაშვილმა. ვ-ცონცახის მიდგომაზე უარი თქვეს მისი პროექტის განხორციელებიდან რამდენიმე წელშია დაშლი. გრემელაშვილმა იხელმძღვანელ ლე დაუკის მეორედით, რომელიც რადგანალურად განსხვავებულ ფილოსოფიას ემყარება.

მე საკმაოდ როული არჩევანის წინაშე ვიდექი: ან უნდა მომეშორებინა რესტავრაციის ორივე ეტაპის კვალი და თავიდან დამეწყი მუშაობა, ან წინა სარესტავრაციო სამუშაოებისთვის ხელის შევლების გარეშე დამესრულებინა ბაგრატის რესტავრაცია - უკვე ჩემი მეთოდით. მეორე შემთხვევაში, ბაგრატი მეტად საინტერესო განვითარების სამუშაოების როგორც სამი განსხვავებული სარესტავრაციო ფენისა და კონტრასტული სამუშაოების დასალების ბაზარის სების უნიკალური ნიმუში. საბოლოო ჯამში, მეორე მიდგომა ვარჩიე, და ბაგრატის ტაძრის დომუსის ოქროს მედალი მიიღო.

ყოველი შენობისთვის ავთვენტურობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, მაგრამ უნდა გვესმოდეს ისიც, რომ ყოველი ჩარევის შემდეგ იგი ახალ შტრიხებს იძნეს და ჩვენც უნდა შევეგოთ მის ახალ სახეს იმის ნაცვლად, რომ კვლავინდებულად ქველი ვეძოთ. ჩემის აზრით, სარესტავრაციო არქიტექტურა არ არსებობს - არის მხოლოდ არქიტექტურა, და რესტავრაცია მისი ერთ-ერთი დარგია და მეტი არაფერი.

ბაგრატის საკათედრო ტაძრი ააგო მეცებაგრატიმა, გაერთიანებული საქართველოს პირველმა მეცემები. ეს ტაძარი საქართველოს ერთანობის ერთგვარი სიბოლოლი. პროექტის ფარგლებში, ჩვენ გადავწყვიტეთ ნაგებობის მეორე სართულზე შევგვმინ, მუზეუმი, რომელსაც დამოუკიდებული შესასვლელი ექნებოდა. დღეს ბაგრატის ტაძარი წარმოადგენს საზოგადოებივით და რელიგიური სივრცეების ნაერთს, აქ გამოფენილია ქვეყნის მნიშვნელოვანი არქიოლოგიური აღმოჩენები, რაც ბაგრატის ტაძარს კიდევ უფრო თვალსაჩინოს ხდის.

4. რა პრობლემებს წააწყიდით ბაგრატის საკათედრო ტაძრის აღდგენაზე მუშაობისას?

რამდენად კმაყოფილი ხართ შედეგით?

რაღა თქმა უნდა, პრობლემების გარეშე ამ პროექტს არ ჩაუსლია. ყოველობის, როცა კი საქართველოდან გამგზავრების შემდეგ უკან ვპრუნდებოდი, ვხედავდი, რომ სადღაც რაღაც როგორმდემდება ჩემი მიმდევრების მართალია, არეულობის გამნავრებით დადგინდა, რომ ბაგრატის ტაძრის მშენებლების პერიოდში შენობების გადახურვა მწვანე იყო, მე ვიკარადებდი, რომ ახალი სახურავი რამდენიმე წელიადში გახსნდებოდა და შენობის სარეთო შეფერილობას მიუსალვოდებოდა. საბოლოო ჯამში, უპირატესობა მიენიჭა საბისიან მწვანეს, რასაც მე პირადად არ ვთანხმები.

ძალიან ცოტა დრო მომცეს პროექტის დასასრულებლად. მე ეს ვიცოდი და დავაფიქსირებ, რომ რესტავრაციის სრულად განხორციელება ამ ვადებში შეძლებელი იქნებოდა. საბოლოოდ, სარესტავრაციო სამუშაოების აჩქარებული ტემპებით დასრულებას და ბაგრატის ტაძრის ამჟამინდელ კონდიციამდე მიყვანას უდიდესი ენერგია მოხსარდა.

ვაღიარებ, რომ ბაგრატის რესტავრაცია დღესაც შორისა დასრულებამდე და სამუშაო ვარ კიდევ ძალიან ბევრია. საცოდაობაა, რომ საქართველოში გამართული არჩევნების შემდეგ ეს პროექტი გაყინეს. დიდი იმედი მაქვს, რომ კიდევ მომეცემა საშუალება გავაგრძელო მუშაობა ბაგრატის საკათედრო ტაძარზე - ეს პროექტი, თავისი არქიტექტურული მოცულობათ და უდიდესი მნიშვნელობით, ჩემი ცოტავრების ყველაზე მნიშვნელოვან ნამუშევრად შეიძლება იქცეს. სულ არაა აუცილებელი მისი შემჭიდროვებულ ვადებში დასრულება.

ANDREA BRUNO

DEALING WITH DIFFERENCES BETWEEN CULTURES

INTERVIEW WITH ANDREA BRUNO
BY: NIKOLOZ LEKVEISHVILI, ALEKSI JAVAKHISHVILI

Andrea Bruno was born in Torino Italy in 1931. He graduated from Politecnico di Torino with degree in Architecture in 1956, and further developed his academic career as a professor of restoration. Presently Andrea Bruno is full professor in Architectural Restoration in the Faculty of Architecture of Politecnico di Torino and is a member of the Académie Royale de Belgique and President of the "Centre d'Etudes pour la Conservation du Patrimoine Architectural et Urbain" at the Katholieke Universiteit Leuven in Belgium. Since he is Consultant of for the restoration and preservation of the artistic and cultural heritage. While on this position he participated in numerous official missions, mainly focusing on and n regions.

Andrea Bruno was the first to develop studies on the Bamyan Valley, he realized the Museum of Islamic Art in Ghazni and restored monumental complex of Herat and the Minaret of Jam. In 2002 Andrea was appointed the role of adviser for Afghanistan for the Cultural Division of UNESCO.

Andrea Bruno's projects include the Centre d'art contemporain du Mouvement et de la Voix , Les Brigitines, in Brussels, the Mus?e de l'eau in Pont-en-Royans in France, the Museum of Contemporary Art of the castle of Rivoli in province of Turin, Italy, and - the most recent - the MAO - Museo Oriental Art, in Palazzo Mazzonis in Turin, Italy. etc.

We would like to thank Prof. Marina Molon and Francesco Lenzini for introducing us with Prof. Andrea Bruno, giving us an opportunity to take an interview for the Georgian architectural magazine "Style".

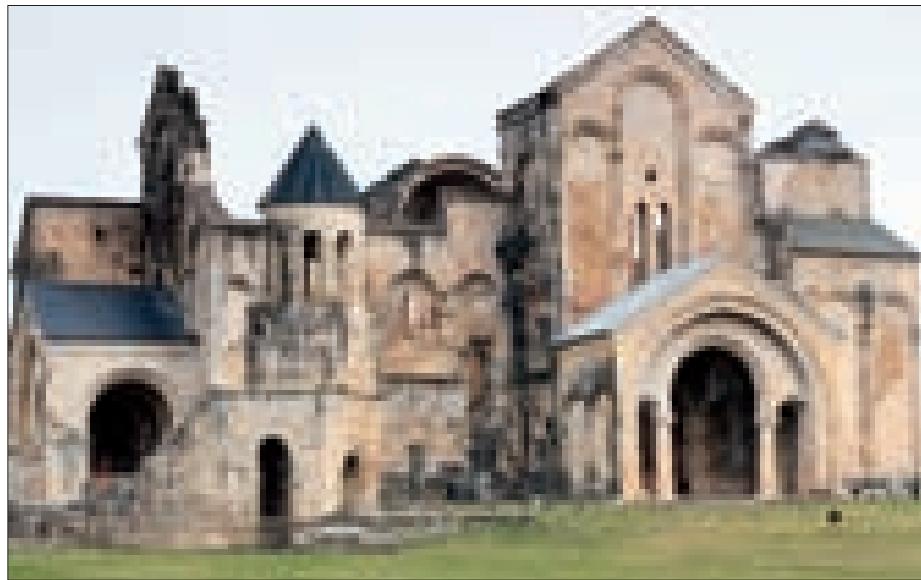
1. after restoration of the monumental complex of Herat and the Minaret of Jam, you've been appointed the role of adviser for Afghanistan for the Cultural Division of UNESCO. What are the main challenges while working in such complicated region and what is the role of cultural heritages for Afghan society?

I was 27 years old when I first went to Afghanistan, since then I've been visiting it almost every year. Our first project was finding Minaret of Jam; it took us as long as 6 days to find it. At the time there was no road available to monument and technologies like Google earth did exist; the only means of help that was available to us was the local guide who himself was often lost. Minaret was the only structure remaining from the religious complex, it was strongly damaged due to the soil and was about to collapse. After careful investigation the reinforcement works have been performed, which allowed the monument to preserve. Today it is one of the main landmarks of Afghanistan.

While working on ancient citadel complex of Herat, I was asked to make the cover and extension of the building with contemporary material. Instead I found the descendant of the worker who has been participating in construction of the complex. In fact the descendant had the same profession as his ancestor and had access to the same construction material used in the original building; overall it can be said that the reconstruction was carried out in a way it would have been done during the old times.

Compared to the original structure, the extension did not have the same

Islamic pattern and was ended with clearly visible cuts. Even though the extensions did not complete the building, it helped the observers to conclude how it could have looked like in the original state and draw overall picture in their mind.

It is well known that in general for Afghan people Islamic heritage represents higher cultural value than any other available in the region, though this is not true for the whole population. As I said before, I was very young when I first went to Afghanistan, I have special feeling towards monument of Buddha; I remember the times when I slept on the head of the statue watching sunset and sunrise. I blame western media in provoking local fighters in letting them know how badly the destruction of the monument can hurt us. Now, there is no Buddha anymore, I'm old, my hair is white and I'll be gone soon too.

2. One of your well-known projects is restoration of Castle of Rivoli. In this project you've left the traces of the historical changes, giving the right importance to all the moment of the life of the castle. Can you tell us more about this project? Why did you decide to approach it this way rather than restoring the "pure" form of the building?

As you might know, Castle of Rivoli was damaged and partly demolished during Second World War. Restoration works were done in two phases. First reparation was performed in 1961. The budget was very limited and was just enough to repair the structure of the complex. The second phase started in 1979; as a result in 1984 the Rivoli Castle was opened to public as a museum. Despite having all the information at our disposal, which would have allowed us to restore the building to its original condition as it was before World War II, we have decided to preserve all the historical aspects of the monument, including the recent ones that have affected the building till the present time. During restoration we have left several decays in the building intact, and integrated new functions like museum, exhibition hall, entry etc. this gave it new life and retained its past functions and the geometry.

3. for one of your latest project – Reconstruction of Bagrati Cathedral, you were awarded with golden medal on Domus Restoration and Reservation awards 2013. The project represents the topic of multiple debates in our society. Can you tell us more about this project? What were the biggest challenges and how did you respond to them?

I was called up by minister of culture of Georgia Mr. Nika Rurua and offered to meet him in Rome. In Rome he mentioned that he has seen the restoration project of Rivoli and wanted the similar concept to be executed with Bagrati cathedral.

When I got involved in the project the cathedral had already undergone two different restoration process – first partially executed by Tsintsadze several decades back and the second prepared by I.Gremelashvili. The approach used by V.Tsintsadze was abandoned few years after its execution. Gremelashvili chose completely different path compared to Tsintsadze, I.G. followed LeDuc method which is completely

have decided to integrated museum space on the second floor of the building which would have independent entrance. Today it is used as a social space within religious structure and is the place where country's archeological findings are exhibited, emphasizing the importance of the building

4. What were major challenges while working on BC and are you satisfied with outcome?

Obviously there were problems. Every time I left Georgia and came back something went wrong, removal and repairing took time and energy. The color of the roof was chose without me, even if the archeological findings hinted that the roof coloring of the period was green, I would have suggested the coloring that would have rusted in a few years and would have merged into the style of the building. In the end the industrial green was chosen. I myself do not agree with this choice

I was given very limited time to finish the project, I knew and I mentioned that it was impossible to complete the restoration. In the end huge amount of energy was invested to finish the building and bring it to the current condition.

I admit that even now the project is far from being finished and there is lot more left to work on. It is a pity that after elections in Georgia it was decided to suspend the project. I have big hope to continue working on Bagrati Cathedral, with its architectural volume and importance of the building, it can easily turn into a project of my lifetime. It does not have to be finished in such a short time.

ALEKSI JAVAKHISHVILI, NIKOLOZ LEKVEISHVILI, ANDREA BRUNO

ბრანიმირ თოდოროვ
BRANIMIR TODOROV

გეორგი სტოიკოვ
GEORGI STOIKOV

დეიან იორდანოვ
DEYAN YORDANOV

გალინა თანჩევა
GALINA TANCHEVA

პოზიტიური და ავანგარდული

გაგაცნობთ ბულგარულ არქიტექტურულ ფირმას NTP-project-ს, რომლის შემადგენლობაში არიან არქიტექტორები: შაფიკ ალსბეი, კალინ ცაჩევი, ბრანიმირ ტიფონროვი, გალინა ტანჩევა, დეიან იორდანოვი, გეორგი სტოიკოვი და ინჟინერი დანიელ ზარევი. ფირმის სამუშაო სფერო მოიცავს ქალაქებებას, სხვადასხვა დანიშნულების შენობების არქიტექ-

ტურული პროექტირებას და ინტერიერის დიზაინს. ფირმის ოფისი თბილისში, ჭავჭავაძის გამზირზე მდებარეობს.

გარდა, ამასა NTP-project არის ავსტრალიური კომპანიის NTP-Norton Teritorii pre-stressing წარმოადგენელი, რომელიც სთავაზობს მომხმარებელს მთელ რიგ მომსახურებას მშენებლობის წარმოებისთვის.

კალინ ცახევი
CALIN TSACHEV

ლაჩეზარ ნიქოლოვი
LACHEZAR NIKOLOV

შაფიქ ალსბეი
SHAFIQ ALSBEI

ინჟინერი დანიელ ზარევი
ENGINEER DANIEL ZAREV

NTP-project მუშაობის ძირითადი პრინციპებია: ფუნქციურობა, პოზიტიური და ავანგარდული დიზაინი, ეკონომიურობა, ეფექტურობა, ორიგინალობი და დეველოპმენტი.

ფირმის პროექტები რეალიზებულია არა მარტო ბულგარეთში, არამედ საზღვარგარეთ - მრავალ ქვეყანაში. NTP-project-ს პროექტები იმედოვნებენ, რომ საქართველოშიც იპოვნიან თავიანთ თანამოაზრებს.

www.ntp-bg.org

Positive and Modern

We would like to introduce a Bulgarian architectural company NTP-Project, which comprises architects Shafiq Alsebi, Calin Tsachev, Branimir Todorov, Galina Tancheva, Deyan Yordanov, Georgi Stoikov and engineer Daniel Zarev. The company engages in urban planning, architectural and interior design. Company office is located in Chavchavadze Avenue, Tbilisi.

Apart from the above, NTP-Project is an official representative of Austrian NTP-Norton Territory Pre-stressing, which offers a range of construction services.

The key working principles applied by NTP-Project are: functionality, positive and modern design, sustainability, efficiency and original ideas.

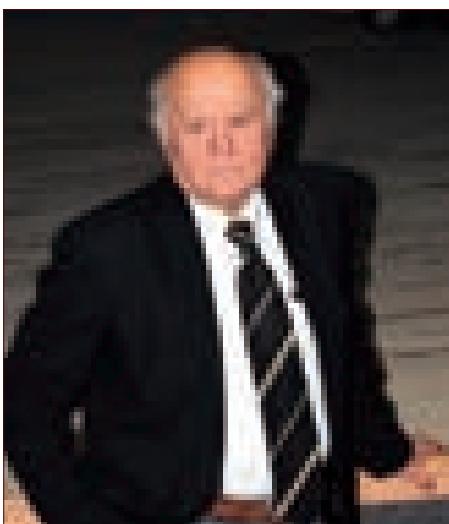
NTP-Project's works have been realized not only in many different countries. NTP-Project specialists hope that they will also find partners and supporters in Georgia.

wwwntp-bg.org

architectural company NTP-Project

26 თებერვალი

22.12.1934წ. – დაიბადა ს. ქველე-ხენაგში (სენაკის რ-ნი). 1958 წ. დამთავრდა სპი-ს სამშენებლო ფ-ტი, არქიტექტურის სპეციალობთ. 1958-1962 – მუშაობდა "საქადაგებულის სახელმწიფო სამსახური"-ში. 1962 წ-ლიდან: სტუ-ს ასპი-რანტი, ასასტენტი, უფროსი მსახურებული, დოცენტი, პროფესიონი, სრულყოსორი, სამსახურის მსახურებული.

პროფესიული პოზიცია. არქივა. სტუ-ს არქიტექტურული გეგმებისა კოეფიციენტი, 1995-2008; 2008 წ-ლიდან დღემდე არქიტექტურული გეგმარების მმართულების სტუმძვანელი. საქართველოს არქიტექტორთა კავშირისა თავმჯდომარე, 1995-2000. შეავ ზღვის რეგიონის არქიტექტორთა ფორუმის თავმჯდომარე, 1996-2000. არქიტექტურის საერთო შემოსის აკადემიის აკადემიკოსი, 1994. სა-ს მოსკოვის განყოფილების აკადემიკოსი და აკადემიკოსთა საბჭოს წევრი, 1995. საქართველოს სამსახურის აკადემიის, 1996, და ფაზის სერიუმის უნივერსიტეტის სამსახურის აკადემიის მინი-ფესტივალისა საბჭოს წევრი, 1995-1999. თბილისის ქალაქებულებითი საბჭოს წევრი, 1985-2003. თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის სამსახურის აკადემიის მინი-ფესტივალის საბჭოს წევრი, 1997-2000/2004-2006.

წოდება. ხელოვნებისა და მასაზურებული მოღვაწე. მნიჭებული აქვს. საქართველოს ტერიტორიული უნივერსიტეტის უმაღლესი ჯილდო – გიორგი ნიკოლაძის მედალი. 2004.

საპატიო წევრობა: აქვთა ინიციატივით ინსტიტუტის საპატიო წევრი, 1991. რუსითი არქიტექტურისა და სამშენებლო მეცნიერების, 1994, და უკანის არქიტექტურის აკადემიის უცნობელი წევრი, 2000. მარ დულ პუატია (არქიტონი), უნივერსიტეტის საპატიო პროფესიონი, 1987. მეცნიერის ჯალისკოს სტატიის არქიტექტურული კოლექცია საპატიო პროფესიონი, 1988. ქ. მანის (აშ) ბოლოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის მინ ვეული პროფესიონი, 1989, 1991. ბულგარეთის არქიტექტორისა კავშირის საპატიო წევრი, 1994. ქ. ჭო-თის, 1980, და ქ. მანის, 1991, საპატიო მოქალაქე.

პრემიები: რუსთაველის პრემიის ლაურეატი; სსრკ-ის და საქართველოს სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი. საქართველოს კომედიის და მინისტრთა საბჭოს პრემიების ლაურეატი. სოფიის მსოფლიო არქიტექტურული ბიენალეს – "ინტერარქ-83" და "ინტერარქ-85" და "ინტერარქ-2012"-ის ლაურეატი. სსრკ-ის არქიტექტორთა კავშირის "წლის საუკეთესო პროექტის" 1984, 1985, 1986, 1987, 1990 წლებისა და "წლის საუკეთესო ნაეპბიის" 1986 და 1988 წლების (ცრან პრ.) ლაურეატი. თბილისის საერთაშორისო არქიტექტურული ბიენალეს ლაურეატი.

პერსონალური გამოცემები. საერთო შემოსის აკადემიის აკადემიკოსი, 1994. სა-ს მოსკოვის განყოფილების აკადემიკოსი და აკადემიკოსთა საბჭოს წევრი, 1995. საქართველოს სამსახურის აკადემიის, 1996, და ფაზისის

სერუჟა-პონტუზი (საფრანგეთი), მანისი, ატლანტია, ოქს-ფორდი (აშშ), ბუნის-აირესი (არგენტინა), ნარა (იაპონია).

კოლექტიური გამოფენა. არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიკოსების: სოფიაში, ბერლინში, სტამბულში, ბარსელონაში, მოსკოვში, პეინში, ტურინში.

ძირითადი რეალიზაციები. „მზიური ველი“ ბაკუ-რიანი; სამატერიალური გაღურება ქ. სენაკი; ბიზნეს ცენტრ „შოთარინდ“ თბილისში, იდეოდეფულური საცხოვრებელი სახლები: საგარეჯოში, ქუთაისში, ცენტრში თბილისში, ტაბახელაში; პურის ქარხები: გაზისუბანში და თბილისის ზღვის რაიონში; საგამოზური დარბაზი „შათამინდა“ თბილისში; ხელოვნების ცენტრი გულიციში, რეკონსტრუქცია-გაფართოება; სკოლა 600 მოსახლეზე სოფიაში; კავკასიის დამცველთა მეორიალი ყარაბაგის ტერიტორიაზე; გამარჯვების მონუმენტი გორში; მეტირალი და დავთ აღმაშენებლის ძეგლი ქუთაისში; „შსორის ტაძარი“ სოფ. მუხრანში; „ალგეთის ბაზილიკა“ სოფ. ტბისში; „შსორის კები“ ქ. სენაკში; მეზღვაურთა მემორიალი, „ვალხეთის დედა“ და ცოტნე დადანიანის ძეგლი ქ. ფოთში.

პუბლიკაცია, პროექტები. არის 200-მდე სტატიის და 250-მდე პროექტის ავტორი.

ნიგენი: ვახტანგ დავთაძა. არქიტექტორი, 1998 (მიერისა არქიტექტურის საერთაშორისო ტრიენალეს პირველი პრემია); არქიტექტურა. ოცნება და სინამდვილე პირველი ნიგენი, 2000; ამერიკული დღიური, 2004; მონუმენტები. მემინიალური. მცირე არქიტექტურა, 2004; აპონური დღიური, 2007; პროცესი, 2009; არქიტექტურა. ოცნება და სინამდვილე წიგნი მეორე, 2009.

ამერიკის ბიოგრაფიული ინსტიტუტის მიერ მინიჭებული აქვს: სერგაშორის ელჩის ორდენი, 2004, XXI ს.-ის უდიდესი მოაზროვნები, 2005, მეცნიერობის მსოფლიო მედალი, 2006. შეტანილია ენციკლოპედიაში "ვანია პროფესიაში", 2004/06 წლების გამოცემა (აშშ).

ავტორიტარიზმის არქიტექტურული ანატომია

(ძართული არქიტექტურა 2004-2013 წლები)

ვახტაგ დავითაია

გამოცემის
დასახი 48-ე ნომერი

II ნაცილი

IV. იურგენ ხეიმი (გერმანია)

ვარდების რევოლუციის მეორე სახე და ხელისუფლების მიერ პატივდებული არქიტექტორია იურგენ მეიერი (გერმანია). მის მიერ საქართველოში შესრულებულია: აეროპორტი, ხიდი, იუსტიციის და პოლიციის სახლები მესტიაში, საბაჟო ტერმინალი სარფში, ვისოლისა და სოკარის მულტიფუნქციური ცენტრები ავტობანზე, გორის ჩასასვლელთან, მემორიალი ანაკლიაში (ვერ დავაზუსტე რას ეძღვნება), შესაძლოა სხვა დაკვეთებიც ქონდა.

სვანეთი უნიკალური მოვლენაა მსოფლიოს მატერიალურ და სულიერ კულტურაში. ამას მთელი მსოფლიო აღიარებს. ბოლონიის რამდენიმე შემორჩენილი კოშეით იტალია ამაყობს. ისინი კოლოსალურ ტურისტიკის მიმდებარე პარალელებში, ატლანტიკის კოსტილიდან წყაროვანად, სვანეთის კოშეურა თავდაცვითი არქიტექტურა სრულიად უნიკალურია როგორც ერთიანი ურბანული სისტემა ხაიშიდან ჰადიშამდე. XX საუკუნის დასაწყისში სკანდიში 400-მდე კოშეი იყო. ისინი ქმნიდნენ ზღაპრულ, ფანტასტიკურ არქიტექტურულ სპექტაკლს, განუმეორებელ ემოციურ მუსტს. დღეს მხოლოდ 180-მდე კოშეი შემორჩენილი, უმეტესობა დაზიანებულია. საქართველოს ყველა დროის ხელისუფლების უპროველეს ამოცანა უნდა იყოს კოშეკბის, მთელი სასტემის აღდევნა პირველი სახით. შესაძლოა ეს აროში გაიწელოს (რამდენიმე ათეული წლით), მაგრამ მიზანი უნდა იყოს ურყევის. სვანეთი ის ადგილია, სადაც აუცილებელია ასჯერ გაზომვა და ერთხელ გაჭრა.

კოშეურა – თავდაცვითი არქიტექტურა, რომელიც მსოფლიოს 50-შედე ქვეყნაშია აღნიშნული, ძირითადად, ეკვატორის მიმდებარე პარალელებში, ატლანტიკის კოსტილიდან წყაროვანად, სვანეთის კოშეურა თავდაცვითი არქიტექტურა სრულიად უნიკალურია როგორც ერთიანი ურბანული სისტემა ხაიშიდან ჰადიშამდე. კონტექსტი, არსებულისადმი პატივისცემა, რევერანსი, რაც დეკლარირებული და მოთხოვნილია კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ყველა საერთაშორისო ღოვანებით. დარწმუნებული ვარ, მას ანალოგიური რამ რომ გაეკეთებია თავის ქვეყანაში, გერმანიაში, რომელიმე ისტორიული ქალაქისათვის ან უბნისათვის, გერმანელები საქმეს რაბლიზაციამდე არ მიყვანდნენ და კინწისკვრის მოისვრიდნენ ქვეყნიდნ. მესტიაში რეალიზებული ობიექტების მხატვრული ორიენტაცია, არქიტექტურული თემა უნამუსოდ მოპარულია გამოჩენილი იაპონელი არქიტექტორის ტოიო იტოსგან და დანიელი ბჯარკე ინგლისაგან.

რაც შეეხება სარფის საბაჟო ტერმინალს, ვისოლისა და სოკარის მულტიფუნქციონალურ ცენტრებს გორის ჩასასვლელთან, აქ ადამიანური ცნობის მიხედვით არ არის ტერმინი სარფის საბაჟო ტერმინალის და საბაჟო ტერმინალის მიზანი უნდა იყოს ურყევის. სვანეთი ის ადგილია, სადაც აუცილებელია ასჯერ გაზომვა და ერთხელ გაჭრა.

ნდასახული უპატივისცემლობა ქვეყნის კულტურულ და არქიტექტურულ ტრადიციებზე, ისტორიულ გარემოში პროექტირებისა და მშენებლობის საერთაშორისო წესების თავხედური იგნორირება. იურგენისთვის უცხოა ცნებები, კონტექსტი, არსებულისადმი პატივისცემა, რევერანსი, რაც დეკლარირებული და მოთხოვნილია კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ყველა საერთაშორისო ღოვანებით. დარწმუნებული ვარ, მას ანალოგიური რამ გაეკეთებია თავის ქვეყანაში, გერმანიაში, რომელიმე ისტორიული ქალაქისათვის ან უბნისათვის, გერმანელები საქმეს რაბლიზაციამდე არ მიყვანდნენ და კინწისკვრის მოისვრიდნენ ქვეყნიდნ. მესტიაში რეალიზებული ობიექტების მხატვრული ორიენტაცია, არქიტექტურული თემა უნამუსოდ მოპარულია გამოჩენილი იაპონელი არქიტექტორის ტოიო იტოსგან და დანიელი ბჯარკე ინგლისაგან.

რაც შეეხება სარფის საბაჟო ტერმინალს, ვისოლისა და სოკარის მულტიფუნქციონალურ ცენტრებს გორის ჩასასვლელთან, აქ ადამიანური ცნობის მიხედვით არ არის ტერმინი სარფის საბაჟო ტერმინალის და საბაჟო ტერმინალის მიზანი უნდა იყოს ურყევის. სვანეთი ის ადგილია, სადაც აუცილებელია ასჯერ გაზომვა და ერთხელ გაჭრა.

იურგენ მაიერი. ვისოდისა და სოკარის მულტიცენტრული ცენტრები

ლწეულია არა არქიტექტურული ლოგიკით, პროფესიონალიზმით და ტალანტით, არამედ კომპოზიციური ტრიუკით, ექსცენტრულობით, უონგლიორობით.

იურგენ მეიერის არქიტექტურული საქმიანობა საქართველოში უნდა შეფასდეს უკიდურესად უარყოფითად, ქართული კულტურული მექანიზმების ხელყოფად, დანაშაულად. მაგრამ... დანაშაულში ლომის წილი უნდა აღიაროს თავის თავზე იმუქმინდელმა კულტურის სამინისტრომ, მისმა “ძეგლია დაცვამ” უმოქმედობის, სიმხდალის და მოწყური მორჩილებისათვის.

იურგენ მაიერი
მარინალი ანალიაშიიურგენ მაიერი
აოლიცის შენობა მისიაში

V. ა. დომინენ – კ. ლაზარო – ს. კასტელანი (მსახიობი)

მიკელე დე ლუკიზე და იურგენ მეიერზე ხელისუფლების არანაკლები ნდობით იყვნენ ალტურვილი ესპანელი ა. დომინენ, კ. ლაზარო და ს. კასტელანო. მათ ანდეს ქვეყნის უპირველესი ობიექტი – საქართველოს პარლამენტის შენობის დაპროექტება.

პარლამენტის შენობა ქუთაისში. 2012.

აი რას წერენ ავტორები პროექტის ანოტაციაში:

“დაპროექტებული სივრცის იდეა წარმოიშვა წყლის უზარმაზარ ზედაპირზე ამოტოვათებული გიგანტური ბუშტის კონცეციიდან, რომელიც დასაბამს აძლევს სივრცეს, მოცულობას დამაკავი და საიზოლაციო კაფსულის სახით და გარს აკრავს პარლამენტის შენობას.

ბუშტი დაცულობასთან, გამჭირვალობასა და სიწმინდესთან ასოცირდება. იგი იმ ფასტულობების ნათელი ანალოგიაა. რაც წარმოადგენს ქართულ პოლიტიკას, ეს გამოხატავს საქართველოს მთავრობის ძალასა და სიმტკიცეს”.

მართლია, პარლამენტის შენობის იდეა გიგანტური ბუშტისგან მომდინარეობს, მაგრამ ის მინც იმ ფასტულობების ნათელი ანალოგი ყოფილა. რაც წარმოადგენს ქართულ პოლიტიკას და რაც გამოხატავს საქართველოს მთავრობის ძალასა და სიმტკიცეს – დიპლო-

ა. დომინენ, კ. ლაზარო, ს. კასტელანი
აარლამანების შენობა ქუთაისში.

მატიური სინატიფით აამეს თავი ხელისუფლებას ავტორებმა.

როგორაა ყოველივე ეს მიღწეული არქიტექტურით?

საქართველოს პარლამენტის ახალი შენობა ფორმანიშანთა სემანტიკით, თავდაცვითა, კუს ალეგორია, პასიური, უკარება, უსაიათო, დეპრესიული, საიდუმლოებით მოცული. ტიპოლოგიურად სპორტული ნაგებობაა. ზემურობის, დემორატიულობის, სიძლიერის და სიამაყის არავითარ ნაშანწყალი არ გააჩნია. ესაა შენობა არქიტექტურულ-მხატვრული სუუჟეტისა და რეჟისურის გარეშე. მთავარი, სხდომათა დარბაზის ინტერიერი უინტერესო და მოსაწყინია. სხვა სათავსოთა ინტერიერებსაც დაცვებითებული აქვს ემოციური მუხტი. სხდომათა, სათათბირო და საკონცერნციო დარბაზები შემანებებლამდე რაციონალისტური და განძარულია. ვისაც ეს “დასასიათება” არაობიერქულად მიაჩნია, ვთხოვ გონებაში აღიდგინოს თბილისის პარლამენტის შენობა.

ყველი შენობის უმნიშვნელოვანესი ელემენტია შესასვლელი. შესასვლელი პირველი აკლიდია, პარველი შთაბეჭდილება. ყოველი არქიტექტურული სტილი თავისებურად წყვეტდა შესასვლელის პრობლემას, ის ყოველოვანი იყო შესაბამისობაში შენობის ფუნქციასთან. პარლამენტის ახალ შენობას შესასვლელის ფსიქომოციური და ესთეტიკური პრიბლე-

ა. დ. კაპო
ხსოვნის მარიამიაშვილი

მა საერთოდ არ აწუხებს. ის უბრალოდ ფიზიკური შესასვლელია.

როგორც სჩანს, დაქვეითებული ემოციურობა, მდუმარება, ზემოთხსენებული ავტორების კონცეპტუალური პოზიციაა. ამ მოსაზრებას ადასტურებს მათი მეორე შენობაც, პარლამენტის სიახლოეს აშენებული „მთავრობის სახლი”, ბანალური, 50-60-იან წლებში ჩარჩენილი ფონური შუშის არქიტექტურაა. სამწუსაროა, რომ ესანერელი ავტორები, რომლებსაც ანდეს ქვეყნის უმინშენელოვანესი იმპეტი, ელექტრიკულური, სტუმრის თვაზიანობის, ეტიკეტის დღინები არ ჩასწერდნენ ქართულ მეტალობას, ტრადიციებას, ხასიათს, სულისკეთებას, გახსნილობას, ემოციურ წყობას, თეატრალობას და სხვა. ეს, ყველა უცხოელი არქიტექტორის ნახელავში იმდენად ტიპიურია, რომ იფიქრებ, ეს იყო დამკვეთის (ხელისუფალის) კატეგორიული მოთხოვნა.

ერთი “ნიუანსი”, რომელსაც ხელისუფლება მხოლოდ მაშინ შეიგრძნობა, როდესაც ამის საჭიროება დადგება. პარლამენტის შენობა უნდა იყოს არა მხოლოდ ზეიმური, ოპტიმისტური და მატიო იდეის მატარებელი, არამედ უნდა ქონდეს სახელმწიფო რიტუალების ჩატარების შესაძლებლობა. განსხვავებით თბილისის პარლამენტის შენობისგან, დომინგო-კასტელანო-ლაზარის უფრი ამის საშუალებას არ იძლევა. არა ერთი შთამბეჭდავი რიტუალი გვახსოვს რუსთაველზე, პარლამენტის შენობის წინ, სადაც სწორებ არქიტექტურა იყო მძღოლთა მდგრადი დამკინებელი კონცენტრირებული ფარგლები, პირველი ვიოლინო. ქუთავისის პარლამენტის შენობას სახელმწიფო რიტუალების ჩატარებლად საგანგებო სცენოგრაფია და რეჟისურა დასტირდება. გამოსავალი ირიდან ერთია, ან მუდმივად ახალი სცენოგრაფია და რეჟისურა, ახალი მატერიალური ხარჯები ან რიტუალები უნდა ჩავატაროთ თბილისში “ძველი” პარლამენტის შენობასთან!?

ცნობასათვეს: პარლამენტის შენობის სამი ავტორიდან ა. დომინგო და კ. ლაზარონ სამოქალაქო ინიციორებია, მხოლოდ ქალბატონი სანდრი კასტელანოა არქიტექტორი.

არ შეიძლება არ ადგიოშოთ კიდევ ერთი ესანელი არქიტექტორის მოღვაწეობა. ესაა ა. დ. კაბო. საქართველოში მას ორი რეალიზაცია აქვს – “ზეოგნის ობელისკი” თბილისში, გმირთა მოედანზე და ანბანის კოშეკი ბათუმში. მსოფლიოში არ არის მემორიალი, სადაც ადამიანი ვერ მიდის, ყვავილს ვერ დადება, თურმე გვარებიც აწერია, მაგრამ როგორ უნდა წავითხო? უნდოდ ამ ობელისკს “სხვონის მემორიალი”, ეს მკრეხელობა.

ქვეყნის სადაც გაუქმდა ქართული ენის დამცვი ყველა უწყება, სადაც მძინვარებს სწობიზმი, ფირნიშებიდან თითქმის განდევნილია ქართული ნარწერები და საცაა ინგლისური გამოცადეს სახელმწიფო ენად, “ინგლის კოშეკი” ცინიზმი და ფარისევლობაა. უხერხელია ილაპარაკო მის მხატვრულ სახეზე. ის ჩვეულებრივი, უინტერგული მოლების სტრუქტურაა, არა და მისი ღირებულება 62 მილიონი ლარია.

კ. ლაზარო, კ. ლაზარო, ს. კასტელანო
მთავრისის სახლი

სტილი №49, 2014

VI. მასიმილიანონ ფუძსასი (იტალი)

ცოტა მეტერხულება ფუქსასის მოხსენიება ზემოთხსენებულ, ფატობრივად არაარქიტექტორების კომპანიაში. მაგრამ ეს განპირობებულია მისი “უცხოელობით” და არავითარ შემთხვევაში პროფესიული რანგით. ფუქსასის საერთაშორისო კლასის არქიტექტორიდა და მისი მოღვაწეობა ყველა ქვეწისათვის სასურველია. მაქვს “საბაბი” მქონდეს პიროვნული სიმპატიებიც. დრო და დრო ვხდებით არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის სესიაზე სოფიაში, ერთ არქიტექტურულ უიურიშიც ვმონანი ილეობდით ბუენოს აირესში. ფუქსასის პირველი პროექტი სახართველოში მეტრო “დელისათან” მაღლივი შენობა იყო. მიუხედავად იმისა, რომ წერტილოვანი მაღლივი შენობები მაინცადამინც დიდ გასაქანს არ იძლევიან სივრცობრივი ვარიაციების მხრივ, ფუქსასის კოშეკის” პროექტი სახიერია. მოგვიანებით ცენტრილი ხდება კიდევ ორი ობიექტი, ორივე მნიშვნელოვანი, ორივე თბილისის ისტორიულ ნაწილში, სამაცურებლო დარბაზი 500 ადგილზე – საგამოფენო დარბაზი რიყეზე და იუსტიციის სახლი მარჯვენა სანაპიროზე “კორტების” ადგილას. თბილისის იუსტიციის სახლი კომპოზიციით, ფორმით, სივრცობრივად, ექსტრიორდინარულია. მას აქვს ინტერიერისა და ემოციების გამოწვევის უმაღლესი მუხტი, აქტიურია, რაღაცნიარად ქალური, მსუბუქი, ეკელუცი, თავიომნონე, ქართულად ხელგაშლილი და მიმღებიანი, რაციონალიზმისა და ეკონომიკურობის საკითხს საერთოდ მოხსენილია. როგორც სჩანს, დაკვეთა იმპეტუულ მუზეუმთან. კატარის მუზეუმი გაცილებით დიდი არქიტექტურული იორგანიზმია. მას თბილისის იუსტიციის სახლი ფრაგმენტად ერგება. სამუზეუმი კომპლექსის მშენებლობა რამდენიმე წელია მიმდინარეობს. დამთავრება ნავარაუდევია 2014 წლის დეკემბერში. ამ მასშტაბის არქიტექტორების შემოქმედებაში ეს უპრეცედენტო დამთხვევაა. საქართველოში ფუქსასის სხვა დაკვეთებზე ვერაფერს მოგასხენებთ, მსგავსი ინფორმაციები ფაქტობრივად დაუურული იყო. არის მოსაზრება, თითქოს ფუქსასის იუსტიციის სახლი გარემოსთან მიმართებაში არამასტაბური, არაკონტექსტური უცხოელი სხეულია. ამ მოსაზრება არ არის მოთხოვნა.

მასიმილიანონ ფუძსასი იუსტიციის სახლი თბილისში

არ. ვანღი პოპი ლორსი
პიქსელი

ის რაიმე ისეთი არქიტექტურული ორიენტირი რომელიც ითხოვს დაქვემდებარებას. გაცილებით პრობლემურია საგამოცენო-სამაცურებლო დარბაზები რიყებზე, თავისთავად ფორმები ინტერესს იწვევენ, მაგრამ ისინი ისე-თივე კომულიქტურია გარემოსთან, როგორც “შვიდობის ხიდი” და “შანგრილა” და ბუდა ბარის ყურუ კედელი, დიდმა მასამ გადაფარა ისტორიული ნაწილის უნიკალური ხედები, ხოლო მარჯვენა სანაპიროდან მნიშვნელოვნ-

თავ ურბან პორტი. თურქეთი
თავისის აროპორტი

ად შეცვალა არეალის სივრცობრივი წესრიგი, მასშტაბი, ხედები, პანორამა, რომლის დომინანტი იყო პრეზიდენტის სასახლე. წინა პლანზე ასეთი დიდი მასის და უწეველო ფორმების არქიტექტურამ ბუნებრივად დაისაკუთრა აქცენტის, დომინანტის ფუნქცია. ჩამოართვა პირველი, ჩამოალაპირანტა პრეზიდენტის სასახლე. სხვა ადგილას, ისტორიული ნაწილის მიღმა, ეს დარბაზები უსათუოდ იქნებოდნენ საყურადღებო არქიტექტურული ფაქტი. ყველაფერთან ერთად, უაღრესად ძნელი იქნება ამ იბიქტის ექსპლოატაცია, ვინაიდან “დატვირთვა” სდება ბარათაშვილის აღმართიდან, რომელიც უაგისოდაც გადატვირთულია ტრანსპორტით.

თავისის აროპორტი.

თავ ურბან პორტი. თურქეთი. 2006.

აეროვაგ ზალი ქვეყნის ჭიშარი, პირველი შთაბეჭდილება, იდეოლოგია, პოლიტიკა და პიარის. ამიტომაც, როგორც წესი, სახელმწიფო ები ცდილობენ გამოაცხადონ საერთაშორისო კონკურსი საუკეთესო პროექტზე. პრაქტიკაში დაგვანახა, კონკურსის სხმულობის წარადგინების ჭიშარი პროექტი შეიცვალა მიუღულით, არქიტექტურული თემით, განცემული ბილბაოში, თუმცა როგორც გვერდზე, ასევე მოპირდაპირე მხარეს მდებარე შენობები იძლევათ გარკვეულ სტილურ არქიტექტურული კონტექსტისათვის. ცარიელ ბუდეებში, თითქოს, გამნენება უნდა ყოფილიყო. ეს შეაბილებდა დაუმტავრებლობის უსამოვნო შეგრძებას. შენობა უცხო სხეულია თბილისის ატმოსფეროსათვის. შემოქმედებითი თვალსაზრისით რიგითი ფონური არქიტექტურაა.

რღვევით ჩატარდა “ტენდერი” და არა კონკურსი 2005 წელს, თბილისის ახალ, პოლო 50 წლის მანძილზე მესამე აეროპორტის დაპროექტებაზე და მშენებლობაზე. “ტენდერზე” სულ სამი – ორი ქართული და ერთი გერმანული პროექტი შემოვიდა. უპირატესობა გერმანულ პროექტს მიანიჭეს (ასეც იყო ჩაფიქრებული), მაგრამ გამარჯვება ხანძიკლე აღმოჩნდა. რამდენიმე დღეში გამოჩნდა უფრო “ზელსაყრელი” ინვესტორი. გამოცხადდა განმეორებით ტენდერი. “გამარჯვე” თურქელმა კომპანიამ, რომელმაც იყისრია აეროპორტის დაპროექტება და მშენებლობა წარმოადგენელად მოცე ვადაში – 11 თვეში. ასე მოვიდეთ ის რაც მივიღეთ – უემოციო, უსამშობლო, გლობალისტური, რიგითი შენობა.

სავარი ცენტრი „პიქსელი“
თავისის არ. ვანღი პოპი ლორსი
(Wandee Hofer Lorch) არქიტექტურული
პრეზი. გერმანია. 2008.

შენობა ტოვებს დაუსრულებელის შეგრძნებას. არსებობს დამთავრების მუდმივი მოლოდინი. ფისკოლოგიურად დაბომბილის მეტაფორა (დროში ემთხვევი რუსეთსაქართველოს ოში). არქიტექტურა კონცეპტუალურად არა-კონტექსტუალურია მიუღულით, არქიტექტურული თემით, განცემული ბილბაოში, თუმცა როგორც გვერდზე, ასევე მოპირდაპირე მხარეს მდებარე შენობები იძლევათ გარკვეულ სტილურ არქიტექტურული კონტექსტისათვის. ცარიელ ბუდეებში, თითქოს, გამნენება უნდა ყოფილიყო. ეს შეაბილებდა დაუმტავრებლობის უსამოვნო შეგრძებას. შენობა უცხო სხეულია თბილისის ატმოსფეროსათვის. შემოქმედებითი თვალსაზრისით რიგითი ფონური არქიტექტურაა.

სასამარო რაღისონ გლუ (“ივერია”).
რეანისათურული. Graft – design Studio. აშშ.
არქიტექტორები: ლარს კრუპერბირგი,
ვოლფრამ პუტცი, ტომას ვილჰელმი.

2009.

არქიტექტორ თოარ (ტონი) კალანდარი შვილის მიერ სასტუმრო „ივერიისათვის“ ადგილი ზუსტად იყო შერჩეული. (60-იანი წლე-

ლარს კრუპერბირგი, ვოლფრამ პუტცი, ტომას ვილჰელმი პუტცი, სასამარო რაღისონ გლუ - ივერია

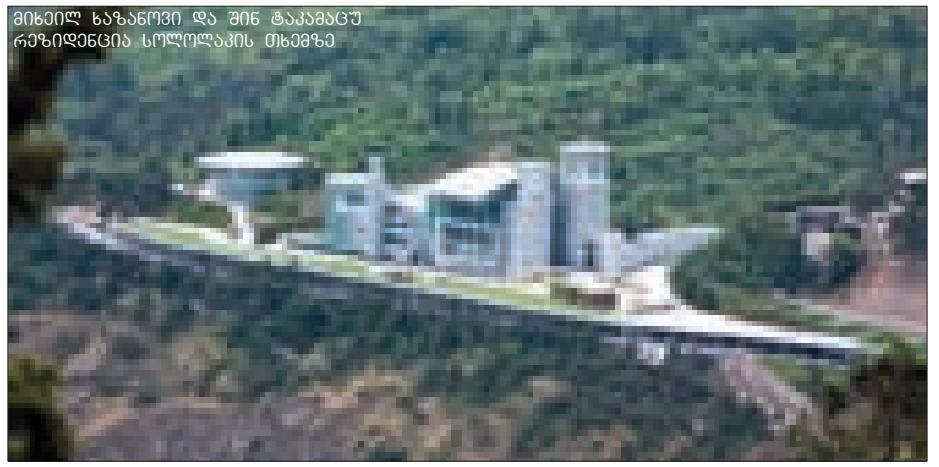
ბი). 22-სართულანმა შენობამ (პირველი მაღლივი შენობა საქართველოში) იტვირთა აქცენტის როლი ქალაქის სივრცობრივ წყობაში. ავტორის ამოცანა იყო მიეღწია “ქართული განწყობილებისათვის”. არქიტექტორმა ეს შესძლო. საქართველომ “ივერია” გაითავისა. სრულიად სანინაღმდეგოა რეანისატრუსირებული “ივერია”. მას ერთს კულტურის, მეტალობის, ადგილის სულის არავითარი განცდა არა აქვს. შენობისგან სიცივის გრიგალი ქრის. არ სუნთქვას, განდეგილია, უსამშობლო და უხასიათობა. ის მხოლოდ ფიზიკური ელემენტია ქალაქისა, კომუნიკაციული დამზადებელი საბარამო. შენობა მცდარ წარმოდგენას უქმნის სტუმარს ქართველი ერის სულიერ და ესთეტიკურ ფასეულობებზე. უინტერესოა პირველი სართულის ინტერიერის სივრცობრივი და კოლორისტული გადაწყვეტა. შენობამ შეიძინა თანამედროვე სასტუმროსათვის მოთხოვნილი კომფორტი, მაგრამ დაკარგა უმთავრესი – თბილისური ატმოსფერო.

რეალიზებული სოლოლაკის თხემზე.

არქიტექტორები: მიხეილ ხაზარევი (რუსთაო) და შინ ტაამაბაცუ (იაკონია)

ხაზარევი და ტაამაბაცუ არ წარმოადგენენ ერთ საავტორო ჯგუფს. ობიექტი დაიწყო ხაზარები, დაამთავრა ტაამაბაცუმ. უნდა ვივარაუდოთ რომ მოცულობით-სივრცობრივი გადაწყვეტა ეუფასო მ.ხაზარევის. ადგილი ქალაქის ის სტორიულ ნაწილშია, თვალისაზრისით შესაბამისად განსაკუთრებულად საპასუხისმგბლო. როგორც ზემოთ აღნიშნე, საქართველოში მო-

მიხეილ ხაზარები და შინ ტაამაბაცუ
რეალიზებული სოლოლაკის თხემზე

დვაწე არც ერთ უცხოელ არქიტექტორს გარე-მოსთან და კულტურულ მემკიდრეობასთან კონტექსტში არ უზრუნია. სოლოლაკის რეზიდენციის შემთხვევაში არის კონტექსტის მცდელობა, ვფიქრობ ნარმატებული. წრიული ფორმის “კოშკები” ინვევნ გარკვეულ ასოციაციებს ნარიყალას გოდოლებთან. კომპლექსის მოცულობა დანართებულია, სივრცობრივი ხასიათი, მასები, სილუეტი, თითქოს აგრძელებენ ფერდობის სტილური განაშენიანების ტენდენციას. დისონასტეზ, სტალნეშე, როგორც ამას ადგივი აქვს რიყეზ, მეტიაში, ლაპარაკი დაუშვებელია. შენობის წამყანი არქიტექტურული თემა, მასალა (მინა, ლიანი), ფრაგმენტები, ეს ინდივიდუალური გემოგრების საკითხია. ამ მხრივ ნაკლებად მოხიბლული ვარ, შესაძლოა ზოგადად “პატეიასადმი” ჩემი უარყოფითი დამოკიდებულობიდან გამომდინარე, ლითონის სიჭარბის, მისი როგორც მასალის სიცივისა და “თანამდებოლი” არაინტიმურობის გამო. არ მოგაჩნია სწორად, ტერიტორიის გაერთიანების მიზნით (სხვა მოტივს ვერ ვხედავ), გრძელი გვირაბის მონუმბა, რამაც გამოიწვია თაბორის მთაზე ულამაზესი ხედის ჩაკვეტა, თავად შენობის საინტერესო რაკურსების და ფრაგმენტების გადაფარვა.

თბილისი მოლი. Carefour, Georgia.

რამდენ აროვებთი.

გაერთიანებული ემირატები. 2012.

შენობა ორგანულადაა ჩაწერილი არსებულ ურბანულ ქონილში. ინტერესს ინვესტორიანის სტილში გადაწყვეტილი ფერადოვანი კედელი. ის იყიდება ტრასის ორივე მხრიდან, შერი მანილებიდან და გარკვეული ილად თრიენტირის ფუნქციასაც ასრულებს. ფერადოვანი კედელი და მკაცრი, რიტმული ღიობებიანი მინიმალისტური კედელი კარგად აუღენენ ერთმანეთს. მკაფიობა გეგმა. მრავალინა მთავარ ქუჩაზე” აკინძულია სხვადასხვა საფირმო მაღაზიები, რომელთაგან ასაურველს იოლად აგნებს მომხარებული. სივრცობრივად შთამშექდავი, საზეიმო და ამაღლებულია მრავალსართულიანი ცენტრალური დარბაზის ინტერიერი. ცენტრში დაშვებული გიგანტური “ქაბრი” ქმნის მხატვრულ ინტრიგას. მინისევება ავტოსადგომი და გამართული ცერტიკალური კავშირები, მინიშვენელოვან კომფორტს უქმნის მომმარებელს. თბილისი მოლი – კარეფური კარგი მაგალითია იმისა, თუ როგორი აქტიური მოკავშირე შეიძლება იყოს არქიტექტურა ბიზნესის.

ძუთაისის აროვანორთი. თბილისი სტუდიო.

კოლაცია. არძ. პარ ვან გერალი. 2012.

უპრეტენდიონ შენობაა, მინიმალიზმის ზღვარზე. ინტერიერის სივრცე ერთიანია, ცხადი, იოლად ორიენტირებადი, რაც აკლია თბილისის აეროპორტს. რომბისებურ კონტენტიანი ჭრი, ინდივიდუალობას აინჭებს შენობის ინტერიერს და გამოაჩივს ანალოგიური ნაგებობებისგან. მთლიანობაში შენობა სასიამოვნო შთაბეჭდილებას ტოვებს. ამას განაპირობებს

თბილისის სტუდიო, კოლაცია. არძ. პარ ვან გერალი ძუთაისის აროვანორთი

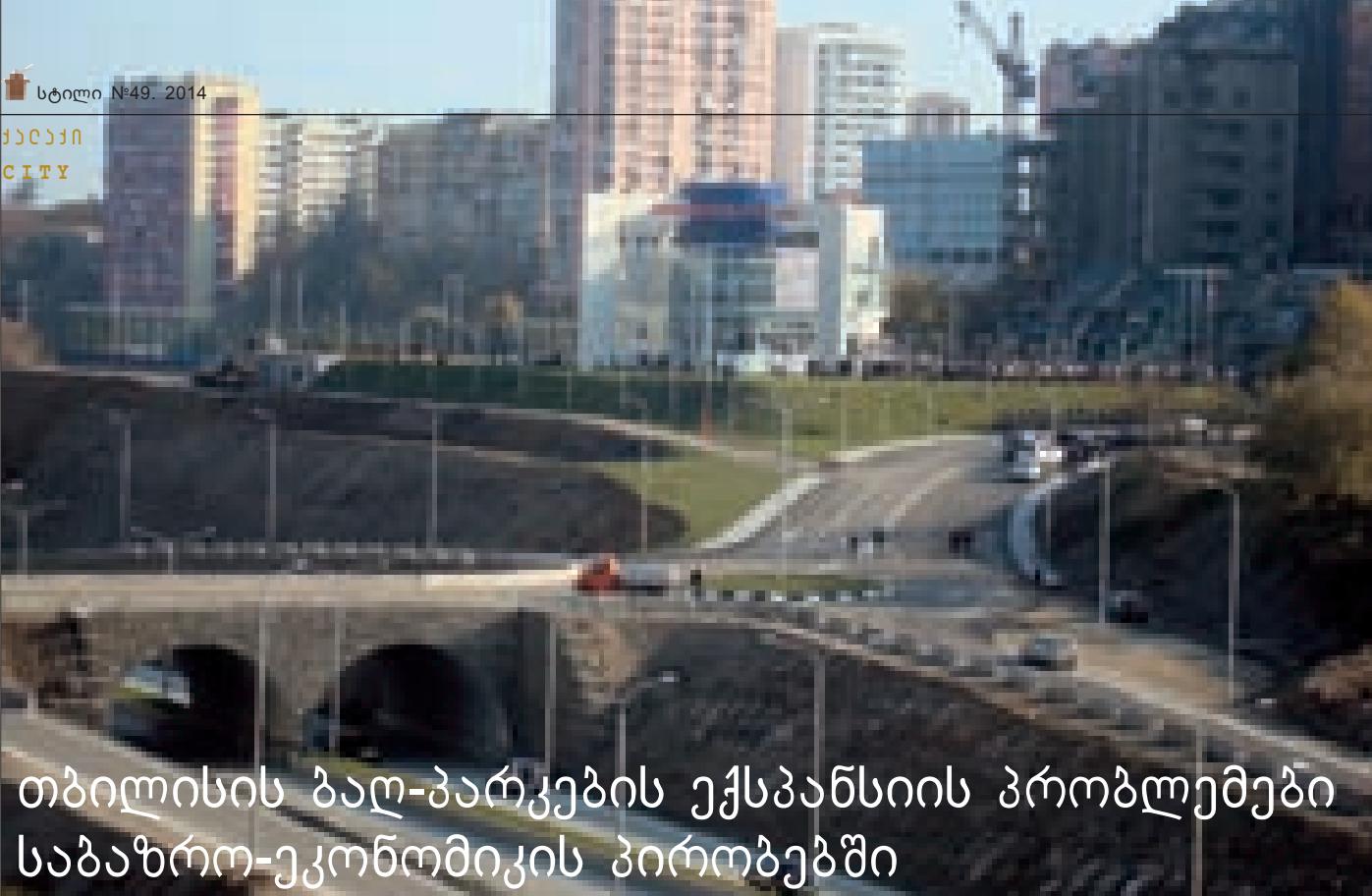
ავტორების ტაქტი და პროფესიონალიზმი.

როგორ უნდა შექასდეს უცხოელი არქიტექტორების მოღვაწეობითი პოტენციალი არ გააჩნია ინიციატივის შესაქმნელად. რომელიც სარგებლობს დამკვითოს არქიტექტურულ პრობლემებში გაუნათლებლობით და ტენის საქართველოს მეორად “პრიდუქცია”, ყველგასულ ფონურ არქიტექტურას. ასეთები იყენება ავტორიტატიზმის პერიოდის მიერ პატივცემული უცხოელ არქიტექტორთა უმისავლესობა. მე წინამდებარებულ ვარ უცხოელებისათვის “უპირატესი ხელშეწყობისა”. მათი ქართველ არქიტექტორებზე წინ დაყენების, შემოთავაზებების პრმად. საზოგადოებრივი და პროფესიული აზრის გაუთვალისწინებლად მიღებისა. უცხოელი არქიტექტორების სტილურად შერჩევისა. წინამდებარები ვარ არქიტექტორის – უცხოელის, ქართველის, რომელიც უპატივცემლობას იჩენს ქვეყნის კულტურისა და ისტორიის მიმართ. მე შევცალმები უცხოელი კოლეგებს და ფილოურ მონასილეობას, თანამშრომლობას ქართველ არქიტექტორებთან. რაც პრობილეტული მეორები, მისავლოულად იმუნიტეტი არქიტექტურული ექსცესებისგან. რომელ ზედაც ზემოთ ვილაპარაკე.

რამდენ აროვებთი. გაერთიანებული ემირატები. თბილისის აროვანორთი

თბილისის ბალ-პარკების ექსპანსიის პრობლემები საბაზრო-ეკონომიკის პირობებში

გლობალურ გარემოში შექმნილი პრობლემების მოგვარება უნდა დაიწყოს ყოველი კონკრეტული ადგილის, ყოველი კონკრეტული გარემოს ეკოლოგიური მდგრამარეობის გამოსწორებით და განხილული უნდა იქნას არა მხოლოდ ლიკალური პრობლემის ჭრილში, არამედ მთლიანობაში, როგორც გლობალური პრობ-

ლემის ნაწილი. ურბანულ გარემოში კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი და გას ეკოლოგიური პრობლემები, ამიტომ ბოლო პერიოდში სულ უფრო იზრდება ქალაქის ლანდშაფტის სოციალური და ეკოლოგიური მნიშვნელობა. არც საქართველო და მისი დედაქალაქია გამონაკლისი.

თბილისის განვითარების გეგმით, ერთ-

ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებას ტურიზმის განვითრება წარმოადგენს, რაც შესაბამისი სიმძლავრის ინფრასტრუქტურის შექმნას მოითხოვს, როგორც დედაქალაქი ასევე მის ფარგლებს გარეთ.

სამწუხაროდ ბოლო 20 წლის განმავლობაში თბილისის ცენტრალურ უბნებში გახშირდა ისეთი მშენებლობები, რომლებმაც შეამცირა ისედაც მწირი გამწვანებული ტერიტორიები. ასევე არსებითად საჭიროა სანიტარულ-ჰიგიენური მდგრამარეობის გაუმჯობესება, ასევე პარკების, სკვერების, ბაღების დაცვა. ასალი გამწვანებული ტერიტორიების სწორი ორგანიზება.

მხოლოდ XX საუკუნის მეორე ნახევარში, ააცილილია შეეჯახა გლობალური ეკოლოგიური კრიზისის პრობლემებსა და ბუნებრივი რესურსების ამონურვადობის საშიშროების თვალსაზრისით, დაიწყო ფიქრი თავისი განვითარების არა-სახარბიელ პერსპექტივაზე, მასშტაბური აზროვნების, ცხოვრების წესის კურსის შეცვლის აუცილებლობაზე. გლობალურ მიღწევად გახდა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული რიგი ღონისძიებები, სადაც განიხილებოდა დედამიწაზე შექმნილი ეკოლოგიური მდგრამარეობის არასასურველი მდგრამარეობა.

1992 წელს, რიო დე ჟანეიროს გარემოს დაცვის დეკლარაცია გარემოს გან-

ვითარების შესახებ, აცხადებს, რომ ყოველი მოქმედება, რომელიც არღვევს ბუნების წონასწორობას, ბადებს ეკოლოგიურ პრობლემებს. გარემოს დაცვა ეს არის ბუნებასა და ადამიანს შორის ჰარმონიის დამყარების უტყუარი საშუალება.

ურბანიზაციის თანამედროვე ეტაპზე დაირღვა ეს ჰარმონია ბუნებრივ და სელოვნურ გარემოს შორის, რამაც მთელ მსოფლიოში მწვავე ეკოლოგიური პრობლემები გამოიწვია. თანამედროვე ქალაქში შეცვლილია ბუნებრივი გარემოს თითქმის ყველა შემადგენლი კომპონენტი, ამიტომ ქალაქის დაგეგმარებისას, მეტად აქტუალურია განაშენიანებისა და ახალი წარმონაქმნების არქიტექტურულ-გეგმარებითი გადაწყვეტისა და ეკოლოგიური მოთხოვნების შეთანაწყობა. ურბანული გარემოს მდგრადი განვითარება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული გარემოს ეკოლოგიური უსაფრთხოების ღონებები. უსაფრთხოების მნიშვნელოვან გარანტია, ქალაქის ტერიტორიის გამწვანება გვევლინება, რომელიც ურბანული გარემოს შეფასების შეკალაზე სულ უფრო მაღალ ადგილს იკავებს.

ქალაქი თბილისი, დგას რიგი პრობლემური საკითხების წინაშე, რომელთა გადაწყვეტაც მკვეთრად გააუმჯობესებს დედაქალაქის გარემოს საერთო მდგრმა-

რეობას და უფრო მიმზიდველს გახდის ტურისტებისა და ინვესტორებისთვის.

ქ. თბილისის გამწვანებისა და განყლიანების გენგეგმის პროექტი ითვალისწინებდა, ქალაქის გამწვანების ერთიანი სისტემის შექმნას და მის მეტ-ნაკლებად თანაბარ განაწილებას გეგმარებითი რაიონების მიხედვით. პროექტის მიხედვით საერთო სარგებლობის მწვანე ნარგავების საერთო ფართობი 2000 ნლის-თვის უნდა გამხდარიყო 3061,0 ჸა, ხოლო ერთ სულ მოსახლეზე მწვანე ნარგავებით უზრუნველყოფის მაჩვენებელი 24,582-მდე უნდა გაზრდილიყო. სამუხროდ ცოტა რამ გაკეთდა ჩანაფიქრიდან, 19 ახალი საპრკო მბიექტიდან, არცერთი არ განხორციელდა და პირიქით მიმდინარეობს ექსპანცია, როგორც არსებულ საქალაქო გამწვნებულ სივრცეებზე, ასევე არსებულ პარკებსა და ბალებზე. წარმოუდგენელია, რომ ნებისმიერი ევროპული ქალაქის, კულტურული მემკვიდრეობის ლანდშაფტურ ძეგლებში, აშენებულიყო საცხოვრებელი სახლი, სახინკლე ან რესტორანი, ამ მიზნით მოჭრილიყო საუკუნოვანი სეები, და ეს დაეშვა ქალაქის მართველობას, როგორც ეს მოხდა ვაკისა-პარკის, მუშტაიდის, ვერეს ბალებში.

ქალაქში გამწვანებაში შექმნილი მდგომარეობიდან გამომდინარე მიზანშე

წონილად მიმართა, გატარდეს შემდეგი კონკრეტული ღონისძიებები:

- საბალე-საპარკო ობიექტებისა და ქალაქის გამწვანებული ტერიტორიების დაცვა;
- მწვანე ნარგავების სრული ინვენტარიზაცია;
- ქალაქის მნიშვნელოვანი ძეგლების სტატუსის მქონე საბალე-საპარკო ობიექტების რესტავრაცია;
- ქალაქის მაშტაბით დაიწყოს ეკო-მონიტორინგი;
- დადგინდენს თბილისის ბალების, პარკების და სკვერების წითელი ხაზები;
- შემუშავდეს გამწვანების სპეციალური წორმები საქართველოს კლიმატური თავისებურებების გათვალისწინებით.

ეკოლოგიური მდგომარეობისა და გარემოს ხარისხის გასაუმჯობესებლად, აუცილებელია სხვადასხვა ქალაქების გატარება, კერძოდ - ავტოსატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და მოძრაობის ორგანიზება, მოჭარებული ანთროპოგენული ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ტერიტორიების ეკორეაბილიტაცია, რაც გულისხმობს მეტი გამწვანებული არეალების შექმნასა და არსებულის მაქსიმალურ დაცვას.

აღსანიშნავა, რომ თბილისის საქალაქო ხუთი პარკიდან: ლისის ტბის, კუსტბის, თბილისის ზღვის, მთაწმინდის პარკი - საქმაოდ მოშორებულია საცხოვრებელ რაიონებს და მოსახლეობისათვის ძნელად მისან ვდომია. განაშენიანებულ ნაწილში, ფაქტიურად მხოლოდ ერთი ვაკის პარკი მდებარეობს, სადაც ჩვეულებრივ არა დაშვებული მშენებლობა. სასტუმროს მშენებლობას შესაძლოა მწვანე ნარგავები შეეწიოს. აქ ყოვლად დაუშვებელია მშენებლობა, რაც ვაკის პარკის ფუნქციებს ზღუდავს. ცხრა ძირ ხეს მოჭრა ემუქრება, რისი წერართვაც თბილისის მერიის ეკოლოგიის და გამწვანების საქალაქო სამსახურს 2013 წლის 17 სექტემბერს აქვს გაცემული. ინფორმაცია მშენებლობის შესახებ, თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურის ვებ-გვერდზე მოცემული. მწვანე ნარგავებს დიდი როლი აქვთ ქალაქის პარკის განვითარების გაჯანსალების თვალსაზრისით მათ აქვთ თვისება პარკიდან შთანთქონ ნახშიროვანგი და გამოჰყონ უანგბადი. 1 ჰა ნარგაობა 1სთ-ში შთანთქავს 8კვ ნახშიროვანგს, რომელიც იმავე დროის ფარგლებში გამოჰყოფს 200 ადამიანი. აქედან გამომდნარეობს ნორმა - 50კვ, მეტ ადამიანზე. მაგრამ ამ ნორმების გამოთვლისას არ იყო გათვალისწინებული

ის, რომ ადამიანის მიერ გამოყოფილ ნახშირორჟანგს უმატება საწვავის წვეს მიერ გამოყოფილი ნახშირორჟანგიც. იმის გამო, რომ მის მხოლოდ პატარა ნაწილს შთანთქავენ ნარგავები, ნახშირორჟანის ძირითადი ნაწილი ატმოსფეროში იყარგება. ქალაქის სიდიდის, მოსახლეობის რაოდენობის მიხედვით, პარკის გასაუმჯობესებლად რგავენ სხვადასხვა ჯიშის ნარგავებს, რომლებიც შთანთქავენ მომწამლავ ნივთიერებებს. ცენტრებში, სადაც უფრო დიდი საშიშროებაა პარკის დაბინძურებისა, ქალაქის გარემოს გასაუმჯობესებლად კარგია დაირგას: თეთრი ტირიფი, მუხა, დიდგულა ნითელი, ნეკერჩალი ამერიკული. გარემოს დაბინძურებას დიდი ზიანი მოაქვს ადამიანის ჯანმრთელობისათვის. ადამიანი შეისუნთქავს 13-დან 48%-მდე პარკში არსებულ მავნე მინარევებს, რომლებიც დამლუპველ ზეგავლენას აზდენს მასზე. ქვეითდება მათი შრომისუნარიანობა, ხდება გონების გაფანტვა და ზოგიერთ შემთხვევაში დალუპვა. ისტორიას ახსოებს პარკის დაბინძურების ასეთი ბევრი კატასტროფული ფაქტები.

ასევე არასაკმარისი გამწვანებაა თბილისის დასახლებულ პუნქტებში, კვარტლებში, რაიონებში და ავტოტრანსპორტის მოძრაობა, ქალაქის ხმაურიან ფონს ქმნის. ხმაური არა მარტო ტრამვას აყენებს ადამიანს, არამედ თრგუნავს ფინანსების, ანგრევს ჯანმრთელობას, აქვეითებს ფიზიკურ და გონებრივ უნარს. გამოკვლევებმა აჩვენა, რომ ხმაური ადამიანის ჯანმრთელობაზე ისეთივე დამანგრეველ გავლენას ახდენს, როგორც ზოგიერთი მომწამლავი ნივთიერება.

ქალაქის ურბანიზაციის განვითარების თანამედროვე ეტაპზე, ლანდშაფტური არქიტექტურის მაზანია არა მხოლოდ მოხდეს დიდი ტერიტორიების გამწვანება და კეთილმოწყობა, არამედ უნდა შეიქმნას ეკოლოგიური, ძლიერი გარემო. ყველაფერი უნდა ითვალისწინებდეს ბუნებრივ და ისტორიული ლანდშაფტის ურთიერთავშირს.

მწვანე ნარგავების თვისებები უკეთ რომ იყო გამოყენებული, ამისათვის არ არის საკმარისი ნარგავების გამწვანების გამოყვანა ნორმების მიხედვით. აუცილებელია და სასურველია მიკრორაიონების არსებული ნარგავი გამოყენებული იყოს ადამიანისათვის კეთილსასურველი გარემო პირობების ფორმირებისათვის და არქიტექტურული ლანდშაფტის გასამდიდრებლად.

თბილისის გარემოს გამწვანებაზე და კეთილმოწყობაზე უნდა ვიფიქროთ კომპლექსურად. საჭიროა თბილისის ერთიან ურბოფიტოსისტემის შექმნაზე ზრუნვა. ამ ამოცანების გადაჭრა შესაძლებელია ლანდშაფტური არქიტექტურის გამოყენებით და მწვანე ტერიტორიების კარგად შესწავლით და ყველა შესაძლებლობების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ან ლალიძე

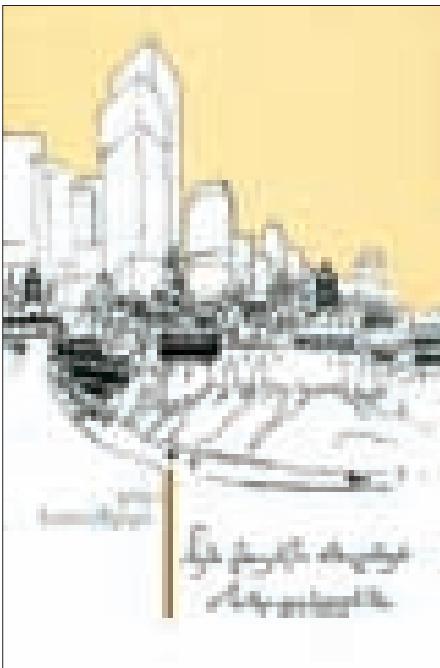

Problems landscape gardening expansion of Tbilisi in the economic conditions

In this paper is considered the role and significance of green planting for improvement of ecological state of urbanized environment. There are covered the peculiarities and sanitary-hygienic features of green planting and are given the recommendation for improvement of legislative framework and for arrangement of green spaces with the purpose of perfection of ecological indices of Tbilisi City.

ANA LAGIDZE

გიგა ბათიაშვილის წიგნი "ჩემი ცხოვრება თბილისურ არქიტექტურაში"

გამოიცა დვანლმოსილი ქართველი არქიტექტორის, გიგა ბათიაშვილის წიგნი „ჩემი ცხოვრება თბილისურ არქიტექტურაში“.

გიგა ბათიაშვილის წიგნი ფართო მკითხველისთვისაა განკუთვნილი და თბილისის არქიტექტურულ-მხატვრული ღირებულებების გენეტიკს ეხება. ავტორი გვიზარებს თავის შეხედულებებს 1990-2012 წლების თბილისის არქიტექტურულ პრობლემებზე და მათი გადაწყვეტის გზებზე, ისხენებს ეპიზოდებს თავისი ცხოვრებიდან, მოჰყავს ამონარიდები საჯარო, სატელევიზიო თუ რადიო-გამოსცვლებიდან, აქვეა ფრაგმენტები სტატიიებიდან, წერილებიდან და დოკუმენტებიდან.

წიგნი ილუსტრირებულია სხვადასხვა წლებში გიგა ბათიაშვილის მიერ შექმნილი არქიტექტურული ესკიზებით, პროექტებით, შენობების ფოტოებითა და გრაფიკულ-ფერნირული ნახატებით.

გიორგი (გიგა) ბათიაშვილი – ქ. თბილის საპატიო მოქალაქე, საქართველოს დამსახურებული არქიტექტორი, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, არქიტექტურის საერთაშორისო აკადემიის აკადემიკოსი, რუსეთის არქიტექტურისა და სამშენებლო მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი, ალმოსავლეთის ქვეყნების არქიტექტურის აკადემიის, საქართველოს საინჟინრო და სხვა აკადემიების აკადემიკოსი, არქიტექტორთა საერთაშორისო კავშირის, სსრ კავშირის სახელმწიფო და სხვა პრემიების ლაურეატი, პროფესორი, დოქტორი. 2012 წელს პუბლიცისტურმა ენციკლოპედიამ მიანიჭა „საუკუნის ადამიანის“ წოდება.

დაიბადა 1934 წლის 29 მარტს ქ. თბილისში, მეცნიერის ოჯახში. არქიტექტურული განათლება მიღიღო თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში. შემოქმედებით საქმიანობას ეწეოდა სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტ „თბილქალაპროექტში“ და პირად შემოქმედებით სახელოსნოში. იყო „თბილქალაპროექტის“ თბილისის ისტორიული ნაწილის რეკონსტრუქციარეგენერაციის არქიტექტურული სახელოსნოს შემოქმედებითი და სამუცნიერო ხელმძღვანელი ტექნიკური ესთეტიკას ისტიტუტისა. აქვამად პედაგოგიურ მოღვაწობას ეწევა თბილისის სახელმწიფო სამსახურის აკადემიაში არქიტექტურის ფაკულტეტზე და ქალთულ-არქიტექტურულ უნივერსიტეტში. არის სრულ პროფესორი. პროფ. გიგა ბათიაშვილის მიწაფებელი წარმატებით მოღვაწეობენ, როგორც შემოქმედებითად, ასევე პედაგოგიურ და სამეცნიერო ასპარეზზე. მათ შორის არიან საერთაშორისო და სხვა პრემიების ლაურეატები და სამეცნიერო წოდებათა მფლობელები. პროფ. გიგა ბათიაშვილი სამუცნიერო კვლევის ავტორია ქალაქშენებლობის სფეროში – ძირითადი პრობლემა – ისტორიული ქალაქების ქალაქშენებლობითი ფენომენი. იგი ავტორია ქ. თბილისის ისტორიული ნაწილი რეკონსტრუქციარეგენერაციის ქალაქშენებლობითი პროგრამისა. ამ პროგრამით მისი 100%-ზე მეტი საავტორო პროექტია მშენებლობით განხორციელებული, ნაწილი პროექტებისა კი განხორციელების პროცესშია. პროფ. გიგა ბათიაშვილის შემოქმედება ფართოდ არის გაშექმული მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის პრესის, რადიოს, ტელევიზიისა და კინემატოგრაფიის მიერ. მის შემოქმედებაზე გამოქვეყნებულია 50-ზე მეტი გამოკლევა და სტატია.

გიგა ბათიაშვილი, როგორც მხატვარი, ავტორია 4 კონფიდენციალური, როგორც მხატვარი ასევე საზოვარგარეთ. პროფ. გიგა ბათიაშვილი მონაწილეა მრავალი საერთაშორისო და რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენციას მოსხიუმ-სემინარისა. გამოიდას მოხსენებით, კითხულობს ლექციებს არქიტექტურულ საზოგადოებებსა და უმაღლეს არქიტექტურულ სასწავლებლებში. მისი ნამუშევრები ექსპონატებული იყო თბილისში, მოსკოვში, პარიზში, ბრაიგონში, ბერლინში, დელიში, ბომბეიში, პანიში, საიგნონში, სოფიაში, ლოს-ანჯელესში, ვოშინგტონშა და სხვა ქალაქებში.

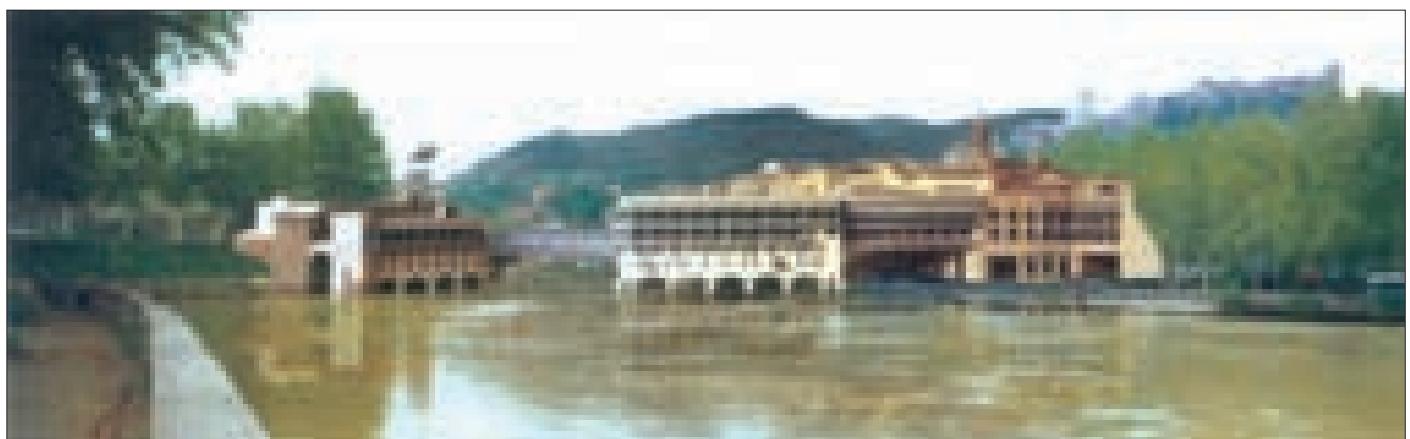
გთავაზობთ მცირე ნაწყვეტს გიგა ბათიაშვილის წიგნიდან – „ჩემი ცხოვრება თბილისურ არქიტექტურაში“

“ულივერს საქართველოში გოთები დარჩენია”

ამონარიდა. „კვირის პალიტრა“, 18–24.IV. 2011წ.

“კვირის პალიტრამ” თავის საიტზე გამოაქვეყნა მერიის სათათბირო ორგანოს – ისტორიული საბჭოს (რომელი საბჭოს?) მოწოდებული პროექტის ფოტო, რომელმაც დიდი აუთორია გამოიწვია. მოქარბებული ფანტაზითა და ენაკვიმატობით გამორჩეულმა მკითხველებმა ჯერ აუშენებელ აბიექტს სხვადასხვა სახელიც მოუფიქრეს, მაგრამ მისი დანიშნულება ვერ ამოიცვნეს...” ეს ბოტია, რომელიც გულვერს დარჩა, თუ კანალიზაციის მილი?

როგორია ჩემი აზრი? როგორია და აი, ასეთი: ის რაც რიყებზე ხდება – გაუგებრია, რატომ აშენდა გვირაბი მნის ზედაპირზე? რატომ აშენდა უფუნქციონ სიდი? რატომ მიაშე-

პროექტი "ხიდები".
არქიტექტორები: გ. ბათიაშვილი, ა. კრუაშვილი.

პროექტი "ხიდები".
არქიტექტორები: გ. ბათიაშვილი, ა. ურუაშვილი.

ეს ბარათაშვილის კლდეს ასევე უფუნქციო უზარმაზარი კაბე? რატომ აპირებენ “ბუდა ბარის”, ბოტებით თუ კანალიზაციის მილის აშენებას? – ესაა გამიზნული მცდელობა “ძველი თბილისის”, მისი განუმეორებელი მხატვრული სახის, მისი ლირსების დასაკრინიბლად.

რიყის, დღეს უკვე არარსებული ისტორიული უბნის, შესაძლო რეანიმაციაზე უარიც, რომ ვთქვათ და მისი ახლობურად გააზრება მოვნილომოთ. როგორ შეიძლება ანგარიში არ გავუწიოთ იმ შვენიერ, თბილისურ “გვირგვინს”, რომელიც თავს ადგას ამ ადგილს: “რიყები”, “საჩინოს”, “შეტებს”, “თაპორს”, “ნარიყალას”, “სიონს”, სიონის უბანს, “ანჩისხატს”, “მამადავითს”, ბარათაშვილის აღმართს შესანიშავი კედლითა და მის პლატოზე განთავსებული საქართველოს პრეზიდენტის რეზიდენციით, ამ ადგილის უმნიშვნელოვანეს აქცენტს – წმინდა სამების ტაძარს, ხოლო მტკვრის აყოლებით დიდ “უნაგირში” ჩაწოლილ კავკასიონს, მისი ულამაზესი მწვერვალით, – “ყაზბეგის” მთით. ეს მშვენიერი ცირკორამა ხომ მხოლოდ ჩვენია, თბილისურია, განუმეორებელია.

ეს არის შემოქმედი ადამიანების ერთობლივი ნამოლვანიარი. როგორი მოთხოვნაც არ უნდა ყოფილყო დამკვეთისგან, ამ სიმშვენიერის, განუშეორებლობის შეუგრძნობლად თავს უფლება მისცე, ხელი აფათურო ამ წილში, არ ეპატიება არც დე ლუკის და, მით უმეტეს, არც ისეთ აღიარებულ შემოქმედს, როგორიც ფუქსისაია. თუმცა, რა გასაკვირია ასეთი ქმედება უცხო ტომის სარფიანი დაკვეთის მატებლისგან, როდესაც ეს ფაქტი ერთგრული კულტურული განძის მცველების ყურადღების მიღმა აღმოჩნდა. მეტიც, როგორც გვიმცნეს, საბჭოს დაუმტკიცებია, თუ შეუთანხმებია ასეთი ოპუსები.

სხვათა შორის, ასეთი განუკითხავი ქმედობები მნიშვნელოვნად განაპირობა ასევე ზოგიერთი “კოლეგა” ურბანისტ-არქიტექტორების, რბილად, რომ ვთქვათ, უპასუხისმგებლო ქმედობება, მათ ძალაშონე არ დაიშურეს, რათ დამარცხულიყო რიყის ისტორიულ განაშინაშის ქალაქებებრების სტრუქტურის რეაბილიტაციის შესაძლებლობა. მათ რიყის ტარიტორია მონათლეს “უკიის”-ს ნაჭრად, რაც

ნათლად ხდის, რა მერკანტილური სურვილით იყარნახევი ეს ქმედობები. შედეგად “სუკად” აღქმული არ ერგოთ ამ სახელის გამომგონებელ არქიტექტორ-ურბანისტებს, ის ერგო არაპროფესიონალ თვითმარქვია არქიტექტორ-ურბანისტებს და ძალზე მაღალი გასამრჯელოს მაძიებელ უცხო ტომის არქიტექტორებს.

დავუბრუნდეთ საკითხს, რა ხდება დღეს რიყებზე? იქ. უკვე აშენებულია უფუნქციო ხიდი და ასევე, ყოველმხრივ გაუმართლებელი გვირაბი. რაც შეეხება ე.წ. “გულივერის ბოტებს”, ცუდა არ იქნებოდა, ასეთი რამ გვენახა დილომში, მტკვრის ჭალაში და არა რიყებზე და არა დიდგორის ველზე. გაკვირვებული ვარ, რომ ამ პროექტს ფუქსისასის ლოგო აქვს. ის ერთ-ერთი აღიარებული არქიტექტორია მსოფლიოში. დარწმუნებული ვარ, რომ მას არც უნახავს ეს ადგილი, რომელსაც თავს ადგას ფანტასტიკური სილაბზის გვირგვინი. ვინ დაავალა ფუქსისას აქ ასეთი ექსპერიმენტის ჩატარება? აღბათ, შუშის ხიდის ფატირმა განაპირობა და მანაც იფიქრა, თუ

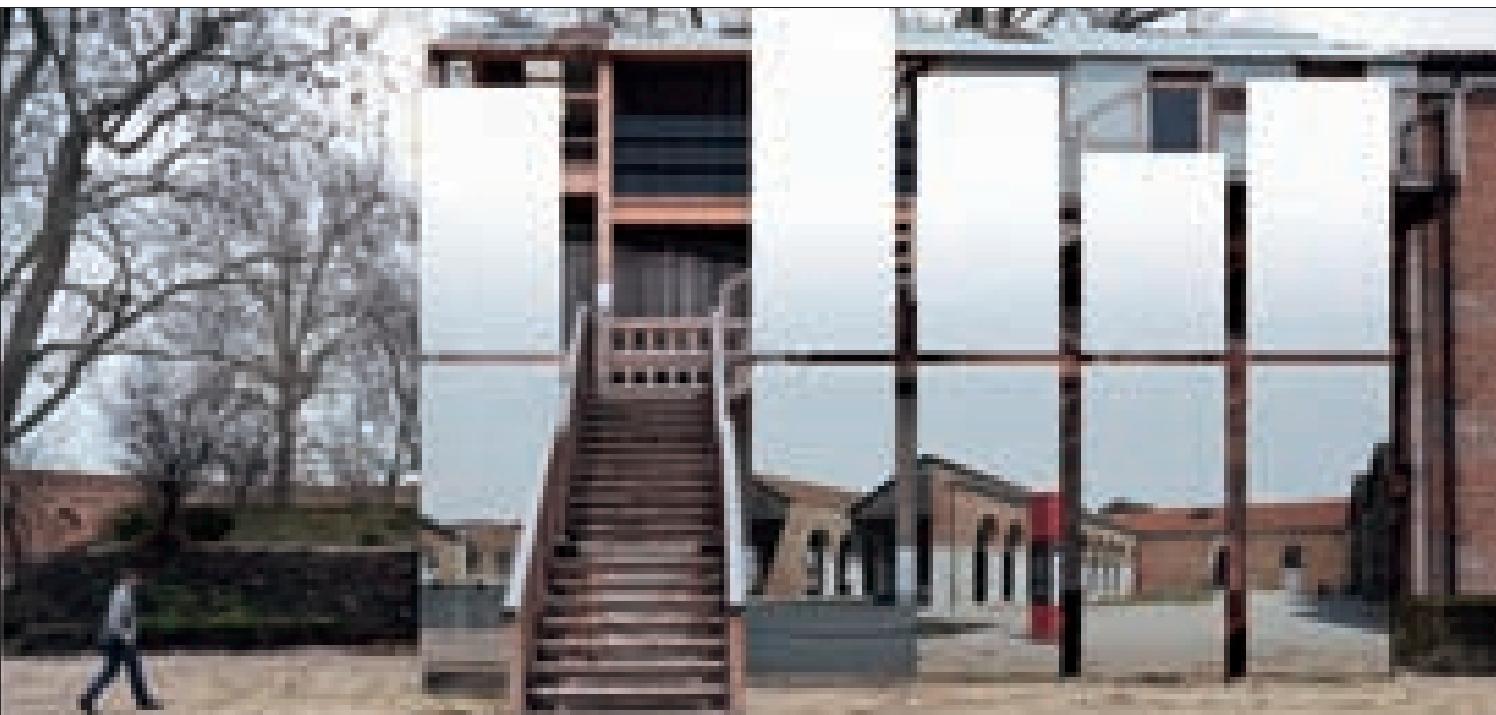

დ. მეგრელის ქუჩასა და ლვინის აღმართს შორის განთავსებული რეაბილიტირებული განაშენიანება.
არქიტექტორები: გ. ბათიაშვილი, მ. ლევანიშვილი, დ. ჟლენტი.

ასეთი ერთი ალოგიკური რამ არის გაკეთებული რიყეზე, რატომ არ შეიძლება მეორე “აბსურდის” გაკეთებაცო. ალბათ, აჩქარებანენ კი-დეც ამ სახელოვან არქიტექტორს, ჩქარა, ჩქარა. ვფიქრობ ამ პროექტის ავტორი თავად ფუქსასი არ არის. ჩვენ, ორივენი, ერთი მსოფლიოს აკადემიის წევრები ვართ. მას პატივს ვცემ, როგორც მაღალი დონის პროფესიონალს და ვფიქრობ, თუკი ეს პროექტი მსი შექმნილია, ალბათ, შედეგია იმისა, რომ მას არ მიეცა საშუალება, გასცნობოდა ლანდშაფტს. ამიტომაც ამ ადგილისთვის ასეთი შეუცემებელი საპროექტო გადატყვევა წარმადგინა, რაც მას არ ამართლებს. არქიტექტურაში არსებობს ერთი აქსიომა, ადგილმდებარეობა კარნაზობს ასაგები ობიექტის ფორმასა და შინაარს. თავად არქიტექტურა კი ეროვნული ფილოსოფიის ნაყოფია. არქიტექტურა ერთგვარი ფილოსოფიაა... იდეოლოგიაა... არქიტექტურის იგება გარემო, რომელიც მოქმედებს ადამიანის ფსექტის ფორმორებაზე. პირველ რიგში მას ამიტომ შესაქმნელად გასათვალისწინებელია შემოქმედის და არა მომხმარებლის აზრი. შემოქმედი ქმნის ეპოქას, რაც არ ძალუს სხვას.

გავა წლები, ჩვენი შთამომავლობა კარგი სიტყვებით არ შეამკობს ამ წლებში ნამოლვანარს, მე კი არ მინდა ასე მოხდეს.

Transforming Georgia/საქართველო ტრანსფორმაციაში. ფასალი.
ავტორი: დავით ხაგულიანი ©AB5

ვენეციის არქიტექტურის მე-14 ბიენალე 2014 წლის 7 ივნისიდან 23 ნოემბრამდე გაიმართება - ბიენალეს წლევანდელი ძირითადი თემაა - საფუძვლები (Fundamentals) - კონცეფცია თანამედროვეობის ერთ-ერთმა გამოწენილმა არქიტექტორმა რემ კულპასმა წარმოადგინა. მისი განმარტებით, წლევანდელი ბიენალე ეძღვნება არქიტექტურას და არა არქიტექტორებს.

„2014 წლის ვენეციის არქიტექტურის ბიენალე „საფუძვლები“ წარმოაჩენს უკანასკნელი ასწლეულის არქიტექტურის ევოლუციას და ხელს შეუწყობს გლობალურაციის პირობებში გამოვლინდეს განსხვავებული კულტურული მემკვიდრეობის მატარებელი ელემენტები, რომელიც ჯერ კიდევ შემორჩინა სხვადასხვა ხელოვნებაში, ხოლო მათი ახლებური გააზრება არქიტექტურის ახალ შესაძლებლობებს დაგვანახებს“ - აღნიშნა რემ კულპასმა.

... და სამწუხაროა, რომ საქართველო წელს ვერ მიიღებს მონაწილეობას ვენეციის არქიტექტურის ბიენალეზე

შეუმდგარი ქართული პავილინის ისტორია

ხათუნა ხაგულიანი

წელს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ პირველად გადაწყვიტა ვენეციის არქიტექტურის საერთაშორისო ბიენალეზე ქართული პავილინი წარიდგინდა სამწუხაროა, რომ ეს ნამდვილად მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება ვერ განხორციელდა. მონაწილეობის მიღება მნიშვნელოვანი იყო იმ თვალისაზრისით, რომ ამგვარ ღონისძიებებში ისეთი ქვეყნის ჩართულობის ფაქტი, როგორიც საქართველოა, - რომელიც გარდამავალ პროცესებშია და ჯერ კიდევ დასაზუსტებელი აქვს თავისი განვითარების კურსის მიმართულება, თავისითავად იქნებოდა განვითარებული კვეყნების რიცხვში და სრულუფლებიანი წე-

ვრის სტატუსით მონაწილეობდეს თანამედროვე კულტურულ პროცესებში.

საქართველო უკვე რამდენიმე წელია ოფიციალურად, როგორც ქვეყანა, იღებს მონაწილეობას ვენეციის თანამედროვე ხელოვნების საერთაშორისო ბიენალეზე და თანდათანობით აუმჯობესებს თავისი ბავლიონის პრეზენტაციის ხარისხს ბიენალეს სპეციფიური ფორმატისა და მასშტაბის გათვალისწინებით.

თუ იმასაც გავიაზრებთ, რომ მხატვრული ღირებულების თვალსაზრისით საქართველოში არქიტექტურული აზროვნების ტრადიცია უფრო ძლიერია, ვიდრე ვაზუალური ხელოვნების და ამასთანავე, თანამედროვე პროცესებში მიმდინარეობით მიღებით მიმდინარე-

ობს დისკუსიები, საესებით ლოგიკური იქნებოდა არქიტექტურის ბიენალეზე უფრო მეტი მოლოდინები გვქინოდა, ვიდრე ვიზუალური ხელოვნების წარდგენისას გვაქვს, თუმცა, ამ მოსაზრებას შეიძლება ყველა არ დაეთანხმოს, რა თქმა უნდა.

არქიტექტურის ბიენალეზე მონაწილეობასთან დაკაშირებული რუტინა ამგვარად წარიმართა: კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში ამ პროექტს კურირებდა ქალბატონი მარინე მიზანდარი, რომელიც შესარჩევი კონკურსის დასრულებისთანავე საკმაოდ ხმაურიან ფონზე გაათვალისუფლეს. შესაბამისად, გაჩნდა მაშინვე მოსაზრებები, რომ ბიენალეზე წარსადგენი ქართული პავილინის პრო-

ექტი ვერ განხორციელდებოდა. თავისითავად, ეს ფაქტი, რომ ერთი კადრის ცვლილება ის-ეთ მონუმენტურ უწყებაში, როგორიც სამინისტროა, პროექტის ჩაშლას იწვევს, არ გამოიყურება სერიოზულად და არც ის „გარჩევები“ იყო ღირსეული სანახაობა, როცა მედია სივრცეში მარინე მიზანდარის მომზრები და მოწინააღმდეგები ერთმანეთს უპირისპირდებოდნენ.

დავუბრუნდები ისევ ბიენალეს თემას, რომლის კონკურსის პირობებში უპრობო მოცემულობად არსებობდა „კამიკაძე“ ლოჯია“ - გიორგი სუბაძის ეკაზის მხედვით აგებული კონსტრუქცია (ილ.1), რომელიც კურატორმა იოანა ვარამაშ შარშანდელ თანამედროვე ხელოვნების ბიენალეზე წარადგინა ქართულ ბავილონში. ეს წარმატებული პროექტი იყო და როგორც მაშინდელი შესარჩევი კომისიის წევრმა, მეც მსარი დავუჭირე ძირითადად გიო სუმბაძის მონაწილეობის გამო, რომელიც ადგილობრივ კონტექსტთან მომუშავე ერთერთი გამორჩეული ხელოვანია და საინტერესო მხატვრულ ფორმებად იაზრის მიმდინარე პროცესებს. ეს პროექტი დასრულდა 55-ე ბიენალეს ექსპოზიციის დახურვით და სამინისტროს გადაწყვეტილება, ის დაეტოვებინათ არქიტექტურის ბიენალეზე, როგორც უკვე ქართული პავილიონი, მე ნამდვილად არ მიმართდა თავიდანვე სწორ გადაწყვეტილებად; პირველ რიგში იმ თვალსაზრისით, რომ საერთაშორისო გამოფენებზე უფრო დინამიკა უნდა იყოს დემონსტრირებული, ვიდრე რომელიმე ერთი და თანაც თავისი არსით წარმავალი პროექტის „ქეგად“ ქცევა. ამასთანვე, „კამიკაძე ლოჯიას“ საქართველოს საიდენტიფიკაციო ნიშნად დამკვიდრება ქვეყნის ერთგვარ ეგზოტიზაციას მოახდენდა საერთაშორი-

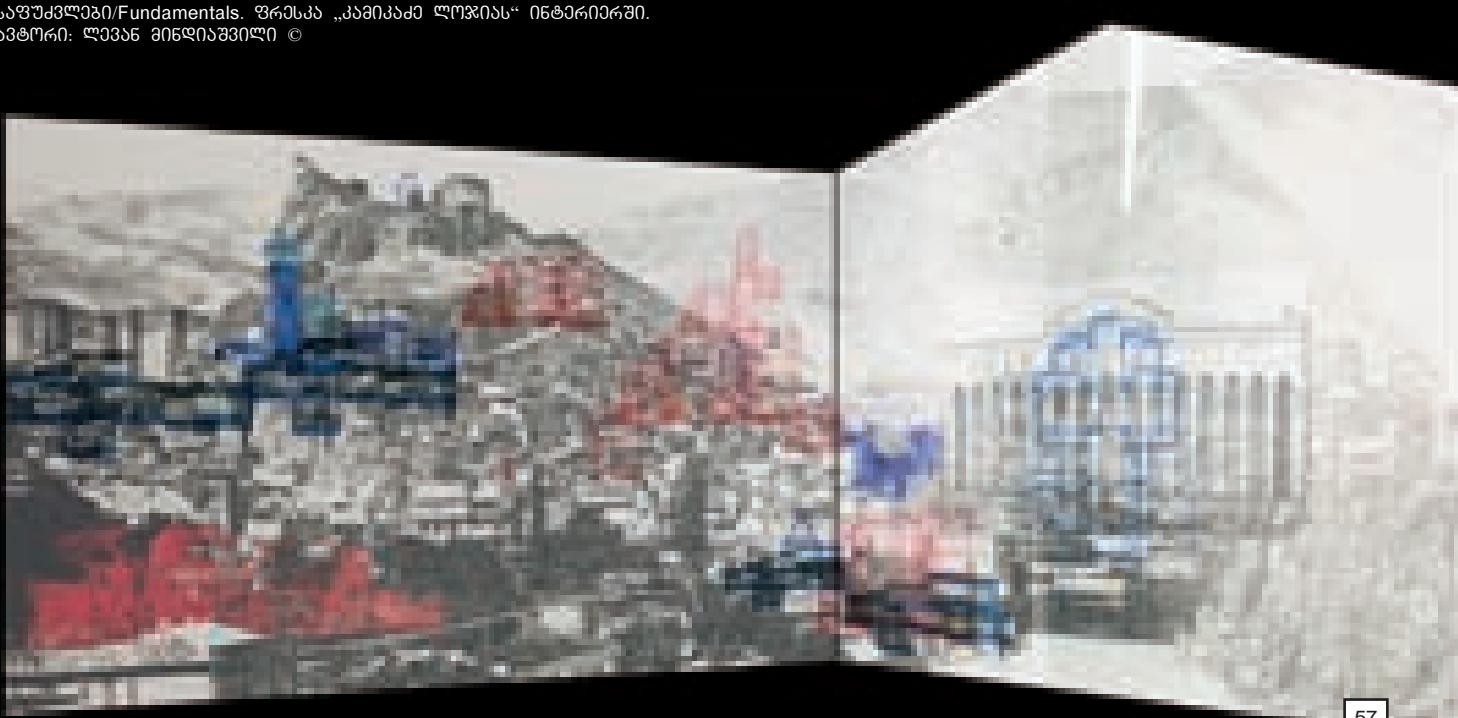

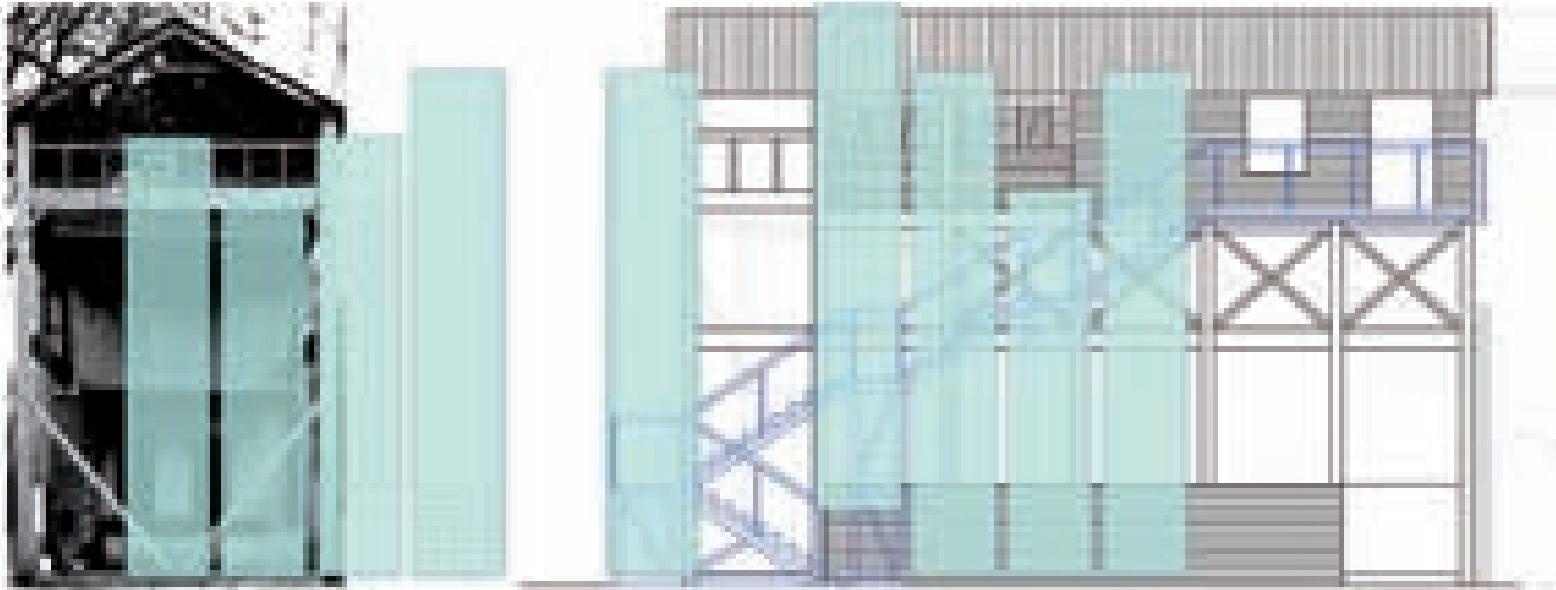
ვენეციის 55-ე საერთაშორისო ბიენალე. „კამიკაძე ლოჯია“. გიორგი სუბაძის ესპიზის მიხედვით აგებული კონსტრუქცია. 2013. ფოტო:ლევან მაისურაძე ©არტარა

სო სივრცეში და დაიჩრდილებოდა ქართულ სივრცეში მიმდინარე არტისტული პროცეცების საინტერესო მხარეები. ეს საკითხი ასევე პრობლემა იყო არქიტექტურის ბიენალეზე მონაწილეობის მსურველთათვის, როცა იძულებული იყავი უკვე არსებულ „სკულპტურა-სთან“ გემუშვა. კონკურსის პირობებში ასევე მითითებული იყო, რომ შესაძლებელი იქნებოდა ორი ან რამდენიმე პროექტის თანამშრომლობა, თუმცა არ იყო დაზუსტებული, ეს რა პრინციპით მოხდებოდა.

მე წარვადგინე პროექტი, რომელიც ჩემს საკუთარ კვლევას ეყრდნობა ჩვენს სივრცეში მიმდინარე პროცეცებზე; ჩემი საღოტჭორო ნაშრომი, რომელზეც წლებია ვმუშაობ და უკვე თითქმის დასრულებულია, ესბა სწორედ პოსტ ტოტალიტარული მდგრმარეობისთვის სასასითო მხატვრული ფორმების სპეციფიკას და გარდამავალი პერიოდის პიბრიდების ანალიზს. კონცეფციის თანახმად პროექტს - სამუშაო სათაურით - *Transforming Georgia/საქართველო ტრანსფორმაციაში*, - უნდა ეჩვე-

საფუძვლები/Fundamentals. ვრჩესა „კამიკაძე ლოჯიას“ ინტერიერში.
პროექტი: ლევან მირზაშვილი ©

Transforming Georgia/საქართველო ჰრანსპორტაზი. ფასაზე სპეციალური დაცვითი საბუღალტო გარემონტი. ©ABC5

წებინა სწორედ გარდამავალი პერიოდის მიმდინარე პროცესები გამოხატული არქიტექტურულ ცვლილებებში; კამიკაძე ლოჯისა ფასადი იფარებოდა ამრეკლავი-სარკასისებური ზედაპირის პანელებით, როგორც სიმბოლო ქვეყნის ტრანსფორმაციის მეტაფორული ხედვისა არქიტექტურულ-მხატვრული გააზრების სინთეზით და იმ საფუძვლების გათვალისწინებით, რაც ზოგადად თანამედროვე არქიტექტურის სფეროს ეხება და ამავე დროს კონკრეტულად ქართულ სპეციფიკასაც. პროექტის ძირითად ნაწილს სხენებული ფასადი შეადგენდა, რომელზეც AB5 -მა - არქიტექტურულმა ბიურომ (AB5-ის წევრები: დავით ხაბულიანი, დავით (ლაშა) ლოსაბერიძე, სოფიო გასვანი) იმუშავა და სიმბოლურად აჩვენებდა მიშენებული ლოჯიების ისტერიის შემდგომ პროცესს, - არსებული ნაგებობების მინის „ავგარიუმებში“ მოქცევას და მათი მოდერნიზაციის კვლავ სტრუქტურულსა და სწორხაზოვან მცდელობას. ერთი მხრივ, ეს იყო რეფლექსია ბოლო წლების საქართველოსთვის სახასიათო პრეტეზიექტზე - შექმნილყოფინ-ცეპტულური არქიტექტურა და მეორე მხრივ ამ კონსტრუქციის სადა, გომეტრიული „ეპრანი“ ამრეკლავი ზედაპირით შეიძლება ასევე ყოფილიყო სიმბოლო ქვეყანაში არსებული წებისა, რომ მან ინტეგრაცია მოხდინოს თანამედროვე მსოფლიოს აქტუალურ რეფლექსიურ პროცესებში და თავისი „რაკურსებიც“ შესთავაზოს დანარჩენ სამყაროს. ეს კომპონენტი პროექტის მთავარი თემა იყო და შესაბამისად სამუშაო სათაურიც აქტედან იყო აღებული - საქართველო ტრანსფორმაციაში.პროექტის მეორე ნაწილი აგრძელებდა თბილის-

ის ისტორიული და არქიტექტურული ეკლექტიკის შრეების თემას, რომელიც წარმოადგინა ლევან მინდიაშვილმა ფრესკის სახით. ფრესკა სათაურით - „საფუძვლები/უზნდამენტალს“ უნდა განხორციელებულიყო ამრეკლავი და პირობითი ბარიერით დაფარული „კამიკაძე ლოჯიას“ ინტერიერში, სადაც წარმოადგენილი იქნებოდა თბილისის - საქართველოს დედაქალაქის ისტორიულ-არქიტექტურული კონტექსტი; ეს თავის მხრივ გულისხმობდა დაახლოებით ერთი საუკუნის მანძილზე მიმდინარე ამბივალენტურ პროცესებს, რამაც შექმნა ეკლექტიზმის თავისებური ვერსია დასავლური, ისლამური, იმპერიული, სოციალისტური და ა.შ. თემებისა და კულტურების გადაკეთებით შექმნილი პიბრიდებით. ლევან მინდიაშვილის ინსტალაციის ძირითადი ნაწილის - ფრესკის (ბათქაში, აკრილის საღებავი, კვერცხის ტემპერა, ზეთის საღებავის გრუნტი; 460 x 370 x 370 სმ) საფუძველს წარმოადგენდა 1850-60-იანი წლების ფოტო თბილისის ისტორიული ნაწილის ხედით და რომელიც გადაიფარებოდა წინა საუკუნის განმავლობაში მიმდინარე ურბანისტული პროცესების მნიშვნელოვანი მომენტების არაქრონოლოგიური რიგით. აქ ერთმანეთში გამჭოლი შრეების სახით იქნებოდა წარმოდგენილი ნაგებობები, რომელთაც განსაზღვრეს ქალაქის სახის ფრომირება. კედლის ფერწერა ზედაპირზე ემატებოდა მინა-ქსოვილისაგან შესრულებული სამგანზომილებიანი ნაგებობების გამოსახულებები, რაც ფრესკას მოცულობითს გახდიდა. სიუჟეტის დინამიკაში მონაცილეობდა ლოჯიების უკვე არსებული ლითონის „ჟალუზი“, რომელიც მისმა აკორმა თეა

ჯორჯაძემ „კამიკაძე ლოჯიას“ პროექტისთვის დაწილული კალათბის მოტივებზე შექმნა, ხოლო მისივე სკულპტურა-მაგიდა (ხე, ლითონი) ასევე რჩებოდა ინსტალაციის ნაწილად. საქართველოში არსებული კულტურული კონტექსტის მთავარი ელემენტების მთავრულანალიტიკური ინტერპრეტაცია მეგვარად ეხმიანებოდა ბიენალეს მთავარ თემას, რომელიც რემ კულპასის მიერ გაისაზღვრა, როგორც „საფუძვლები/Fundamentals“.

საბოლოოდ უიურიმ გადანერვითა, რომ გაერთიანებინა ორი პროექტი - კატარინა შტადლერი/Lukrecia Cipiteliis Tbilisi Insights და ჩემი პროექტის მხოლოდ ფასადის ნაწილი. თავისითავად ამგვარი ხელოვნური ჰიბრიდი ჩემთვის მოულოდნელი იყო, მაგრამ დავთანხმდი, რადგან ფასადი მაინც პროექტის დომინანტური ნაწილი იყო და თან ვიფიქრებ, რომ ფასადის თემა უიურის მიერ კონცეპტუალურად იყო გაგებული, თუმცა მოგვიანებით სხვა დასკვნის გაკეთება მომისდა. დავთანხმდი იმ პირობით, რომ ვიმუშავებდი ფასადთან, როგორც სკულპტურასთან და არ ვექტური ინტერიერის პროექტს. როდესაც პირველი სამუშაო შეხვედრა გვქონდა კატარინა შტადლერთან, მან თავიდან გამოოქვედა თავისი მოსაზრება, რომ მიაჩნია თავისი პროექტი დომინანტურად და ჩვენ მის სათაურის ქვეშ უნდა გაეკრთიანდეთ, რაც ძალიან გაგვიკირდა Transforming Georgia-ს მონაცილეებს. საბოლოოდ შევთანხმდით, რომ ვმუშაობთ ცალ-ცალკე პროექტებზე და ერთმანეთს ხელს არ ვუშლით. ამას კიდევ უფრო უცნაური სიურპრიზები მოჰყვა, კერძოდ ინტენსიური წერილები იოანა ვარმასგან სხვადასხ-

ვა სახის დირექტივებით და კომისიის წევრ-ის უფლებამოსილების აშკარა გადაჭარბებით.

ამ დროს მოხდა სრულიად მოულოდნელი ცვლილება სამინისტროს მხრიდან და საბოლოო გადაწყვეტილებით დამტკიცდა ჩერქევტიტი სრული (პირვანდელი) სახით და ამ გადაწყვეტილების დამადასტურებელი ოფიციალური წერილიც მიღიღებ მინისტრის ხელმოწერით. არგუმენტი იყო ის, რომ ჟურნალის არ ჰქონდა უფლება დაემტკიცებინა ორი პროექტი ერთდროულად და Transforming Georgia შეირჩა იმის გამო, რომ იქ განმსაზღვრული ვრცელური მხარე იყო, ხოლო კატარინა შტადლერის პროექტი ე.წ. კვლევითი სახისა იყო, მას უნდა შეექმნა ინტერესურში თბილისური სახისა ატმოსფერო და ეწარმოებინა ურბანისტული პროექცების კვლევა. პროექტი ზედმინებით კონსტრუქციულად იყო აგებული, თუმცა კვლევის მეთოდოლოგიასა და კონცეპტუალურ ხედავაზე არაფერი იყო ნათევამი, რაც კურიოზულია კვლევითი პროექტის შემთხვევაში. როგორც ჩანს, ამით უიურიც არ დანტერესებულა.

სამინისტრომ საბოლოოდ უარი განაცხა-
და ბიენალეზე ქართული პავილინის წარდ-
გენაზე და ოფიციალურ მიზეზად დასახელა
ის ფაქტი, რომ მე არ წარვადგინე თანადაღი-
ნანსების დამდასტურებელი საბუთი, რაც სი-
მართლებს არ შეესაბამება. ლევან მინდაშვი-
ლმა თავისი იურესკის შესრულების დაფინან-
სების გარანტიის წერილი მიიღო ნიუ-იორ-
კის გალერეიდან, რომელიც წარვადგინეთ სა-
მინისტროში.

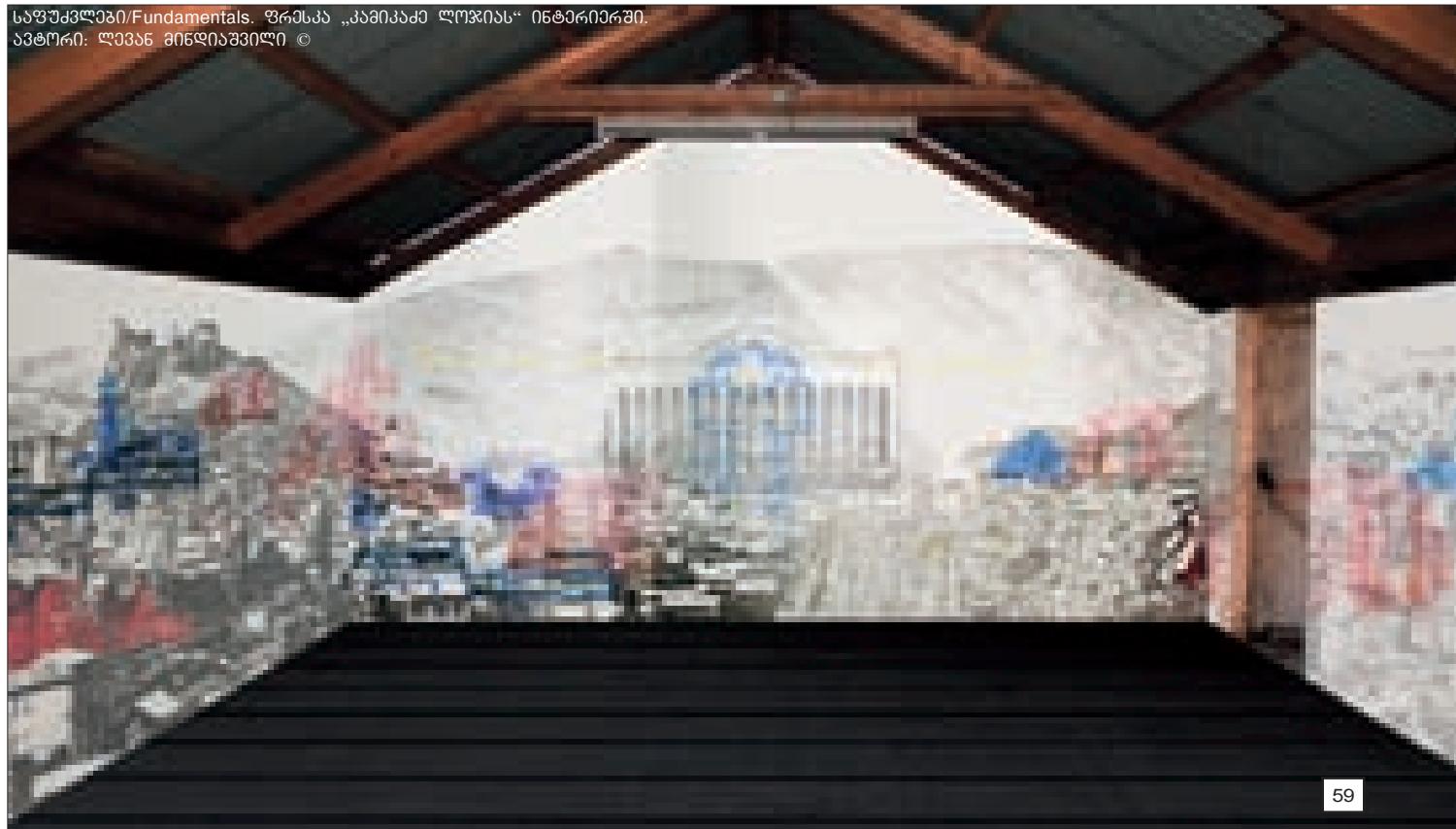
ბოლოს კი ჩვენი გუნდის სახელით შემიძლია დავამატო კომენტარი ჩვენი პოზიციის შესახებ მოვლენათა ასეთ განვითარებაზე:

1. ვთვლით, რომ უიურის რეაქცია სამინისტროს გადწყვეტილებაზე იყო ნაჩეარევი და

ემოციური. მას შეეძლო მოლაპარაკები გაეგრძელებინა სამინისტროსთან და ამ შემთხვევაში უფრო მეტი ჰანსი იქნებოდა მეღლინია საპოლოო გადაწყვეტილების გადახედვისთვის, ვიდრე ულტიმატუმის ენით ლაპარაკისას.

3. ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე ვფიქრობთ, რომ უიურის მხრიდანაც არ იყო საკამარისად გააზრებული ვენეციის ბიგნალებზე ქვეფის მონაწილეობის მნიშვნელობა ისევე, როგორც სამინისტროს მხრიდან. საერთოდ, კონკურსის განხორციელების მენეჯმენტში იყო სერიოზული ხარვეზები. თუნდაც, პონორარის გარეშე უიურის მუშაობა მიგვაჩნია სერიოზულ პრობლემად. უიურის მუშაობის ხარისხის გარანტია უფრო მყრი იქნებოდა, მისი წევრები მოფიციალურად რომ ყოფილიყვნენ მოწვეული იმ ინსტიტუციებიდან, რომელთაც ისწინი წარმოადგენნ და არა პირადი კეთილგანწყობისა და მეგობრობის საფუძველზე. ჩევნ ვფიქრობთ, რომ პროექტი ჩაიშალა სწორედ ამ ორმხრივად არსებული ხარვეზების გამო.

ශාජප්පයෙනුව/Fundamentals. ජර්විසා මාධ්‍යමයෙන් දැනගැනීමේ “බණ්ඩිතයා” සංඛ්‍යාතය යොමු කළේ නිවැරදිව ප්‍රකාශනය ඇති තුළ ය. ©

თორუმი ახალი ნათებისგან

2013 წლის 22 ნოემბერს, გაიხსნა "ახალი ნათების" პრემიუმ კლასის, სამიჯგო შოურუმი - "ფორუმი" აღმშენებლის ხეივანში მდებარე ახალი ნათების ცენტრალური პავილინის უკან.

ახალი შოურუმი, როგორც თვისობრივად ასევე მომსახურების თვალსაზრისით განსხვავდება "ახალი ნათების" ქსელური მაღაზიებით და ამიტომ ქართულ ბაზარზე წარდგება განსხვავებული სახელწოდებით **Forum By New Light** (ფორუმი ახალი ნათებისგან).

Forum by New Light არის ერთ-ერთი უნი-

კალური პროექტი მთელს ქვეყანაში როგორც არქიტექტურული ასევე ტექნოლოგიური თვალსაზრისით. ეს არის 3500კვ.მ ფართობის მქონე შენობა სადაც წარმოდგენილია მხოლოდ ევროპული მწარმოებლების პროდუქცია (იტალია, ავსტრია, გერმანია, საფრანგეთი, ბელგია).

შენობის უნიკალური არქიტექტურა შექმნილია არქიტექტორების მერაბ გუჯევიანის, ზურაბ მამათელაშვილის და ერეკლე წიკლაურის ერთობლივი მუშაობის შედეგად. შენობაში გადმოტანილია ბუნებისა (მეჩერი ტყე, მინდორი, მდინარის ქვიანი სანაპიროები) და

ლანდშაფტის ელემენტები და წარმოადგენს მართლაც განუმეორებელ პავილიონს, არა მხოლოდ არქიტექტურული, არამედ ეკოლოგიის თვალსაზირითაც.

შენობა შედგება 4 სართულისაგან:

-1 სართული – 1000 კვ.მ-ზე განთავსებული თანამედროვე დიზაინის, ეკროპული სტანდარტებით აღჭურვილი და დღესდღეისობით არსებული ყველაზე ეკონომიური და ეკოლოგიური LED სანათებით განთავსებული სასაწყობებებისგან.

1 სართული – 400 კვ.მ-ზე განთავსებული

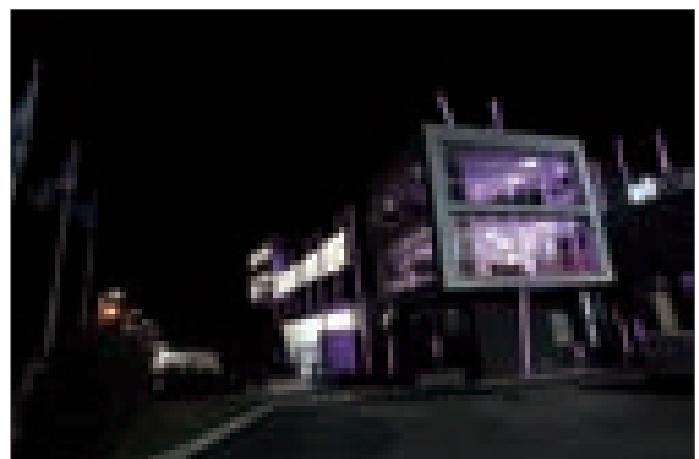
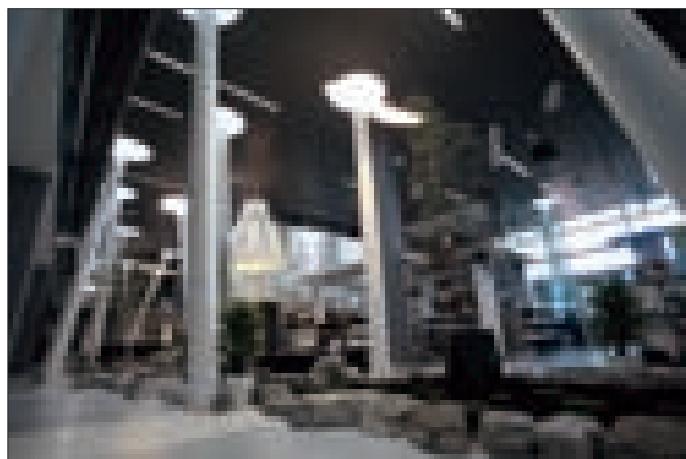
shop in shop ტიპისა საღონი და 600კვ.მ-ზე განთავსებული ლოგისტიკური პლატფორმა.

მთავარი სართული – 1000 კვ.მ-ზე გადაჭიმული შოურუმი სადაც წარმოდგენილია ევროპის 11 გიგანტი ბრენდის განათებები, აქ სესუარები და ავეჯი (Philips, Artemide, DeltaLight, Prolicht, Kolarz, Linea Light, Fumagalli, Flos, Huelsta, Gautier, Freistil by Rolf-Benz, Koinor), გარე განათების ავეჯისა და სანათების პაკილონი, კაფე სტუმრებისათვის და ხი-

დი – რომლითაც "ახალი ნათების" ცენტრალური შოურუმი უკავშირდება ახალ შენობას.

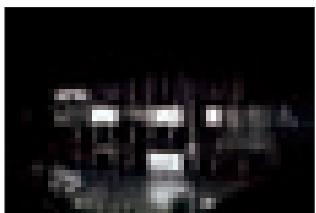
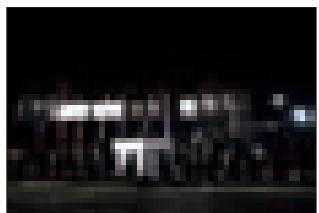
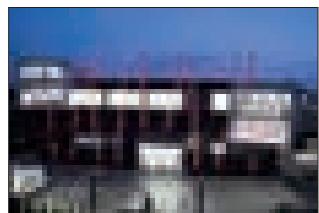
3 სართული – ოფისები, საკონფერენციო დარბაზი და მცირე სავარჯიშო დარბაზი დასაქმებულთათვის.

შენობა დასრულებულია ასევე უნიკალური დაზაინის ტერასით, რომელიც განთავსებულია სახურავზე და გარდა არაჩვეულებრივი ხედებისა, გამოიწევა ასევე გასაოცარი ეჭვექტების მქონე განათებით.

Forum By New Light

Premium class image showroom by New Light was opened on November 22, 2013 at 16:00 p.m. behind the central hall of New Light, located in Aghmashenebeli Alley.

The new showroom is different from other network shops of New Light by characteristics and service and is presented on Georgian market under different name Forum By New Light.

Forum by New Light is a unique project in the whole country by its architectural and technological features. It is a building with 3500 sq.m area, where only production of European producers (Italy, Austria, Germany, France, Belgium) is presented.

Unique architecture of the building is created as a result of a joint work of architects Merab Gujeiani, Zurab Mamotelashvili, Erekle Tsiklauri . The building has natural (forest, field, stony bank of the river) and landscape elements which makes it indeed a unique hall not only from architectural but also from ecological point of view.

The building consists of 4 floors:

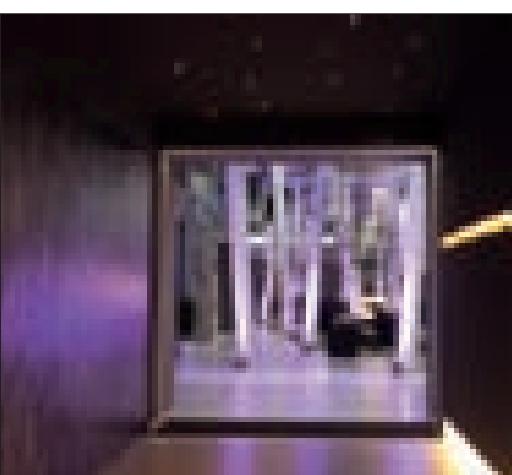
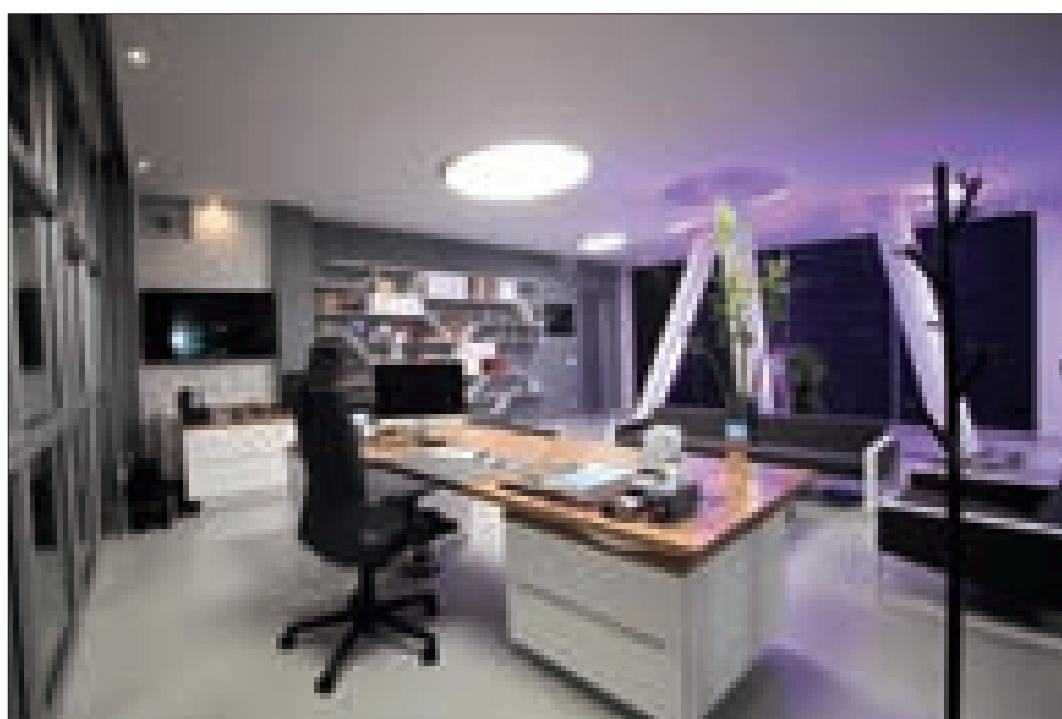
-1st floor – modernly designed storehouse, equipped in accordance with European standards and lightened by so far most economic and eco-logic LED lamps is located on 1000 sq.m area.

1st floor – shop in shop type saloon, located on 400 sq.m area and logistic platform, located on 600 sq.m.

Main floor – showroom spreaded on 1000 sq.m, presents lightning fittings, accessories and furniture of 11 giant brands (Philips, Artemide, DeltaLight, Prolicht, Kolarz, Linea Light, Fumagalli, Flos, Huelsta, Gautier, Freistil by Rolf-Benz, Koinor), pavilion of outdoor lightning, furniture and lamps, caffè for guests and a bridge, which connects New Light's central showroom to the new building.

3rd floor – offices, conference hall, and small gym for employees.

The building is accomplished by uniquely designed terrace, located on the roof and besides picturesque views is distinguished with spectacular lightning.

დამზადებულია საქართველოში

2013 წლის გაზაფხულზე „ახალმა ნათებაში“ დააწესა „სინათლის დღე“, რომელიც ყოველი წლის 25 მარტს აღინიშნება.

2014 წლის 21,22 და 23 მარტს „ახალი ნათებაშის“ ორგანიზებით „ფორუმში ასალი ნათებაშისგან“ გამართა ქართველი დაზაინერების მიერ შექმნილი ავეჯის, აქსესუარებისა და სანათების გამოფენა სახელწოდებით „დამზადებულია საქართველოში, Made in Georgia“.

„ფორუმში ახალი ნათებაშისგან“ შეიქმნა არა მხოლოდ როგორც სავაჭრო სივრცე, არამედ ადგილი, სადაც მოსული მომხმარებელი თუ უძ-

რალოდ დამთვალიერებელი ეზიარება თანამედროვე განათებისა და ავეჯის ესთეტიკას. ნახავს მსოფლიოს ნამყვანი ბრენდების მიერ წარმოებულ ავეჯს, სანათებს და აქსესუარებს, რომელზეც შუბონბდნენ ცნობლლ დიზაინერები და ოსტატები. ნახავს პროდუქციას, რომელიც ხელით იქმნება ევროპის სხვადასხვა ქალაქში და გამოიჩინევა დახვეწილი დიზაინითა და უმილესი ხარისხით.

სწორედ ამ მიზნებიდან გამომდინარე, კომპანია „ახალი ნათება“ პერიოდულად შესთავაზებს საინტერესო ღონისძიებებს საქართვე-

ლოს მოსახლეობას. პირველი ღონისძიება არის ნიჭიერი ქართველი დიზაინერების გაცნობა ფართო საზოგადოებისათვის, გამოფენის მეშვეობით.

გამოფენაში მონაწილეობდა 4 ახალგაზრდა ნიჭიერი ქართველი დიზაინერი და ერთო დიზაინერთა ჯგუფი, რომელებიც ქმნიან სანათი საშუალებებს, ავეჯსა და ინტერიერის აქსესუარებს საკუთარი დიზაინით უკვე არაერთი წელია. ბევრ მათგანს მონაწილეობა აქვს მიღებული საერთაშორისო გამოფენებშიც.

DESIGNBUREAU - სამ ახალგაზრდა ქალბატონს აერთიანებს, რომელნიც კრეატიულობითა და ორიგინალურობით ცდილობენ თანამედროვე ტენდენციების დანერგვას საქართველოში. ნია მგალობლიშვილი, ია ლიპარტელიანი და სოფიო შევარდნაძე კერძო პირებისა და კომერციული ორგანიზაციების პროექტებს საქართველოს მასშტაბით 2004 წლიდან ახორციელებს. გოგონებს მონაწილეობა აქვთ მიღებული არაერთ ქართულ თუ საერთაშორისო დაჯილდოებში, მათ შორის 2012 წლის 24 სექტემბერს, ლონდონში 2012 წლის უძრავი ქონების (PROPERTY AWARDS) ევროპული ჯილდო მიიღეს.

გელა ჩაჩუა – 26 წლის არქიტექტორია, ის მუშაობს როგორც შენობებზე ასევე ინტერიერის დიზაინზეც და აქვს შექმნილი არაერთი პროექტი. დღეს-დღეისობით არის ლექტორი საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის ფაკულტეტზე. სანათების დიზაინზე მუშაობა სულ რამდენიმე თვის წინ დაიწყო და დღისათვის აქვს 10-მდე შესრულებული ნამუშევარი.

გიგი გვალია – 29 წლის დიზაინერია, რომელსაც განათლება თბილისის სამხატვრო აკადემიასა და ბრიტანეთში London University of Arts-ში აქვს მიღებული. 2006 წლიდან მუშაობს ინტერიერის დიზაინზე ხოლო 2009 წლიდან არის საკუთარი დიზაინ სტუდიის „გიგი გვალია დიზაინ“-ის ხელმძღვანელი, რომლის ფარგლებშიც დამუშავდა და რეალიზდა არაერთი პროექტი თბილისის მასშტაბით. ამჟამად მუშაობს ნატურალური ხის, ტყავისა და ლითონის სანათებზე, რომელთა გატანას გეგმავს დიზაინის საერთაშორისო გამოფენებზე.

ანუკა თავართქმლაძე – 29 წლის, პროფესიით
არქიტექტორი – დიზაინერი. განათლება აქვს მი-
ლებული, როგორც თბილისის სამხატვრო აკადე-
მიაში, ასევე ფლორენციის დიზაინის საერთაშო-
რისო ინსტიტუტში. 2010 წლიდან მუშაობს არქი-
ტექტურულ კომპანია „მოსულიშვილი და პარტ-
ნიორები“-ში. სანათებისა და ავეჯის ნაწილების დი-
ზაინის კეთება დაიწყო 2013 წლიდან. მიღებული
აქვს მონაწილეობა „Olive Design“-ის და „concept
store“-ის გამოფენებში.

ია ქუთათელაძე – 26 წლის დიზაინერია, რომელიც ფლორენციაში ისტავლა ინტერიერისა და პროდუქტების დიზაინი. 2009 წლიდან ის საქართველოში მუშაობს და ქმნის ავეჯსა და სანათებს საკუთარი დიზაინით. მიღებული აქვს მონაწილეობა ისეთ გამოფენებში როგორებიცაა „სალონე სატელიტე“ მილანში. იას პროდუქცია 2013 წლის ოქტომბრიდან არის წარმოდგენილი ახალი ნათების საგამოფენო პავილიონში და საკმაოდ დიდი წარმატებით სარგებლობს.

ტანსაცმლის მოხმარების თავისებურებანი 90-იანი წლების თბილისში

ერთ – ერთ მეტნაკლებად მნიშვნელოვან პრობლემად და პერსპექტიულ თქმად თანამედროვე კულტუროლოგიაში ჩატარდა გამოცდილება იქცა, რომელსაც ყოველდღიურ ცხოვრებაში ვიძეონ.

ანთროპოლოგებმა დაამტკიცეს, რომ მოხმარების საგნები და მოდელები, რომლებიც

ცირკულირებენ გაერთიანებული საერთაშორისო არხებით, ასე უბრალოდ ვერ შეიჭრებიან "ძირულ" კულტურებში და სრულად ვერ შეცვლინ ყოველდღიურ ყოფას. უფრო მოსალოდნელია, რომ თვით მომზმარებელები მოერგებიან ახალ ტენდენციებს მოხმარების სფეროში, მათთვის ჩვეულებად ჟეფეული პრაქტიკის გათვალისწინებით. ამიტომ არის, რომ თანამედროვე მოხმარების კულტურა ყალიბდება ძველი და ახალი სტილებისა და საგნების თანარსებობის პირობებში.

საქართველო უკვე შეეჯახა სამომზმარებლო რევოლუციას. ახლა საკითხი დგას ასე: როგორ აისახება მიმდინარე მიკროცვლილებები მოხმარების კულტურაზე. ჩვენ თვალი მივადეენთ ამ პროცესს 90-იანი წლების ქართულ სინამდვილეში და შევეცადეთ ნარმოგვეჩინა ტანსაცმლის სტილების ტრანსფორმაციის თავისებურებანი. სტატიის კონტექსტში ჩვენი მიზანი იყო გვეჩენებინა, თუ როგორ შეიცვალა ქალაქური მოდა და რა დარჩა საბჭოური ქართველ მოქალაქეთა გარეგნულ იქრში. ვიზუალურ მონაცემაში შეგრივების პროცედურას იმუშავდა ვაზარმობრივი, რომ გვეჩენებინა, პირველ რიგში, ტანსაცმლის ტიპობრივი სტილების ის ვარიაციები, რისი დანახვაც შეიძლებოდა თბილისის ქუჩებში. დაკვირვების ობიექტებად გვევლინებიან ცალკეული პი-

როვნები, ადამიანთა ჯგუფები, მოვლენები, პროცესები და სხვა. ჩვენ თვალი მივადეებით მოდური ნიშნის ცვალებადობას და მასში ჩადებულ მნიშვნელობებს საზოგადოების საბჭოურიდან თანამედროვეობაში გადასვლის პროცესში. დავიწყეტერესდით, თუ როგორ ასახავს მოდური ნიშანი სოციალურ ცვლილებებს საქართველოში.

ვიზუალური დაკვირვებოს საფუძველზე (საოჯახო ფოტოები, ალბორები, ინტერნეტ-სივრცის მონაცემები და ა.შ.), ჩვენ გამოვყოფთ ქართული სამომზმარებლო კულტურის ტენდენციებს, რომელიც ტანსაცმლის სტილებში ცვლილებებს განსაზღვრავენ. ეს ტენდენციებია: ვესტერნიზაცია, გლობალიზაცია, ლოკალიზაცია, ტანსაცმლის სტილების სულ უფრო მნიშვნელოვანი ვიზუალური დიფერენციაცია.

საყოფაცხოვრებო მოხმარების საგნები ყოველთვის ატარებდნენ ნიშნობრივ შინაგანს. აქედან გამოდინარე, ისინი მიანიშნებდნენ იმ ადამიანების სოციოკულტურულ კუთხილებაზე, რომელიც ამ საგნებს იყენებდნენ. მაგალითად, რომაელის ტოგა ან გლეხის ჩრხა მიუთითებდნენ სოციალურ კუთვნილებაზე, მაგრამ, არა – ადამიანის ფსიქოლოგიურ მდგრამარეობაზე. ახლა ვითარება იცვლება: ბერეტის, კეპის, პანამის და ა. შ. კომბინაცია პიჯაკთან, სვიტრთან, ჩექებთან ან ე.ნ. ესპადრელები ტყავის ქურთუკთან და კოლგაოტებთან კომბინირებული, საშუალებას აძლევს ადამიანში გამოხატოს თავისი ინდივიდუალური შეგრძნებები და ემოციური დამოკიდებულება სინამდვილისადმი. კერძოდ, ჩვენ გვინდა ვთქვათ რომ 90-იანი წლების კოსტიუმის ესთეტიკა ცდილობს გადალახოს ყოველდღიურისა და ოფიციალურის და იფრისპირება: როცა ერთად უყრის თავს პირველის "ნებას" და "მეორეს" "სილამაზეს" და "სესიურებას". ანუ, თანადათან ყოველდღიური ყოფა და მისი ატრიბუტები თავის თავზე იღებენ ემოციური თვათგამოხატვის ფუნქციას, რაც დიდი ხნის მანძილზე საბჭოთა იდეოლოგიასა და მაღალი ხელოვნების მონოპოლიას წარმოადგენდა.

90-იანი წლების საქართველოში კოსტიუმის ვიზუალურ ენას აქვს აგრეთვე საკუთარი ნიშნების სისტემა, რომელიც თავისებური კოდების ჩადებული. ერთი ამ კოდთა შერის ტრადიციულია. მას ნარსულში აქვს ფესვები გადადგმული. ეს კოდი გულისხმობს საბჭოური კულტურის იმ ნაკვალევს (ნიშნები, მნიშვნელობები, რასტკიცები, სხვადასხვა სემიოტური კოდები), რომლითაც 90-იანი წლების საქართველოში ჯერ კადევ უხვად იყო გაჯერებული კულტურა. მეორე კოდი, თანამედროვე, რომელიც უახლოესი ტექნოლოგიებს გავლენით წარმოქმნება. პრეველში უხვად არის კომპიუტერი და სტერეოტიპები, ის ნება იცვლება. მეორე სწრაფად ეხმაურება ტექნოლოგიები, ხელოვნებაში, მეცნიერებასა და მიზანი მიმდინარე ცვლილებებს. შესაბამისად, 90-იანი წლების კოსტიუმი ერთგარ სოციოკონდიციას წარმოადგენს, რომელიც ინფორმაციას გადასცემს წარსულიდნ მომავლში. ასე, მაგალი-

ნინო გაბალიშვილი
სამთავრო აკადემიის ასოცირებული
პროფესიონალი

თად, ჩვენ მიგვაჩნია, რომ გავრცელებული ვესტერნიზაციისა და გლობალური ტენდენციების მიუხედავად, 90-იანი წლების საქართველოში მოდა არ ყოფილა მთლიანად ვესტერნიზებული. ტანსაცმელი კვლავაც ინარჩუნებს საბჭოთა წარსულის სემიოტიკურ "ბაგაჟს". შევეცდებით, არგუმენტებით გავამყაროთ ჩვენი მსჯელობა. 90-იანი წლების საქართველოში თვალშისაცემია საბჭოურად იყო ჩაცმული ადამიანი თუ არა საბჭოურად. "საბჭოურობა" კოსტიუმში მომენტალურად და შეუცდომლად იკითხებოდა. ეს სიტყვა ("საბჭოური") კოსტიუმთან მიმართებით 90-იან წლებში ერთმნიშვნელოვნად ნეგატიურ ელფერს ატარებდა (სევე, როგორც სიტყვა "საბჭოთა" პოლიტიკურ თუ ნებისმიერ სხვა კონტექსტში). ჩაცმულია საბჭოურად ან არა საბჭოურად – ეს იყო პრინციპი, რომლითაც განასხვავებდნენ ჩაცმულობას. ეს მიუღებლობა ტანსაცმლის დახასიათებისას "საბჭოური" ჩატვირთდას მიმართ მეტნაკლებად დღძმდე არის შემორჩენილი.

ჩვენ შეგვიძლია ვამტკიცოთ, რომ 90-იანი წლების საქართველოში გაფორმდა სპეციფიკური პოსტსაბჭოური ჩაცმის გარდამავალი კულტურა. მკვლევარები ჩაცმის ამ კულტურას "პიპრიდულს" უწოდებენ. ამგვარი ჩაცმის კულტურის წარმომადგენლებს ხშირად შეხვდებოდით თბილისას ქუჩებში. ისინი საგამოფენო ნიმუშად გამოდგებოდნენ იმის საილუსტრაციოდ, თუ როგორ არის თავმოყრილი ერთად სრულიად შეუსაბამო ნივთები: მაგალითად, ძველმოდური ორბორტიანი მორუზო-მომზანო ფერის ლაბადა, წვრილცხვირიანი ტყავის ოეთრი ჩექმება და პოლუეთილების პაკეტი ქალბატონის ჩათის ნაცვლად და ა.შ.

რ. ბარტის დეფინიციებს თუ მოვიშველიებთ, აქ საუბარია განხეთქილების შესახებ ტანსაცმლის ენასა და "ერთი ჩასმული მოდური საგნის" ძალაუფლებას შორის. ზემოთ აღნერილ შემთხვევაში ამგვარი საგნის როლში, ალბად, თეთრი ჩექმება უნდა ვივარაუდოთ.

90-იანი წლების ჩაცმის კულტურისათვის დამახასიათებელი ამგვარი უცნაური მიქსის მიზეზად, ჩვენი აზრით, შეიძლება ჩაითვალოს დეფიციტი. დეფიციტმა საგრძნობლად შეზღუდა ტანსაცმლის გამოხატვის შესაძლებლობები და გზა გაუსწა თურქული იაფფასიანი საქონლის ინტენ-

სიურ შემოწინებას. თბილისელი ქალები იმ პერიოდის ფოტოსურათებზე ტყუპებივით გამოიყურებიან. ეს გამოწვეული იყო მრავალფეროვანი სტილური მიმართულებების არარსებობით. იცვამდნენ იმას, რასაც თითო-ორილა კომერციული მაღაზია სთავაზობდა აზიური წარმომავლობის იაფფისიანი და უგემოვნო საქონლის სახით. შექმნილ ვითარებას აგრეთვე ხელი შეუწყო ტანსაცმლის გამოყენების ახალი წესების გაჩენამ, რომელებსაც უცხოური ჟურნალები და კატალოგები გვთავაზობდნენ. ამის პარალელურად, რაც მთავარია, მიმდინარეობდა ძველი ნორმების შესუსტება და უარის თქმა ჩვეულად მიჩნეულ ტანსაცმლის გამოყენებაზე. და ბოლოს, მიგვაჩინა, რომ, ამდაგვარი მიქსის კველაზე მნიშვნელოვანი მიზეზი შეიძლება ინდივიდუალურობისაკენ მისწრაფებაც იყო. ქართველებმა, როგორც კი გათავისუფლდნენ ნების შემოჭავი განწინესებას, წესდებებისა და კანონებისაგან და ტანსაცმლით საკუთარი თავის გამოვლენის საშუალება მიეცათ, თავისუფლად ამოისუნთქეს.

90-იანი წლების საქართველოში ჩატის კულტურის თავისებურებები შეინიშნება, არა მხოლოდ საგნების, ფასონისა და სტილის შერჩევაში, არამედ ფერების შეხამებაშიც. გავისწონთ, რომ საბჭოთა მოდისათვეს

ნევლობის შეუმწნეველ" კატეგორიას მიაკუთვნებდნენ. მისთვის დამახასითებელია გამომხატველობას მოკლებული, უფერული, საყიდელეო საგნები, ნეიტრალური (რუხი, ნახევრადქრომატული, შავი, თეთრი) ფერები, რაიმე გამორჩეული დეტალის უარყოფა. ეს თვისება მეტანაკლებად ვრცელდება მთელ საბჭოურ პერიოდზე. ნიშანდობლივია, რომ, 90-იან წლებშიც, ქართველი ქალის ტანსაცმელში არ არის ნათელი ფერები. აღმას არსებობს საფუძველი ვიფარით, რომ ეს საბჭოთა მენტალიტეტიდან შემორჩენილი ელემენტია. მაგრამ, ჩვენი ვარაუდით, პირქში, მუქი ტონების სიჭარე ქართველი ქალების იმდროინდელ ტანსაცმელში, შესაძლოა, 90-იანი წლების დასაწყისის დრამატული მოვლენებით იყო გამოწვეული.

ამ პერიოდის ფოტოსურათების დათვალიერება გვაძლევს უფლებას აღვნიშნოთ, აგრეთვე, საბჭოთა ტანსაცმლის ის თავისებურება, რასაც დღევანდელი მეცნიერების პერმეტულობას უწოდებენ. ტანსაცმელი ბოლომდე სრულიად დასურული უნდა ყოფილიყო. ამდენად, ჩვენს მიერ შერჩეული ვიზუალური მასალის საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ, მიუხედავად იმისა, რომ ტანსაცმელში ნათლადაა გამოკვეთილი ვესტერნიზაცია და სხვა გლობალური ტენდენციები, 90-იანი წლების ტანსაცმელი საზოგადოების დიდ ნაწილში ჯერ-ჯერობით მოიცავს საბჭოთა წარსულის სემიოტიკურ მნიშვნელობას. ვფიქრობთ, რომ, ზოგადად, ამ პერიოდის ტანსაცმელი – ეპლეტიკური სტილის ნიმუშია, როცა საბჭოთა გამორჩეულობა ტანსაცმლის დიზაინის თანამედროვე ტენდენციებს ემუზობლება და ამით სტილის "პიბრიდულობის" დემონსტრირებას ახდენს.

ამ სტატიაში წარმოდგენილი ტანსაცმლის მოხმარების სტილისა და ხასიათის ასახვა როგორც ყოველდღიურობის კულტურის ერთერთი ფერმენტია – არის პირველი ცდა ქროულ ჰუმანიტარულ ცოდნაში და, უთუოდ, შემოდგომ განვითარებას მოითხოვს.

ბლში ფერების შერჩევის პრინციპი – ძირითადი სტილისტური პარამეტრი იყო. სხვა პარამეტრებს – ფაქტურას, ფასონს, საგნების უანრობრივ შესაბამისობას – მნიშვნელოვნად არ მიიჩნევდნენ. ფერების შერჩევა მაშინ მჭიდროდ უკავშირდებოდა ტანსაცმლის სტილის საბჭოურ თვისებას – გამოურჩევლობას. მკვლევარები ტანსაცმლის ამგვარ სტილს "შეუმჩ-

Specifics of Dress Styles in Tbilisi of the 1990's

NINO MGALOBISHVILI, ASSOCIATE PROFESSOR AT TBILISI STATE ACADEMY OF ARTS

Dressing experience which we accumulate in everyday life is one of the most important and challenging issues in modern cultural studies. Anthropologists proved that commodities and models circulating via commonly accessible international channels cannot spread at the grassroots level all at once. It is more likely that consumers adapt to new trends slowly, based on habitual practices. This is why modern consumer culture develops from co-existence of old and new styles and objects.

Georgia already passed through the consumer revolution stage. Now the question is how exactly the social changes influence the consumer culture. We followed this process by studying the Georgian life in the 1990's and by trying to trace transformation of dress styles. This article aims to report how the urban fashion changed and how the Soviet background reflected on the Georgians' appearance.

Based on visual observation (family photos, albums, internet data, etc.) we can single out the following tendencies of consumer culture, which caused changes in local dress styles: westernization, globalization, increasing importance of visual differentiation.

Clothes have always had some distinguishing features. Consequently, they reveal socio-cultural identity of people wearing them with increasing precision. E.g. a Roman toga or a peasant's robe could place the person socially. Now the situation is even more complicated: different combinations of clothing articles enable us to express our feelings and emotional attitude toward the reality. To tie this to our subject, the dress aesthetics of the 1990's tried to reconcile the routine and the formal by bringing together the casualness of the former and comeliness and propriety of the latter; i.e. daily routine and its attributes took on the function of emotional self-expression, which until then represented the monopoly of Soviet ideology and high art.

In Georgia of the 1990's visual language of dress has its own system of attributes and characteristic features. On the one hand, it is traditional, rooted in the past, influenced by soviet culture which was still very much alive in Georgia of the 1990's. On the other hand, it is modern, originating from the influence of advanced technologies. The former is abundant in clichés and stereotypes and tends to resist changes. The latter quickly responds to updates in technology, art, science and fashion. In other words, dress style in the 1990's represents a peculiar social code transmitting information from the past into the future.

One could argue that in the 1990's there formed a peculiar post-Soviet dress culture in Georgia. Samples of this culture, abundant in Tbilisi streets, could be described as attempts to combine totally incompatible articles. Such strange mixtures characteristic of the 1990's dress culture can probably be explained by supply shortcomings, which strictly limited expressivity of clothes and enabled intensive inflow of cheap Turkish commodities. Tbilessian women look like twins in photos of that period - obviously because there was no diversity of stylistic trends. People mostly wore cheap and tasteless Asian goods and studied foreign magazines and catalogues for any kind of style guidance. Parallel to this, old standards lost their significance and people tended to give up dress styles that were regarded as habitual before. And finally, we believe that the driving force behind all this was the urge to look unique.

In Georgia of the 1990's specificity of dress styles showed not only in selection of clothing articles, designs and trends, but also in matching of colors. We should remember that in Soviet fashion color matching was the major stylistic parameter. Other parameters - textures,

designs, stylistic integrity, were not regarded as important. Selection or matching of colors was closely connected with the fundamental principle of Soviet-style clothing - unostentatious humbleness. Its characteristic features are expressionless, colorless, casual clothing, neutral colors (grey, semi-chromatic, black, white), the lack of contrasting details or accessories. This tendency can be observed with more or less intensity during the whole Soviet period. In the 1990's Georgian women still tended to underestimate bright colors. This element is probably a leftover of the Soviet mentality. On the other hand, prevalence of dark colors in clothing of Georgian women in the 1990's can be explained by the dramatic events marking the beginning of that decade.

Looking at photos describing that period, we can also note the specific feature of Soviet clothing, which present-day researchers describe as hermetic: the clothes should be as closed and unrevealing as possible.

Consequently, the visual material we have collected enables us to conclude that though dress styles of that period show clear signs of westernization and other global tendencies, clothing of the greater part of the local population in the 1990's still retained specific features of the Soviet era. In our opinion, the style of clothing in that period can be described as eclectic as it merged modern trends with Soviet humbleness and thus demonstrated its hybrid nature.

სოთბის სააუქციონო სახლის უოველწლიური გამოფენა "გზაჯვარედინზე"

უკვე 2 წელია საქართველო მონაწილეობს ღონისძინობის სოთბის სააუქციონო სახლის ყოველწლიურ გამოფენებზე „გზაჯვარედინზე“. ეს არის სოთბის ახალი რეგიონალური პროექტი, რომელიც შარშან მოიცვდა კავკასიისა და შუა აზიის ქვეყნებს, წელს კი წარმოადგენდა თანამედროვე ხელოვნებას სტამბულიდან ქაბულა-

მდე. ბაია გალერეამ სოთბის გამოფენაზე წარმოადგინა გალერეის მხატვრები: ირაკლი ფარჯაინი (2013, 2014), მერაბ აბრამიშვილი (2013 – 2014), კოტე სულაბერიძე (2013), ვახო ბულაძე (2014). ამავე პროექტის ფარგლებში, 2013 წლის ნოემბერში სოთბიმ წარმოადგინა ახალი აუქციონი, სახელწოდებით „თანამედროვე ალ-

მოსავლეთი“, რომელშიაც მონაწილეობდა მერაბ აბრამიშვილის ნამუშევარი „პიანინო“.

სოთბის პროექტი ითვალისწინებს საერთაშორისო ხელოვნების სივრცეში ასალი რეგიონის შემოყვანას. ამ გამოფენების შედეგად საქართველო მსოფლიო ხელოვნების ბაზრის მონაწილე ხდება.

VAKHO BUGADZE-DERBY 91- ACRYLIC ON SILK,
230x140cm. 2013

IRAKLI PARJANI
- METAPHYSICAL LANDSCAPE
- OIL ON CANVAS,
158x230cm. 1989

Sotheby's Auction House annual exhibitions "At the Crossroads"

It has been 2 years since Georgia is participating in London Sotheby's Auction House annual exhibitions "At the Crossroads".

This is Sotheby's new regional project, which covered the Caucasus and Central Asia last year, while this year it represented contemporary art from Istanbul

to Kabul.

At this exhibition Baia Gallery presented three painters: Irakli Parjani (2013, 2014), Merab Abramishvili (2013, 2014), Kote Sulaberidze (2013) and Vakho Bugadze (2014),

Within the framework of this project, in November,

2013, Sotheby's held a new auction titled "Contemporary East", at which Merab Abramishvili's work of art "Piano" was presented.

Sotheby's project envisages the introduction of a new international arts space. Through participating in this exhibition Georgia will able to enter the World Art Market.

MERAB ABRAMISHVILI -PARADISE- TEMPERA ON PLYWOOD, 122x244cm. 1993

სტუდენტობიდან პროფესიონალამდე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში საინჟინრო ფაკულტეტის, არქიტექტურის პროგრამა 2005 წელს ჩატარებული იქნა. ამჟამდღარებული 80 სტუდენტი სწავლობს. საინჟინრო ფაკულტეტის, არქიტექტურის პროგრამის ხელმძღვანელია ია კუპატაძე.

არქიტექტურის პროგრამა სტუდენტს სთავაზონორ საფეხურს: საბაკალავროს (4 წელი) და მაგისტრატურას (2 წელი).

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საინჟინრო ფაკულტეტის არქიტექტურის პროგრამის მიზნია გაზარდოს არქიტექტორურის ახალი თაობა, რომელმც შექმნება გამოყენებას, ურთიერთობის მშენებას სხვა მომიჯვნავე პროცესის ინიციატივას.

არქიტექტურის პროგრამის ფარგლებში განხორცილებლი სამუშაოები:

2012 წლის ზაფულში, არქიტექტურის პროგრამის ბაკალავრიატის მეორე კურსის სტუდენტებმა მიიღეს პირველი ადგილი კავშირი „ენერგოეფექტურის“ ცურჭირი საქართველოს“-ს, ბუსაქართველობასა და მისი პარტნიორების ნავთობისა და გაზის საქმიანობიში - დაფინანსებული პროგრამას, „განახლებული ენერგიისა და ენერგოეფექტური პროექტებ-

ის განსირცილება“ - ფარგლებში ჩატარებულ სტუდენტურ კონკურსში მონაწილეობას იღებდნენ ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის, თბილისის სამხატვრო აკადემიის სტუდენტები (შავაისტრიბი და ბაკალავრები). ჟურნალის წევრებმა ერთხმად მიანიჭეს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საინჟინრო ფაკულტეტის, არქიტექტურის პროგრამის სტუდენტებს სუვერენი პროექტის სტატუსი, რადგან გათვალისწინებული იყო ყველა ის წინაპირობა, რაც კონკურსის ორგანიზატორებს ჰქინიდათ მითხოვინილი.

2012 წლის, აგვისტოს თვეში დაფინანსდა პროექტი IREX-ის მიერ.

შეიძლოა არქიტექტურის პროგრამის სტუდენტებისათვის საკონსულტაციო ცენტრი - Career Advising Centre. 20 სტუდენტის გარანტია ამ ცენტრში ტრენინგი. ტრენინგის ან არმოების საინიციატივის ფაკულტეტის, არქიტექტურის პროგრამის ორი სტუდენტი, აგრეთვე ფაკულტეტის თანამშრომლები. ამ ცენტრის შექმნაში დაგენერირდა IREX-ის მიერ მიმოჭებული გრანტი (ია კუპატაძე - საპილოო გრანტი - 1 ეტაპი).

დავით ნიკოლაიშვილი სტუდენტებთან ერთად

შეიძლო და დაისტუქდა არქიტექტურის პროგრამის პირველი და მეორე კურსის სტუდენტების საუკეთესო ნატუშევრების კრებული. ეს კრებული დაურიგდა 20 არსებულ არქიტექტურულ სახელმწინო; მოხდა არქიტექტურის პროგრამის პრეზენტაცია ამ კომპანიებში; (IREX ის მიერ დაფინანსებული პროექტი 1 ეტაპი).

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საინჟინრო ფაკულტეტის არქიტექტურის პროგრამის სტუდენტებს სუვერენი პროექტის სტატუსი, რადგან გათვალისწინებული იყო ყველა ის წინაპირობა, რაც კონკურსის ორგანიზატორებს ჰქინიდათ მითხოვინილი.

2012 წლის იქტიმბერში მოწვეული გახლდათ კონკურსის სტატიტის, არქიტექტურის პროგრამის პროფესიონალური შევრცი. იგი გახლავთ Cleveland Urban Design Collaborative ხელმძღვანელი; ქალაქთონის ტერი შვარცმანის ინტენსური სალექციო კურსი მესამე კურსელთა თვეს - ქალაქ-გეგმარების მიმართულებით. აგრეთვე სტუდენტებთან ერთად მან მიუშვა ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ტერიტორიის რეკონსტრუქციის პროექტზე - ქალაქ-გეგმარებითი თვალსაზრისით. კურ-

გიორგი ყიზიძე

თორინი სამხარავი

სადელო ლობარენი

სი განკუთვნილი იყო მე-3 კურსის სტუდენტებისა-
თვის.

ჩატარდა შეხვედრა ცნობილ გერმანულ არქი-
ტეტერულ სახელმწიფოს - Ortner&Orther Baukunst.
ამ პრეზენტაციის შემდეგ დაიგეგმა მუშაობა ადმი-
ნისტრაციული ნაწილის მინისრიგებაში, 2013 წლის
განაცხულს 6 სუკეთის სტუდენტი გაამგზავრა სა-
ეთაშორის ვორკშოფზე, რომელსაც ატარებდა
Potsdam School of Architecture; ვორკშოფს გაუძლვა
Orther&Orther Baukunst ჯგუფის წევრი, არქიტეტო-
რი მარკუს პერელი. ილიას სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტის, საინჟინრო ფაკულტეტმა დააფინანსა 2 სა-
უკუფოს სტუდენტის მგზავრობა. იქ ყოვნას კი
სრულად უზრუნველყოფა გერმანული მხარე. საუ-
კუფოს სტუდენტის გამოვლენა მოხდა წინასარი კო-
ნკურსის საშუალებით.

2012-2013 - სტუდენტებმა შეიმუშავეს ილიას სა-
ხელმწიფო უნივერსიტეტის ბაკარტიაში არსებული
ბაზის რეკანსტრუციის პროექტი.

2012-2013 წლის განმავლობაში მოეწყო ხუთი
კლაუსურა, საქართველოში არსებული კომპანიების
მონაცილების დამარცხებით.

2013 წელს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტე-
ტის, საინჟინრო ფაკულტეტის მიერ შედგა სტუდე-
ნტური კონკურსი. მინანდებობა მიიღო ყველა და-
ინტერესულმა სტუდენტმა საქართველოს მასშტა-
ბით;

2012, 2013 წელს ფაკულტეტებმ მონაცილება მო-
ილი სამცირეო პიკნიკი რომელიც სახელ-
მწიფო უნივერსიტეტის მიერ არის ორგანიზებული;

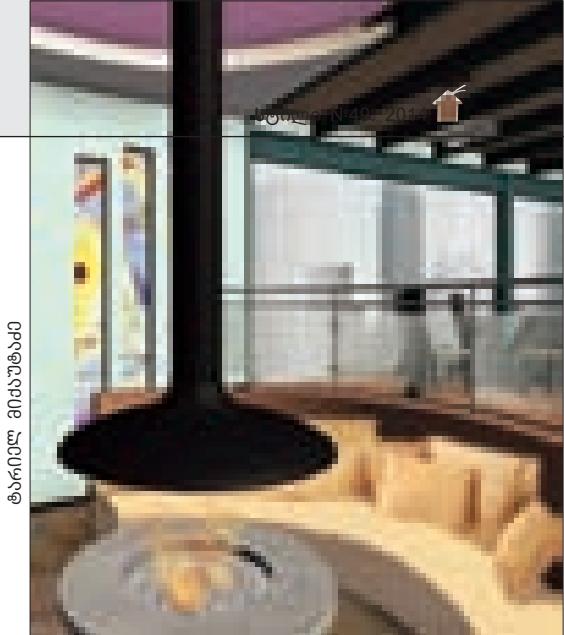
ამჟამად შევიცრის განვითარებისა და თანა-
შრომლობის სააგენტოსთან ერთად სტუდენტი მუ-
შაობენ ორ საკონკურსო პროექტზე:

მედგრად სოციალური საცხოვრისი ურბანულ
გარემოში, ქალაქ ბათუმისათვის;

ქ. ბათუმის ნმ. ევატერინეს სახელმწიფო სათნი-
ების სავანე „ურზე“ 140 ბინადარზე.

დაგეგმილია: საერთაშორისო პროექტებში ჩარ-
თვა, ურთიერთთანამშრომლობა ევროპულ ან ამერი-
კულ უნივერსიტეტებთან; პროფესიონალების მაქსი-

გურამ მამისაშვილი

ტანილ მასაზომარებელი

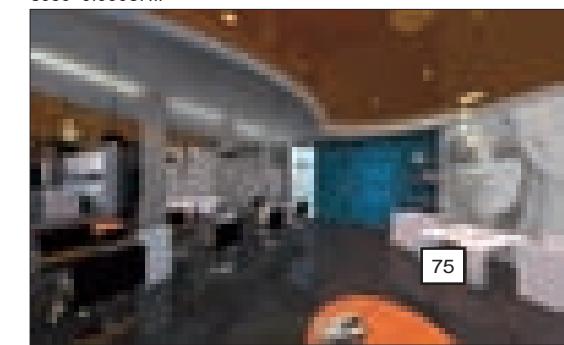
სულინ მასაზომარებელი

მასაზომარებელი

ჩანა თაპაპრი

მალურად ჩართვა სასწავლო პროცესში; პრეზენტა-
ციების ან სახელმწიფო არსებული პროექტების გა-
რევა; გასვლითი ლონისძიებები; სტაუირების პრო-
გრამას განვითარება.

წელს უნივერსიტეტის საინჟინრო ფაკულტე-
ტის არქიტეტურის პროგრამას დაემატა საგანი
ინტერიერის დიზაინისაგნის შედაგობი გახლავთ
არქიტეტური დავით ნიკოლაშვილი. ამ ახალ სა-
განში შეისწავლება ინტერიერის პროექტირებისა-
ს მასში, განათების, მასალის ფერისა და ფაქტუ-
რის, ფიქტურული ვიზუალური კომუნიკაციების,
„მასა-შექ-ჩრდილი და გამჭვირვალობის“, პა-
რმონია ინტერიერში, კონსტრუქციების, კომპანუ-
ტერული პროგრამების და სხვა მიმართულებები,
დამუშავებული თვისისპრივად თანამედროვე, ოც-
დაექითე საუკუნის, ახალი ტექნოლოგიური მიღ-
წევის გათვალისწინებით. საგნის სწავლების თე-
მატიკა შექმაბმება თანამედროვე, ოცდამეტრიუ სა-
უკუნის მოთხოვნება.

შედეგები, პედაგოგის ძალისხმევის, საგნის აქ-
ტუალობის და სტუდენტებისგან საგნისადმი დიდი
ინტერიერის გამომდინარე, მეტად საიმედოა. შეი-
ქმნი სისტემის პრეზეტები და ფაკულტეტზე ახ-
ალი საგნის დაფუძნებიდან ერთი წლის თავის ძალ-
შინიშავად გადაწყდა ნამუშევრების საჭაროდ გა-
მოიფენ.

2014 წლის 27 აპრილს, თბილისში, გალერეა-
ში ART AVENUE გაისხა ილიას სახელმწიფო უნ-
ივერსიტეტის საინჟინრო ფაკულტეტის არქიტექ-
ტურის პროგრამის მე-4 კურსის ინტერიერის დი-
ზაინის გამოფენა. გამოფენაზე წარმოგენერილი იქ-
ნა სტუდენტების: ქანა თაბაგარის, თამარ ტესოვა-
ას, თინათინ ფეიქრაშილის, თორნიკე სამხარაძის,
სანდრო ლობუაძის, ტარელ მიქაელაშვილის, ნიკა ქო-
ველის, გურამ მამისაშვილის და სულხან ტაბატა-
ძის პროექტები, რომლებიც, სტუდენტებმა დავით
ნიკოლაშვილის ხელმძღვანელობით შექმნეს. გამო-
ფენა საზოგადოების ფართო ინტერესის გამოიწ-
ვია. კუსარვებით ახალგაზრდებს კვლავ წარმატე-
ბებს მომავალში.

თინათინ ფეიქრაში

პროფესიონალური კალეიდოსკოპი

ეს პატარა, მცუდრო სახლი - Art-Cafe HOME - ძველი თბილისის ერთ-ერთ უმშვენიერეს უბნში - ბეოლემის ქუჩაზე მდებარეობს. მისი ინტერიერი მხატვრულად, სახლის მფლობელისა და ორტ-კაფეს დამფუძნებელის გიორგი კეკელიძისა და მისი მეგობრების დაბარებით შეიქმნა; ინტერიერის დიზაინზე მუშაობდნენ მხატვარი, თეო ბარამიძე და თიკა ბულბულაშვილი (Slow Pulse Group) და დიზაინერი გივი გვალია, რომელმაც ხელით შექმნა განათების ექსკლუზიური დიზაინი.

ინტერიერში, თემატიკური სცენარით შინაარსობრივად ღრმა და შთამბეჭდავი კომპოზიციებია წარმოქმნილი, სადაც შედა კიბით გაერთიანებულ საინტერესო სივრცის მთლიანობას მოღულური ელემენტების ერთობლიობა ქმნის. აյ დროის ვიზუალური სტილის-ტყისა და კულტურულ-მხატვრული ენის ელემენტებია შეტანილი - დეკორაციები „პატარა ეპოქებია“. თეოთმყოფადობის ატმოსფეროს სხვადასხვა საინტერესო საგანი, აქსესუარი და წყნარ ტონალობათა არეალი განსაზღვრავს. ყოველივეს თავისი ალაი აქვს მიჩნილი და ზუსტად მში ჩნდება პირველ პლანზე, როცა მნახევლი მოისურვება. შედინარ ამ სამყაროში, სურვილისამებრ ირჩევ მის რომელიმე მონაკვეთს და ებმები თამაში, სადაც სიტუაციაზე დაკვირვებელიც ხარ და მისი ერთ-ერთი მონაცილეც.

Art-Cafe HOME-ს თვითმყოფადი მოცულობა ორიგინალური ფასადით გამოირჩევა, რომლის ერთ-ერთი კარიდან გიორგი კეკელიძისა და მისი მეგობრის ალექსი ფორჩხიძის ბარში - Laboratorium 13 ("Lab 13") -ში ხვდება. ამ უმცურვლეს და ძალიან „ტფილ“ გარემოში ყურადღებას იპყრობს ლუკა ელოშვილის სტრინგ-

არტი. Lab 13-ის დიზაინში გათვლილია ყოველი თითქოს შემთხვევითი დეტალი და ნიუანსი. ფორმით, ფერით და ინფორმაციით დატვირთული დეკორაციები ჰარმონიულია სივრცით გადაწყვეტისთან, რომელიც არქიტექტურული, მხატვრული ავანგარდისა და ინტელექტუალურობის აურითაა გაყდენთილი.

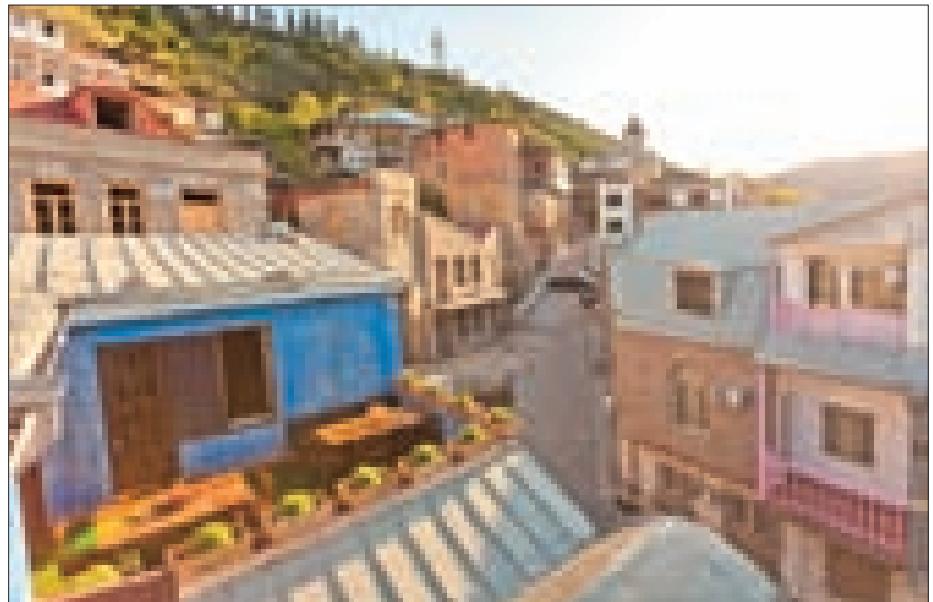
ძალიან მაღალი Art-Cafe HOME-ს (სარდაფის დონეზე) შეემატება Grand Zero - პატარა კლუბი, რომლის ინტერიერი გიორგი კეკელიძის, თეო ბარამიძის, თამუნა წახნაკას (TAm Onz) დიზაინით იქმნება.

ასევე, ძალიან მაღალი Art-Cafe HOME-ის სა-

ხურავზე მოეწყობა ღია ტერასა - კიდევ ერთი არაჩვეულებრივი, ძველი თბილისის ხედებით, თავბრულდაშვევი ადგილი.

ეს, რასავირველია, პროფესიონალური კალეიდოსკოპია, მაგრამ ახლებურად, ვირტუოზულად გამოიყურება და უკვე არსებულთან თავისი არამსგავსით, არტ-ურნანების წარმოსახვას იპყრობს. Art-Cafe HOME-ის დიზაინი - ავანგარდისტული ეკლექტიკა, რომელიც მეტად საინტერესო ინტერიერში საფეხურით წარმოუდგენილი „მღლვარი“ იმიჯების მოდელირების საშუალებას იძლევა.

ფოთო - ნიკა ფანაშვილი

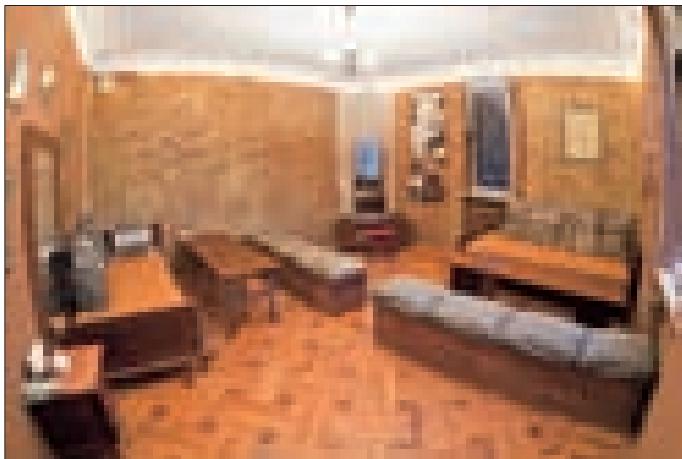

Бюллетен №49, 2014

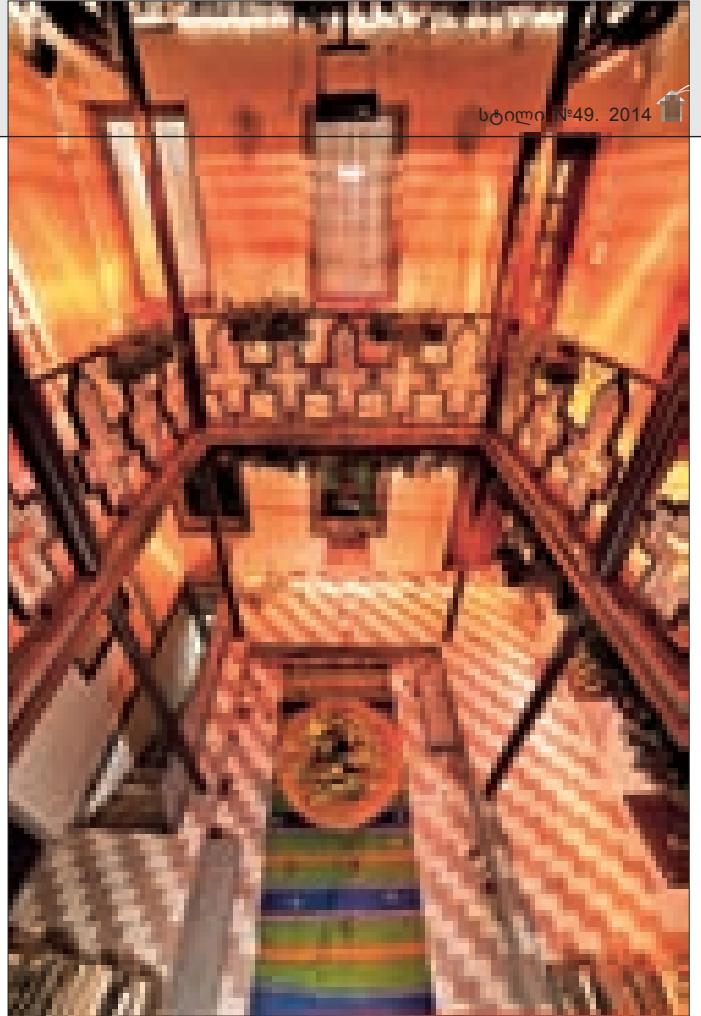

Professional Kaleidoscope

Interior of this little cozy house - Art-Cafe HOME - located in Betlemi street, in one of the most spectacular districts of Old Tbilisi, was designed by art-café? founder and house owner Giorgi Kekelidze and his friends, artists Teo Baramidze and Tika Bulbulashvili (Slow Pulse Group) and designer Givi Gvalia, who created exclusive light fixtures for this project.

The interior consists of deep and impressive compositions united under a thematic scenario. In the space integrated by an internal staircase, modular elements single out segments with visual stylistics and cultural signs representing different historical periods. Micro-environment in each of them is highlighted by relevant objects, accessories and colors. Visitors are enabled to select any part of this imaginary past and engage in role-playing, offered by interior designers.

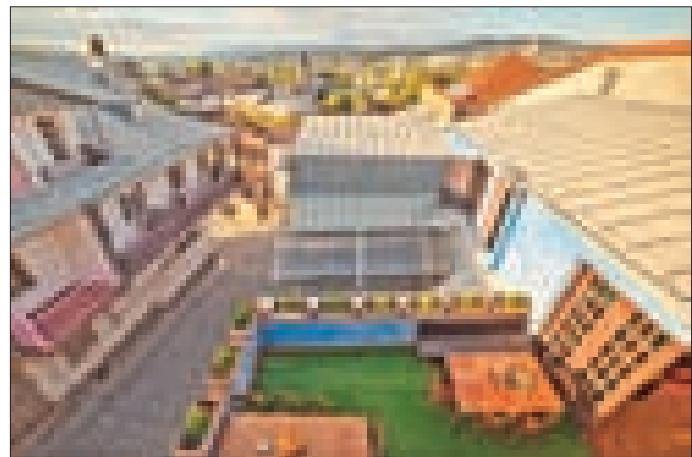
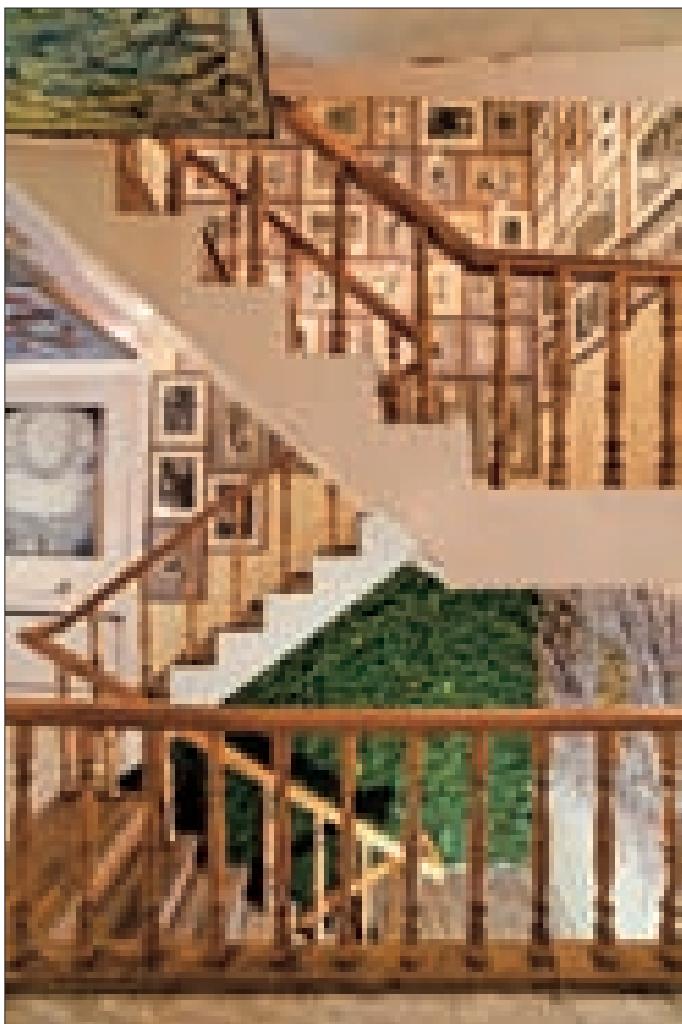

Art-Café? HOME has an unusual facade, which opens one of its doors into Giorgi Kekelidze's and his friend's Alex Porchkhidze's bar Laboratorium 13 (Lab 13). This cozy and comfortable place will surprise you with a display of Luka Eloshvili's string art. In the interior of Lab 13 all seemingly occasional details are carefully considered. Form, color and information-filled decorations harmonize with the general design concept, which is saturated with the aura of architectural and artistic underground and intellectualism.

The basement floor of Art-Café? HOME is going to open a small club Grand Zero with interior design developed by Giorgi Kekelidze, Teo Baramidze and Tamuna Tsakhnakia (Tam Oonz). The roof of Art-Café? HOME is being transformed into a terrace offering fascinating vistas of old Tbilisi.

This professional kaleidoscope looks surprisingly innovative and ingenious, spurring the imagination of art gourmands with its difference from all they know and are used to. The point is that Giorgi Kekelidze's design represents underground eclectics, which enables him to create unthinkable, exciting images in an unusual interior.

PHOTO BY NIKA PANIASHVILI

იდეიდან - კონკრეტულ მატერიალები

თბილისში მცხოვრის ქუჩაზე მდებარე საცხოვრებელი სახლის ინტერიერის (160კვ.მ) ავტორები, არქიტექტორები - მაია მესხი და ირაკლი ჩხუბანიშვილი არიან.

საცხოვრებელი სივრცის თანამედროვე გარემო გამომსატველობით გამოირჩევა და არაორდინალურად ტრანსფორმირდება რეალობაში. მთლიანი სივრცე შესაბამის კომფო-

რტულ ზონებადაა დაყოფილი - საერთო ოთახი, სამზრეულო, მუსუდრო ულამაზესი საძინებლები...

სივრცის დახვეწილი არქიტექტონიკა, ლამაზი ფურნიტურითა და ფრიგმენტებით შექმნილი ცალკეული მონაკვეთი განსაკუთრებულად მომხიბლელია. აქ, ყოველივე მრავალმხრივია და იდეიდან - მოაზრობულ, კონკრეტ-

ულ მატერიალადაა გარდაქმნილი. დეტალები, დიზაინში მთლიანობის გამომხატველობითი ხასიათის განმსაზღვრეული ხდება. საინტერესო მოცულობითი პარიერებით შექმნილი მსუბუქი ფერითი გამა დეკორატიული აქსესუარების, ფურნიტურის წყნარი ტონებითაა აქცენტირებული. აქ განტვირთვისთვის მშვიდი გარემოა შექმნილი.

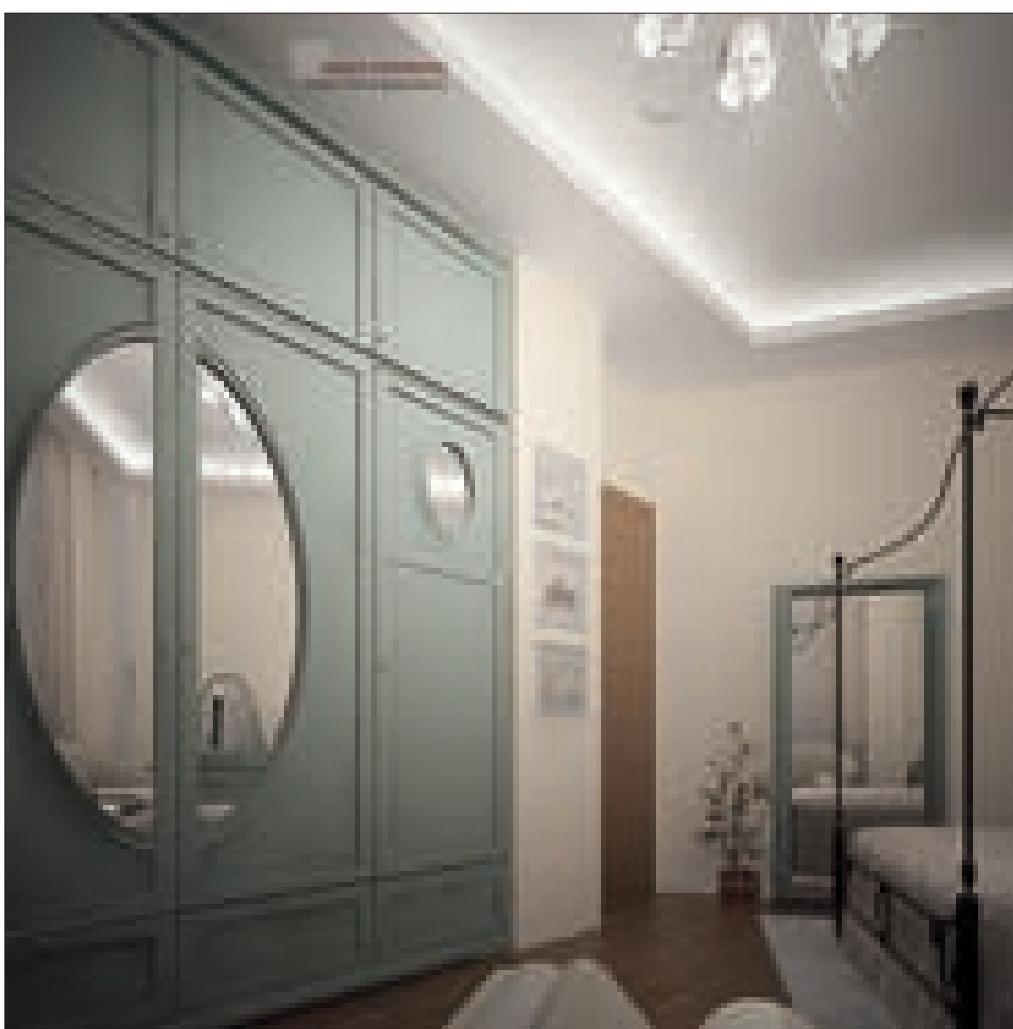

From idea to specific materia

Interior of this residential (on Mtskheta street in Tbilisi) has been designed by Maia Meskhi and Irakli Chkhubianishvili.

Space of the Residential boasts a special, modern and exclusive atmosphere, transforming the reality in a unique way. The interior is divided into several functional zones. Refined architectonics, fashionable furniture, subtle design touches and tasteful matching of white background with subdued color accents make this interior expressive, charming and diverse in spite of its functionality.

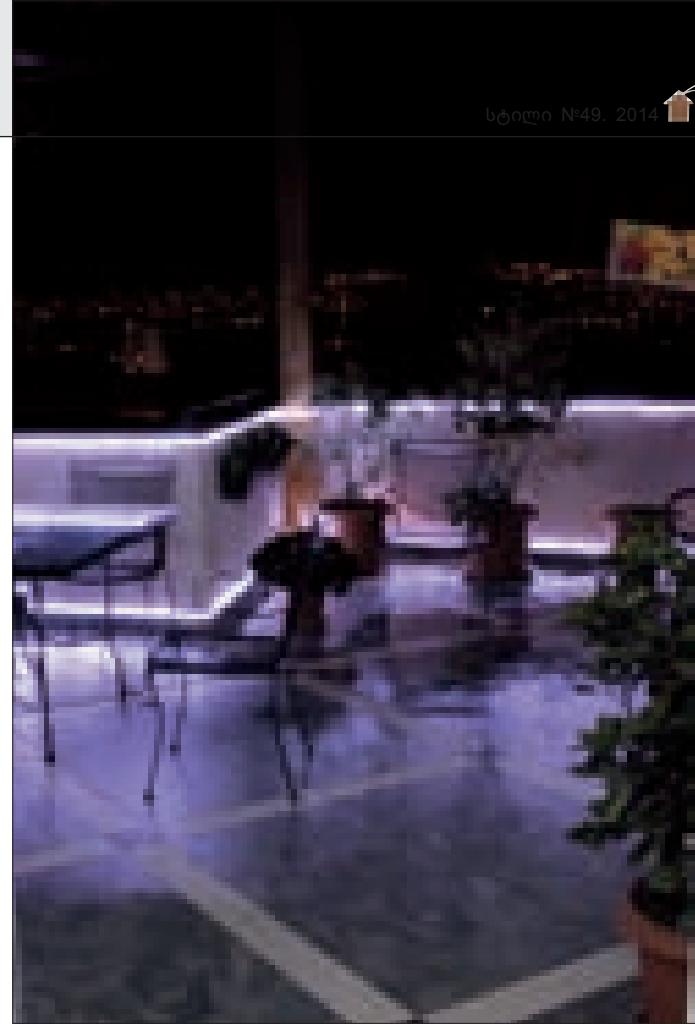

ფუნქციურობა და კომფორტი

წარმოდგენილი ინტერიერი თბილისის პრესტიული უბნის, მრავალსართულიანი საცხოვრებელი სახლის ბოლო, მეშვიდე სართულზე მდებარე ბინაა. მყუდრი ნათელი სივრცე, რომელიც არ-ექიტექტორის ალექს კორკეტაშვილის დიზაინით შეიქმნა, მფლობელთა ცხოვრების სტილისა და შესაბამისი კომფორტის გარანტია. ინტერიერის კომპოზიციის ცენტრი, მთლიანი ღრძი, პოლის, სასტუმროს, სასაბაზო და სამზარეულო ზონების ორგანიზაცია, მათი „მოძრაობის“ ხაზის დინამიკა და საერთოდ საცხოვრებლის ერთიანი ატმოსფერო თავისუფლების შეგრძნებითაა საგუე. დღისით სამყოფ სივრცის მონაკვეთებში ეკოლეკორია გამოყენებული. საინტერესო დეკორატიული ნიუანსები საცხოვრებელს გამჭვირვალეს და ვიზუალურად კიდევ უფრო ვრცელს ხდის.

იდეის გარეგნული, მოჩვენებითი სამარტივე გააზრებულ ფუნქციონალიზმთან და კომფორტთანაა შერწყმული. რაც ძალზე მოსახერხებელია ინტერიერის შემდგომი გარდასახვისთვის, რა-დგან გონივრული დიზაინი, პრაქტიკულად, ნებისმიერ დეკორატიულ დეტალს „ითვისებს“. დროთა განმავლობაში კი ეს დეტალები, სხვადასხვა აქსესუარები „გროვდება“ და საკუთარი, გან-საზღვრული ადგილის დაკავებით, ინტერიერს დასრულებულ სახეს აძლევს და ამით განუმეორებელი საცხოვრებლის ატმოსფეროს ქმნის.

Functionality and comfort

Architect Aleko Korkotashvili now has made one of the apartment in a so-called top-notch high rise building in one of the fashionable districts of Tbilisi. A comfortable sunlit space fully corresponds to the life-style of its owners. Geographic and aesthetic centers of its composition, correlation of functional areas and atmosphere of the living space on the whole are saturated with the sense of freedom and simplicity. The apartment looks transparent and spacious and defies any attempts to enclose it into any fixed frames.

ინდივიდუალური სახლის ინტერიერი

Nomos Architects - სტუდია 2013 წლის აპრილში დაარსდა თბილისში, თამარ ქინქლაძისა და გიორგი ზაუტაშვილის მიერ. თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში სწავლის შემდეგ, 8 წლის განმავლობაში სწავლიდნენ და მუშაობდნენ ბერლინში. ბერლინის ხელოვნებათა უნივერსიტეტში სწავლის პრაღლურად მუშაობდნენ სხვადასხვა არქიეტურულ ბიუროებში. თბილისში დაბრუნე-

ბის შემდეგ, სტუდიის დაარსების პარალელურად თამარმა და გიორგიმ დაიწყეს მუშაობა ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში, არიან არქიტექტურის მიმართულების ასოცირებული პროექტებისათვის.

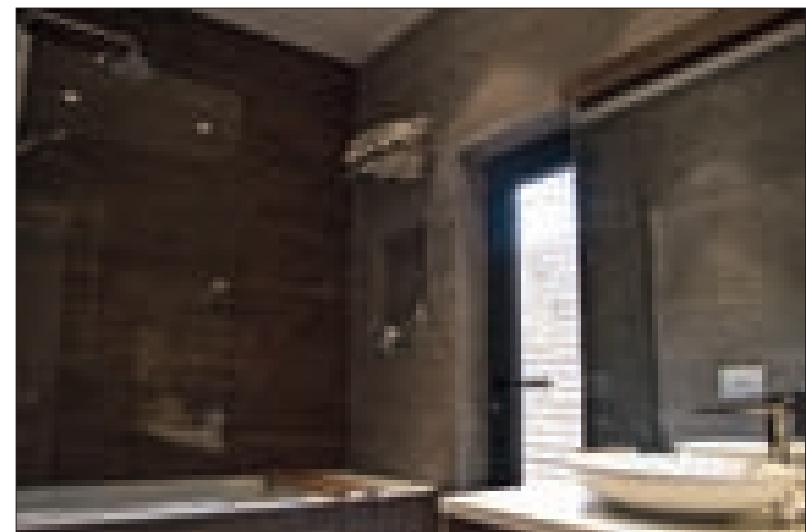
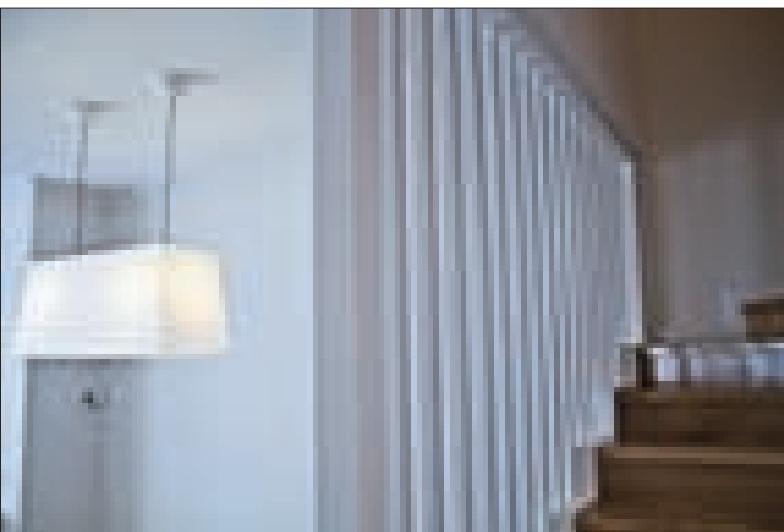
სტუდია მუშაობს, როგორც არქიტექტურაზე ასევე ინტერიერის დიზაინზე და მჭიდროდ თანამშრომლობს გერმანულ არქიტექტურულ ბიურო - Ellis Williams Architects-თან - რიგ

პროექტებზე საქართველოში.

ნარმოგიდან თამარ ქინქლაძისა და გიორგი ზაუტაშვილის პროექტით, ახლახანს განხორციელებულ ნამუშევარს - ინდივიდუალური ორ სართულიანი სახლის ინტერიერის დიზაინს, „ლისი ვერანდას“ კომპლექსში. აქ, ფუნქციურად ორგანიზებული დიზაინის მრავალფეროვნება, სრულყოფილი ფორმების უმაღლესი ხარისხი, განსაზღვრულ და დამაჯერებელ ორგანიზმი ერთმანეთთანა შერწყმული. ინტერიერის, პრაქტიკულად, მშვიდ და რესპექტაბელურ გარემოში, სადაც დეტალების სიჭარპით ქაოსი არ იქნება, ყოველი ელემენტი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. კიბის მოაჯირი, ბუხარი, თაროები, ავეჯი აბაზანებში და კაბინეტში - nomos Architectsis დიზაინით არის შესრულებული. სივრცე ერთ მთლიანობად აღიმება. ინტერიერში თანამედროვე ფორმები და დახვეწილი ფერითი გაბტონირებელი მასალა, ლამაზი ტექსტურა, თბილი ტონალება და ფურნიტურის სივრცის წარმატებელობისას არძინება. შემოსასვლელში, სველ წერტილებსა და სამზარეულოში იატაკებზე გამოყენებულია marazzi-ის ქვები, ბეტონის ფაქტურით. კედლები გადაწყვეტილია მინიმალური დეკორით. ხოლო სველ წერტილებში კედლები და ავეჯი, მათი თბილი დეკორით მოპირკეთებას მიზნით, გადაწყვეტილია სეში და marazzi-ის ქვებით - ხის ფაქტურით. აქცენტები ძირითადად გაკეთებულ არის განათებებზე და ავეჯზე (ტექნიკური განათება - Delta light; ჭალები დიდ ოთახში - Mooi; ავეჯი - Pianka, Calligaris).

ფოტო - ნინო ლეგაშვილი

კიდევ ერთი ახალი სიცოცხლე

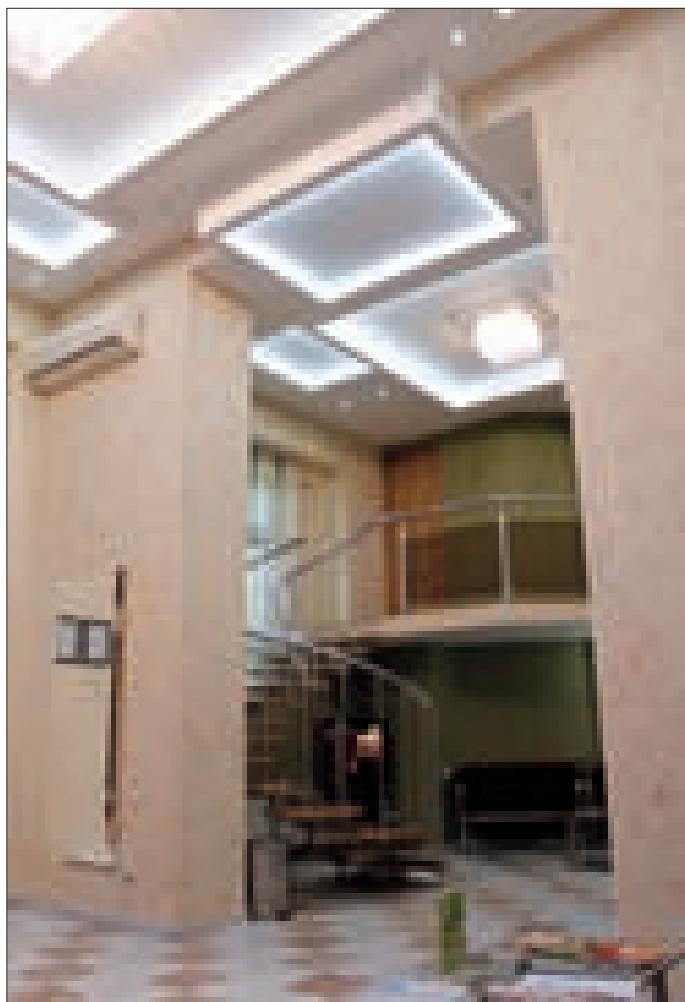
ყაზბეგის გამზირზე მდებარე, გია გვარამიას ესტეტიკური ქირურგიის ცენტრის საზოგადოებრივმა ინტერიერმა, არქიტექტორ ალექსანდრე კორკოტაშვილის იდეით, „კიდევ ერთი ახალი სიცოცხლე“ შეიძინა. ამ სივრცის დიზაინი თავიდანვე, რამდენიმე წლის წინაც, ბატონი ალექსო პროექტით შეიქმნა. ქსოვილური ცენტრის ინტერიერი არაორდინალური გადაწყვეტით გამოირჩეოდა, თუმცა, კონტორტული, მაგრამ შემცვეულ გარემოს გადახალისების მიზნით, ცენტრის მესვეურებმა მისი გარდასახვა მისისურვეს და ამისათვის, კვლავ, ინტერიერის პროექტის ავტორის მიმართეს.

მალე, ავტორის ძალისხმევით საზოგადოებრივი გარემო, მისი შემადგენელი მობილური ელემენტების ურთიერთპარმონიულობით,

ერთ მთლიან, ნათელ, ცოცხალ ორგანიზმად გარდაიქმნა. მისი მონაკვეთების, ცალკეული დეკორატიული ელემენტების და აქსესუარების უცხო სინქრონი, ბუნებრივი და ხელოვნური განათების (დიოდური განათება ჭერზე) სრულად ათვისებისა და სივრცეებში მაქსიმალურად მიმობნევის საშუალებას იძლევა.

ინტერიერის მთლიანობის შთაბეჭდილება ერთიანი კომპოზიციური გადაწყვეტით, ზონიდან ზონაში გარდამავალი დეკორის მოტივებით ერთ სიმრტყიდან შეორეზე ფერის გადათამაშებით, მოცულობით-პლასტიკური გადაწყვეტიბით, ხაზების, ფერის და ფიგურების დიალოგებითა და დიზაინერული რეფრენებითაა მიღწეული.

L'ARTE DEL CAFFÈ

„è da una tazzina caduta accidentalmente sulle pagine di un libro che è nata la mia arte“

მოლანია ტოცი

- ... ეს ყველაფერი ერთ მშვენიერ დღეს დაიწყო, როდესაც ჩემმა ყავის ფინჯანმა გადანევიტა მიმართულება შეეცვალა და მთლიანად გადმოლვილიყო გაზეთზე. სტატიაზე რომელსაც ვკითხულობდი, ლამაზი ეფექტური ლაქა ნარმოიქმნა... და მალე ჩემი ემოციების გამოსახატავად ამ არაჩვეულებრივი, ორგანული საღებავის გამოყენება დაიწყო ...”

ბუნებრივი ყავის საღებავი შეიძლება აკვარელს შეედაროს. განსხვავებული წყლის პროცენტულობა კი სხვადასხვა ინტენსივობის ყავისფერს გვაძლევს.

თითოეული მატერია შესაძლებელია იყოს ხედვის საშუალება ხელოვნებაში...

Ogni materiale può essere un modo per guardare nell'arte...

კარგად გაზავებულ ბაზას ყავით უფრო და უფრო მეტი კონცენტრირებული ფენები ემატება. ამ ტექნიკით, სხვადასხვა სიღრმესა და ფერებში, სახეები თუ პეზაჟები იქმნება, მაგრამ ტექნიკა, რომელიც ყველაზე მეტად უყვარს მელანიას, არის შემთხვევითი - იგი ქაღალდზე დვრის თითქმის საკსე ყავის ფინჯანს და ყავის ნაკალის მოძრაობ-

ას აკვირდება. ქალალდის ბოჭკოები ყავის სურნელით იქდანთება, ნამუშევარი სასიამოქოდ არაადეკვატურ თვისებას იძენს, საბოლო ჯამში კი მნახველს მრავალმნიშვნელოვანი ემოცია უწინდება - მელანიას ნამუშევრებს ტრადიციულისგან უნიკალური არომატის განცდა განასხვავებს.

მელანია ტოცი არის მთატვარი, ხელოვანი, რომელიც არაერთ მასალაზე მუშაობს. მან, უკვე დიდა მოწონება დაიმსახურა ბერლინში, ხელოვნების გალერეა Taxeless-ში გამოფენაზე, მოწყობებულ რსონალური გამოფენები და მონაწილეობა მიიღო თანამედროვე ხელოვნების ფესტივალზე სადაც, ასევე წარმატებები ხდდა წილად.

- ყოველთვის მიზიდავდა ყავა - მაღალი დონის ენერგეტიკული სასექლი, რომელიც, დღემდე, განსხვავებული მოზადების ნებითა და მიღების რიტუალით, მხოფლიოს ბევრ კულტურაშია დაკავიდულებული.

ჩვენი დღევანდელობა ინდივიდის კრიზისს წარმოშობს - ადამიანი ტექნოლოგიების უფსკრულში იძირება, რომელიც მას ხდის მხოლოდ არასანდოს ...

ადამიანმა ემოციებით, საკუთარი შესაძლებლობებისა და გრძნობების უფრო ძლიერი აღქმით ბუნებასთან კონტაქტი უნდა დაბრუნოს.

ამ კონცეპციიდან გამოდინარე, მე მომწონს, როდესაც მეორად, ერთ შეხედვით ცირი მასალების გამოყენებით იქმნება ძლიერი კონტრასტი თბილთან და ჰარმონიულთან - ბოჭკოებთან და ბუნებრივ მსალებთან, - მელანია ტოცი.

In art, everything can serve as a way to see...

OGNI MATERIALE PUÒ ESSERE UN MODO PER GUARDARE NELL'ARTE...

L'ARTE DEL CAFFÈ

„è da una tazzina caduta accidentalmente sulle pagine di un libro che è nata la mia arte“

MELANIA TOZZI

- ... everything began one day with my coffee cup deciding to change the direction and spill over a newspaper. On top of the article I was reading a nice, impressive spot formed ..... and I soon started to use this unusual 100% organic dye to express my emotions.....

Melania Tozzi unleashes her fantasy by creating artistic combinations of recycled materials. She strives to enchant people by presenting mixtures of materials capable of expressing complex emotions.

Coffee beans, pages from old books, pieces of porcelain come together in Melania's clear-cut compositions, which emit the impression of coffee aroma and human warmth.

Shapes and images created by the artist are a fair representation of her imagination and experience, born in brilliant interpretations and proportioned strokes as a result of inspiration received from studying metaphysical and versatile works of classical, cubist and surrealist artists.

Organic coffee dye might be compared to aquarelle; variation of water percentage results in different intensity of brown.

A very dilute foundation is followed by increasingly concentrated layers of coffee. By applying this technique and varying depth and intensity of color it is possible to paint faces and landscapes. But the technique Melania likes most is randomness – she simply spills a cup of coffee over a sheet of paper and contemplates the flow. Paper fibers get saturated with coffee flavor and acquire pleasant and unusual features, finally evoking extraordinary, multi-sensorial emotions in onlookers – coffee flavor is what makes Melania's works so different from traditional art.

Melania Tozzi is an artist who works with diverse materials. She got very popular in Berlin as a result of participation in Tacheles Art Gallery exhibition, organizing of several personal exhibition and successful involvement in contemporary art festival.

- I was fascinated by coffee – high energy drink, which still retains different brewing methods, tastes and drinking traditions in many cultures around the world.

Our present lifestyle gives rise to personality crisis - we sink in the abyss of technologies that make us unreliable in the long run....

We should reestablish contact with nature through stronger emotions and awareness of our capabilities and senses.

Based on this concept, I enjoy using recycled, seemingly odorless and cold materials to create strong contrast with warm and harmonious natural materials,
- Melania Tozzi.

SKIA 2014 - ღია არქიტექტურული კონკურსი

ბაკურიანშა არქიტექტორ მოთხილამურეთა ტრადიციულ შეხვედრას უმასპინძლა. შეხვედრის ორგანიზატორები გახდნენ საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი, საქართველოს მოთხილამურე არქიტექტორთა კლუბი – „SKIA“. სიანცორმაციო მხარდამჭერი - უურნალი „სტილი“.

შეხვედრას საერთაშორისო რეზონანსი ჰქონდა. მასში ქართველ სტუდენტებთან და პედაგოგებთან ერთად მონაწილეობა მიიღეს ბულგარეთის და სომხეთის წარმომადგენლებმა. არქიტექტორთა წლევანდელ შეხვედრას უაღრესად თბილი მასპინძლობა გაუწიეს ბაკურიანის სასტუმრო „თრიალეთის“ მესვეურებმა.

2013 წლის მიწურულს გამოცხადდა ღია არქიტექტურული კონკურსი, მოთხილამურებმა.

არქიტექტორთათვის, „საქართველოს მთან რეგიონში სასტუმროს ტიპის ხის სახლის“ პროექტზე. კონკურსის ორგანიზატორები: საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი; საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის მოთხილამურე არქიტექტორთა კლუბი „SKIA“; შპს „ვუდ სერვისი“.

2014 წლის 6-9 თებერვალს, საკ-თან არსებული მოთხილამურე არქიტექტორთა კლუბის (SKIA) ყოველწლიური შეკრება-სემინარის „ბაკურიანი-2014“-ის ფარგლებში, შეჯამდა არქიტექტურული კონკურსის შედეგები.

საერთაშორისო უიურიმ, რომლის თავმჯდომარე იყო სომხეთის არქიტექტორთა კავშირის თავმჯდომარის მოადგილე ალექსანდრე ბადალიანი, განიხილა კონკურსზე წარმოდგენილი მასალა და გამოავლინა გამარჯვე-

ბულები. კერძოდ, ხმათა უმრავლესობით უიურიშ მიღმო გადაწყვეტილება გაეცა ორი თანაბარი ფულადი პრემია თითო - 1000 ლარის ოდენობით. ეს პრემიები დაიმსახურეს პროექტებმა დევიზით 194509 და 151626.

დაჯილდობის საზეიმო ცერემონიალზე, რომელიც 2014 წლის 8 თებერვალს გაიმართა სასტუმრო „თრიალეთი“ს სააქტო დაწაზში, უიურის თავმჯდომარებ საჯაროდ გახსნა დალუქული კონვერტები და ამცნ დამსწრე საზოგადოებას გამარჯვებულთა ვინაო-

ბა. კონკურსის გამარჯვებულები არიან: ლუკა ჩაგანავა, ნინი ჭანტურია; რობინზონ გვთაშვილი.

არქიტექტორთა ტრადიციული შეკრების თანმდევი იყო სამომზოობილამურეთა შეჯიბრი გიგანტურ სლალომში, რომელიც სხვადასხვა ასაკობრივ და სქესობრივ ჯგუფებში გაიმართა.

სპორტული მიღწევების გარდა ორგანიზატორებმა შეხვედრის მონაწილეები მრავალი სპეციალური პრიზით დააჯილდოვნეს. სპეციალური პრიზებით დაჯილდოვნებნენ არქიტექტორი ქალბატონები კომპანია Voulezvous-გან. არქიტექტორ მოხსილამურებს პრიზები და საჩუქრები გადაეცათ სხვა სპორსორი კომპანიებისგან.

აღსანიშნავია უურნალ „სტილის“ მიერ დაწესებული პრიზი – უურნალი „სტილის“ ახალი ნომრები და წიგნი „ქართული ხუროთმოძღვრული ძეგლების სტრუქტურა“ (ავტორი: პამლეტ მოსულიშვილი), რომელიც არქიტექტურულ კონკურსში და სპორტულ შეჯიბრებაში გამარჯვებულ არქიტექტორებს გადაეცად.

The Cells

On March 21, 2014 at 7pm Gala Gallery invited the visitors to the opening of Koté Jincharadze's personal exhibition The Cells. During the exhibition public will have an opportunity to see 14 new works. This is the first exhibition of the artist to present his paintings only. New compositions are composed of squares, which from their side form the cells. Unity of cells establishes a net, a net creates a construction.

Cell is an elementary unit found in every living organism and serving as part of its viability. There is no life, functioning, reproduction or development without a cell.

Cells form a system of interconnected elements.

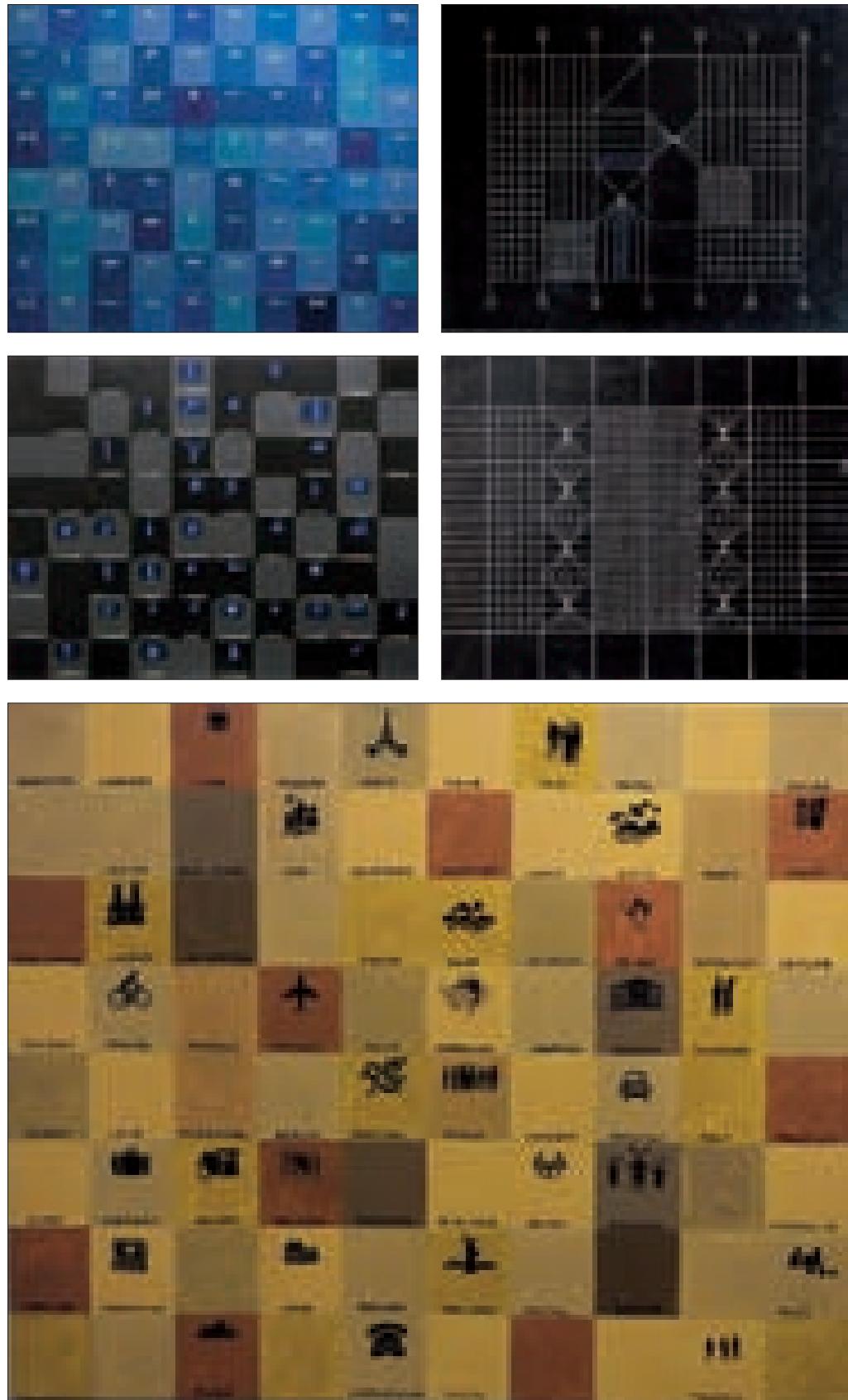
Each cell, which is part of the system, creates around itself a comfortable envelope in order to protect itself from the chaos. Each cell gets its name, finds its place in the common coordinate system, time and space of the today's world. Cell is a constrained space.

Each canvas represents the construction, that is dedicated to a different topic. Every cell displays an image that corresponds to independent visual signs and codes.

Today important facts or events are delivered to the audience through electronic digital channels. New and immediate dynamic operates in an interactive mode where intense flow of information fills and conquers human psycho-neurological system through kaleidoscopic exchange. In parallel, digital technologies exercise total control on private relationships of the society.

Presented works and the use of the 2D design for the suggested platitude emphasize ironic, absurd and superficial character, intensity of modern kaleidoscopic offers, a homogeneity where the space, depth, perspective, layers are obsolete and construction, squares, cells try to protect themselves from existing chaos through creation of a specific visual order.

Separate works use different scale for description of a colorful background that is associated with the relevant topic. Every square contains sharp graphic signs, contrasting figures, silhouettes, inscriptions and the names, which all contribute to the creation of the united regulated game boards. The viewers can only formally consider these images to be named paintings.

უჯრედები

გალა გალერეაში 2014 წლის 21 მარტს გაიხსნა კოტე ჯინჭარაძის პერსონალური გამოფენა, სახელმწიფო მუზეუმით „უჯრედები“. გამოიფინა მხატვრის 14 ახალი ნამუშეშევარი. ეს კოტე ჯინჭარაძის პირველი გამოფენაა, რომელშიც მხოლოდ ფერწერული ტილოებია წარმოდგენილი.

ახალი კომპოზიციები შედგება კვადრატუბისგან, კვადრატები ქმნიან უჯრედებს, უჯრედების ერთობლიობას ქმნის ბადეს, ბადე ქმნის კონსტრუქციას. უჯრედი არის ყოველი ცოცხალი ორგანიზმისა და მისი სიცოცხლისუნარიანობის აგებულების ელემენტარული ერთეული. უჯრედის გარეშე არ არსებობს სიცოცხლე, ფუნქციონირება, გამრავლება და განვითარება. უჯრედები ქმნიან სისტემას, რომლის შემადგენლობაშიც ერთმანეთთან დაკავშირებული ელემენტების ერთობლიობა იყრის თავს. სისტემში მყოფი ყოველი უჯრედი იქმნის კომფორტულ გარსს, რომლითაც იგი თავს იცავს ქაოსისაგან. აյ ყოველი უჯრა საკუთარ სახელს იღებს, იჭერს საკუთარ ადგილს ერთიან კოორდინატთა სისტემაში, თანამედროვე სამყაროს ერთიან დროსა და სიცრცეში.

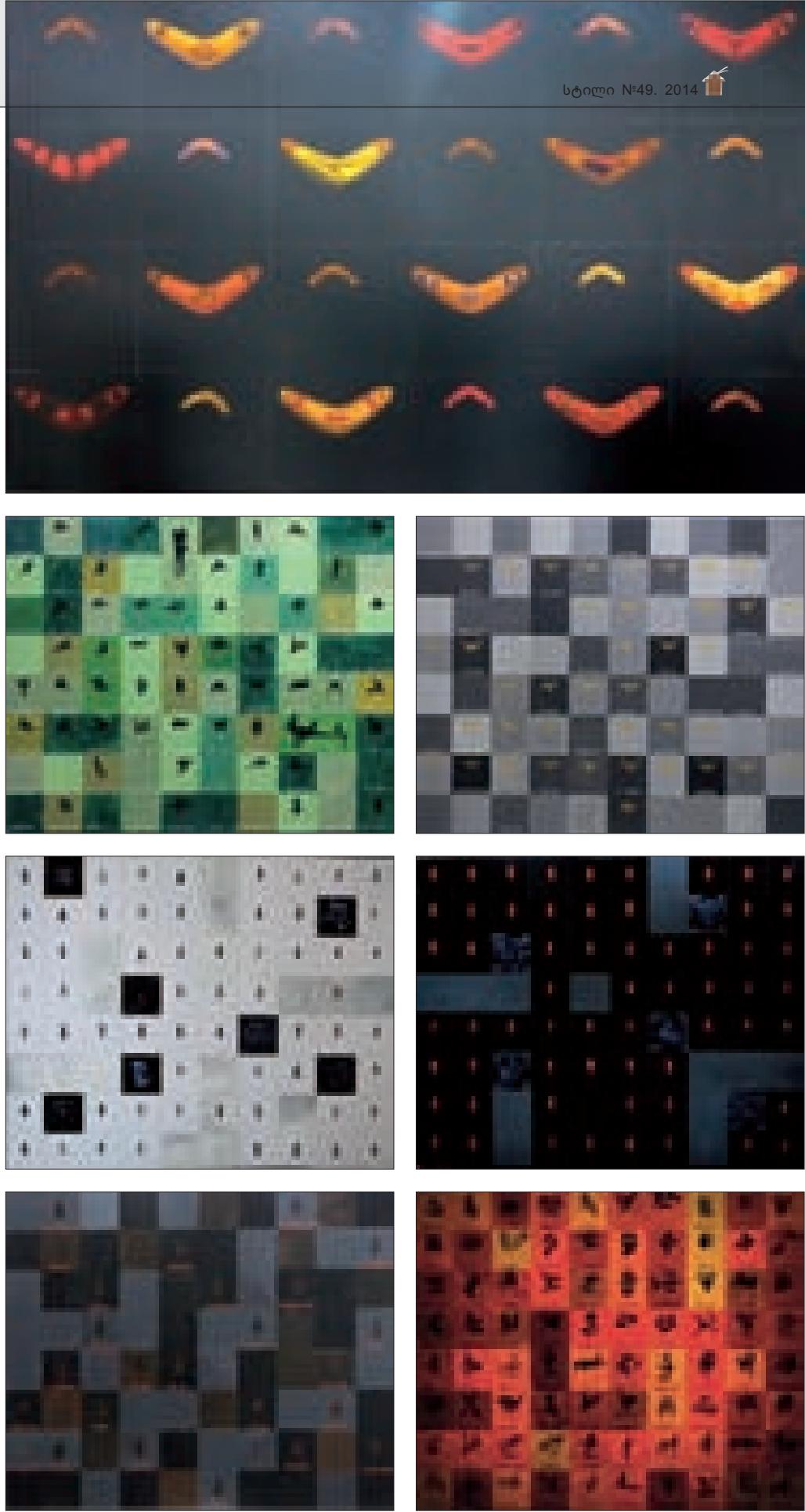
უჯრედი შემოსაზღვრული სიცრცეა.

ყოველი ტილო წარმოადგენს სხვადასხვა თემაზე შექმნილ კონსტრუქციას, სადაც ყოველი უჯრედი გადმოცემს დამოუკიდებელი ვიზუალური ნიშნებისა და კოდების შესაბამის გამოსახულებებს.

დღენდელ სამყაროში ყოველი მნიშვნელოვანი ფაქტი თუ მოვლენა საზოგადოებას მარწოდება ელექტრონული ციფრული საინფორმაციო საშუალებებით, სწავად და მყისიერად ახალი დინამიკა ინტერაქტიულ რეჟიმში, ინფორმაციის ასეთი ინტენსიური ნაკადი კალეიდოსკოპური მონაცემებით ავსებს და მოიცავს ადამიანების ფსიქო-ნერვულ სისტემებს, პარალელურად ციფრული ტექნოლოგიები ახდენენ ტოტალურ კონტროლს საზოგადოების პრად კერძო ურთიერთობებზე.

ამ წამუშვრებში 2D განზომილება, როგორც შემოთავაზებული სიბრტყის დიზაინი, ხაზს უსვამს ირონიას, აბსურდულობას, ზედაპირულობაზე, თანამედროვე კალეიდოსკოპური შემოთავაზებების ინტენსივობაზე, ერთგვაროვნებაზე. სადაც სიცრცეს, სილრმეს, პერსპექტივს, შრეებს აღარ აქვთ ადგილი, სადაც კონსტრუქცია, კვადრატები, უჯრედები გარკვეულ ვიზუალურ მოწესრიგებით თავს იცავს ქაოსისაგან.

ცალკეული წამუშვრები განსვავებული გამით ასახავენ თემისგან გამომდინარე ასოციურად მისადაგებულ ფერადოვან ფონს. ყოველ კვადრატში გამოსაული მკვეთრად აქცენტირებული გრაფიკული ნიშნები, კონტრასტული ფიგურები, სილუეტები, იმიჯები, წარწერები და დასახელებები ქმნიან ერთიან მოწესრიგებული თამაშის დაფეხს. სტენდებს, რომლებიც ფორმალურადა თუ აფიქრებს მნიშვნელს დაარქევს მას ფერწერა.

"ფერადი სიზმრები - 20 წლის შემდეგ"

პეტროვნალურ გამოფენა

March 9 2014 at the National Library of Georgia opened Ana Lagidze's personal exhibition "Colorful Dreams 20 years after". On the exposition were exhibited about a hundred works - Felt and quilt. The exhibition continues until March 26.

2014 წლის 19 მარტს, პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის საგამოფენო დარბაზში გაიხსნა ანა ლალიძის ქერსონალური გამოფენა, რომელიც 26 მარტამდე გაგრძელდა.

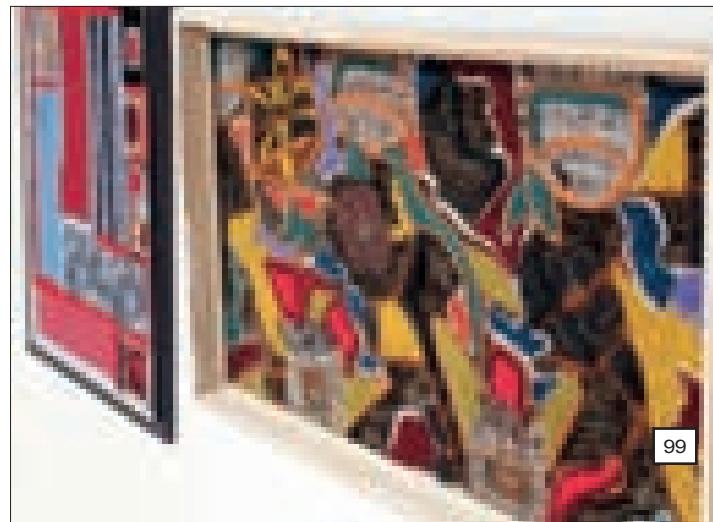
გამოფენის მხარდაჭერი:

საქართველოს მსარტვართა კავშირი;

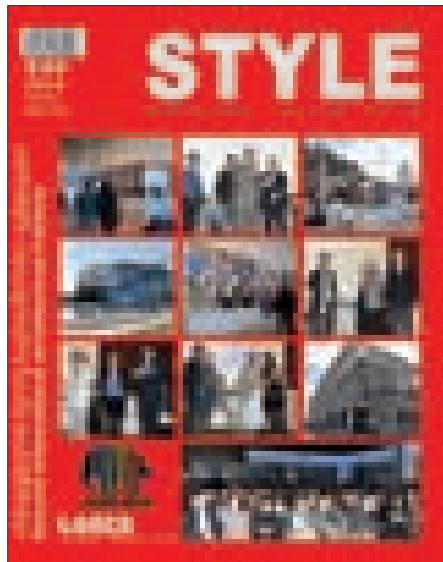
მსატვარ ქალთა საერთაშორისო ორგანიზაცია - „Femin & Art“
საინფორმაციო მხარდაჭერი: უურნალი „სტილი“

დაახლოებით, ოცი წლის წინ - 1997 წელს - თბილისში, დიმიტრი შევარდნაძის სახელობის ეროვნულ გალერეაში (ე.წ. „ცისფერ გალერეაში“) გაიმართა და-შმა ანა და ვანო ლალიძების პერსონალური გამოფენა, სახელნოდებით „ფერადი სიზმრები“. გამოფენაზე ნარმოდებნილმა ექსპოზიციამ, რომელიც გალერეის მთელ საგამოფენო სივრცეს ავსებდა, მაშინ, დამთვალიერებლის დიდი მოწონება დაიმსახურა და სხვადასხვა მედია საშუალებებით ვრცლად იქნა გაშუქებული.

მას შემდეგ, თითქმის ოცი წელიწადია, ანა ლალიძე, განუწყვეტლივ მუშაობს თავისუფალ სტილში. იგი მრავალი საერთაშორისო თუ ადგილობრივი გამოფენის მონაწილეა. თუმცა, წელს, ანა, ერსონალურად ნარუდგა საზოგადოებას ექსპოზიციით - „ფერადი სიზმრები 20 წლის შემდეგ“. ამჯერად, ანა ლალიძის „ფერნერული“ თუ „გრაფიკული“ კომპოზიციები - ფერადი თექისგან და სხვადასხვა სახის თუ ფაქტურის ქსოვილებისგან არის შექმნილი. გამოფენაზე ნარმოდგენილი იქნა ასადმე ნამუშევარი.

ჟურნალი „სტილის“ 48-ე ნომრის პრეზენტაცია

2014 წლის 17 თებერვალს, 17:00 საათზე საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის საკონფერენციის დარბაზში, „საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციის“ მიერ გაიმართა ჟურნალი „სტილის“ 48-ე ნომრის პრეზენტაცია.

შეხვედრაზე ნარმოდგენილი იქნა ასოციაციის ახალი პარტნიორი კომპანიის „ჯეოსტილის“ პრეზენტაცია. კომპანიის წარმომადგენელმა გამცნა არქიტექტორებს მათ მიერ საქართველოში დამზადებული პროდუქცია და სამომავლო გეგმები.

ამის შემდეგ დაშვინე საზოგადოებას თავისი შემოქმედება გააცნო იტალიელმა არქიტექტორმა - ანდრეა ვიგანომ. არქიტექტორი ქართველ პროფესიონალებთან და კოლეგებთან ურთიერთთანამშრომლობითაა დაინტე-

რესებული.

„სტილის“ ამ ნომერში შესაძლებლობა გებლებათ გაეცნოთ იტალიელი არქიტექტორის შემოქმედებით ფრაგმენტებს.

გარდა ამისა პრეზენტაციაზე ასოციაციის მესვეურებმა, მოწვეულ არქიტექტორებთან ერთად განიხილეს ახალი, მორიგი წიგნის - „საქართველოს თანამედროვე არქიტექტურა“ გამოცემისთვის საჭირო პროცედურები არქიტექტურის III საერთაშორისო ფესტივალის ჩასატარებლად წინასაორგანიზაციონურობის საკითხები.

ჟურნალი „სტილის“ 49-ე ნომრის პრეზენტაცია ჩატარდება 15 მაისს, 11:00 საათზე საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის საკონფერენციით.

କାନ୍ତପାତ୍ର ଅଳ୍ପମହିଳା "ଫର୍ମଟ୍ସନ୍ଦା"

ବେଳମାତ୍ରାଫର୍ମଟ୍ ମେଡିଆଲ୍ସ
ମହିଳାମାତ୍ରାଫର୍ମଟ୍ ପାର୍କ୍

STYLE

სარგებლობის კოდენის

ა. იმპერია ვართაშვილი ა. 35/37

style_inbox@mail.ru

2 37 52 97

577 44 86 00